

МАТЕМАТИКА

1

МАТЕМАТИКА

Підручник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Київ
Видавництво «Алатон»
2025

Воронцова Тетяна Володимирівна
Пономаренко Володимир Степанович
Романів Ольга Зеновіївна
Лаврентьєва Ірина Вікторівна
Хомич Олена Леонідівна

Математика

Підручник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти

Створено відповідно до Державного стандарту початкової освіти і типової освітньої програми, укладеної під керівництвом Р. Б. Шияна.
Реалізує зміст і всі очікувані результати навчання також за типовою освітньою програмою, укладеною під керівництвом О. Я. Савченко.

Видавництво «Алатон»
2025

УДК 51 (075.2)

В61

Тетяна Воронцова, Володимир Пономаренко,
Ольга Романів, Ірина Лаврентьєва, Олена Хомич

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

В61 Математика: підручник для 1 кл. закладів загальної середньої освіти. / Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко, О. З. Романів І. В. Лаврентьєва, О. Л. Хомич. — К. : Видавництво «Алатон», 2025. — 230 с.

ISBN 978-617-7834-35-8

Створено відповідно до Державного стандарту початкової освіти і типової освітньої програми, укладеної під керівництвом Р. Б. Шияна. Також реалізує зміст і всі очікуванні результати навчання за ТОП, укладеною під керівництвом О. Я. Савченко.

Підручник є скороченою версією авторського навчального посібника «Математика» для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 3-х частинах), який має гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі».

Е-додаток до підручника, інтегрований у навчальний курс на платформі «Всеукраїнська Школа Онлайн» — за першим QR-кодом та покликанням <https://is.gd/T17Cdb/>

Методичний супровід для вчителів, включаючи автономний е-додаток у трьох частинах, — за другим QR-кодом та покликанням <https://is.gd/gaXtdY>

Онлайн-консультування — за третім QR-кодом та покликанням <https://is.gd/4rNUHr>

УДК 57.081.1 (075.2)

е-додаток
на ВШО

Методичний
супровід

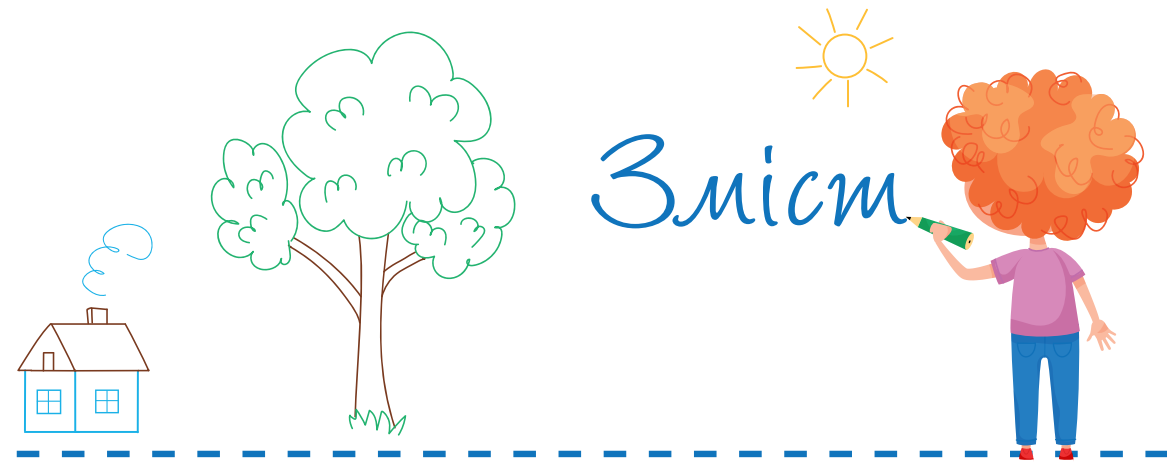
Онлайн-
консультування

ISBN 978-617-7834-24-2

© «Видавництво «Алатон»», текст, дизайн, малюнки, 2025

© Т. В. Воронцова, текст, дизайн, малюнки, 2025

© О. М. Курило, малюнки, 2025

Передмова	5
Вступ до математики.	6
Числа від 0 до 10.	16
Лічба і порівняння чисел у межах 10	40
Дія додавання	46
Практикум додавання в межах 10	56
Дія віднімання	79
Практикум віднімання в межах 10	89
Взаємозв'язок між діями додавання і віднімання в межах 10	98

Лічба. Додавання й віднімання десятками .	103
Лічба. Додавання й віднімання в межах 20 .	117
Лічба в межах 100	138
Додавання та віднімання чисел у межах 100	152
Розміри	168
Маса	182
Місткість	189
Час	196
Гроші	205
Геометричні фігури та симетрія	209
Робота з даними	222

ВІТАЮ!

За цим посібником на уроках математики ми будемо:

грати в ігри

виготовляти моделі

лічити та розв'язувати задачі

оцінювати свої досягнення

QR-кодами в посібнику позначено онлайн-тренажери та інші цікаві електронні додатки.

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ кількість;
- ✓ колір, форма;
- ✓ послідовність;
- ✓ точка, пряма, крива, ламана, відрізок, промінь;
- ✓ квадрат, трикутник, прямокутник, круг;
- ✓ напрямок руху;
- ✓ положення у просторі.

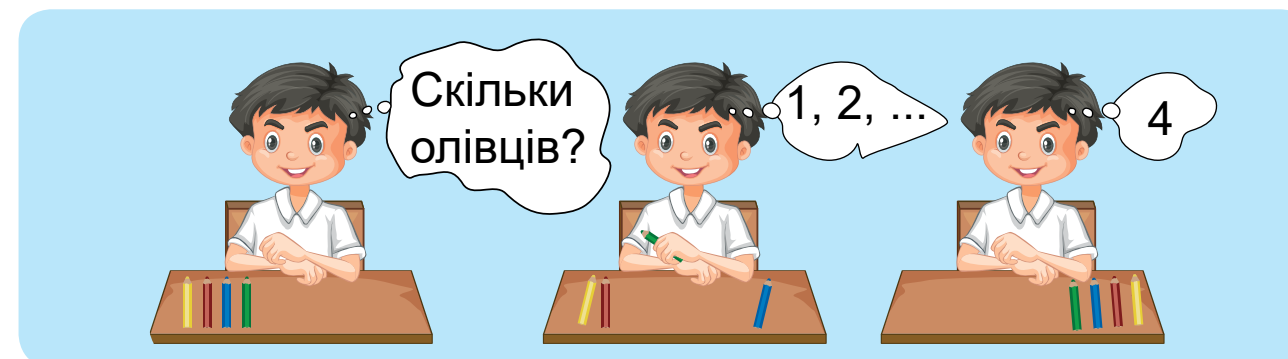
Е-додаток

Математична гра

У ВСТУПІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ порівнювати кількість об'єктів;
- ✓ розпізнавати деякі геометричні фігури;
- ✓ визначати положення об'єктів у просторі.

1 Полічи й назви відповідне число.

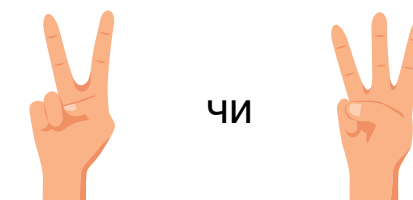
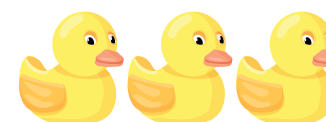

2 Назви іграшки, яких 4.

3 Полічи .

4 Покажи на пальцях, скільки їх:

чи

ПОРІВНЯННЯ

менше ніж
собак

більше ніж
енотів

однакова кількість

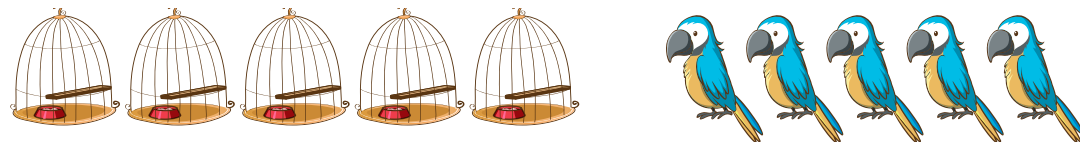
1 Кого більше: чи ?

2 Кого менше: чи ?

3 Порівняй кількість папуг і кліток.

КОЛІР

- червоний
- помаранчевий
- жовтий
- зелений
- блакитний
- синій
- фіолетовий

1 Яка іграшка доповнить групу зліва?

2 Намалюй у зошиті стільки паличок, скільки іграшок цього кольору на малюнку.

3 ДЛЯ ДОПИТЛИВИХ.

- Посортуй за кольорами свої олівці та фломастери.
- Зліпи з пластиліну черв'ячків свого улюбленого кольору. Назви ці кольори.

ТОЧКА, ПРЯМА, ВІДРІЗОК, ПРОМІНЬ КРИВА І ЛАМАНА

пряма

точка

промінь

відрізок

крива лінія незамкнена

ламана лінія незамкнена

крива лінія замкнена

ламана лінія замкнена

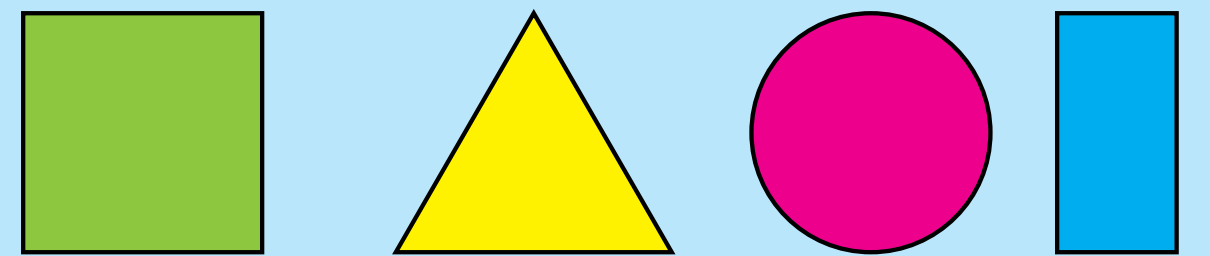
1 Намалюй на дошці:

- криву лінію;
- незамкнену криву лінію;
- замкнену ламану лінію;
- ламану лінію незамкнену.

Роздрукуй і виконай завдання.

ПЛОСКІ ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ

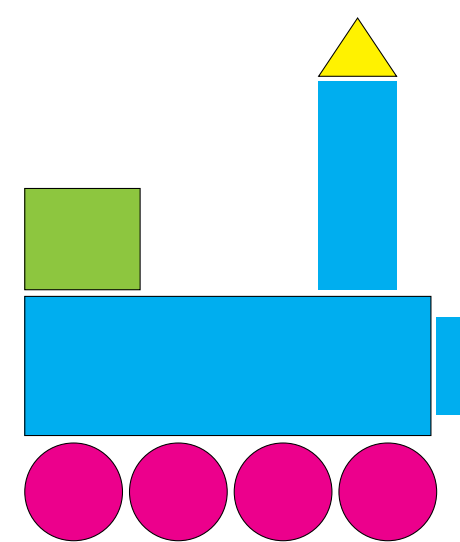
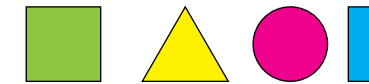
квадрат

трикутник

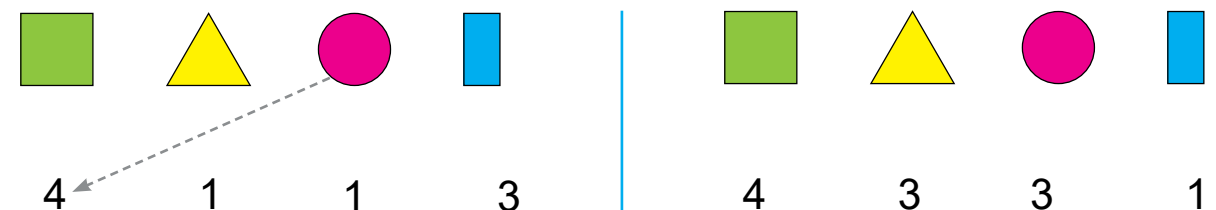
круг

прямокутник

1 Полічи фігури

2 З'єднай пальчиком фігури з числами.

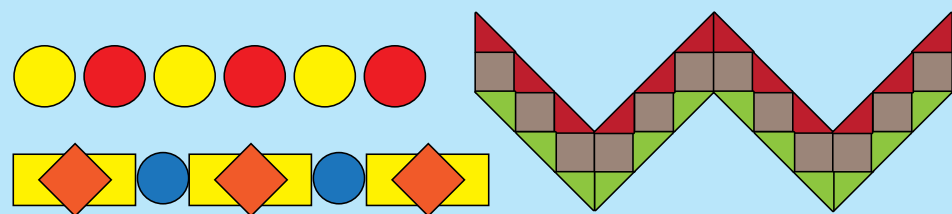

4 1 1 3

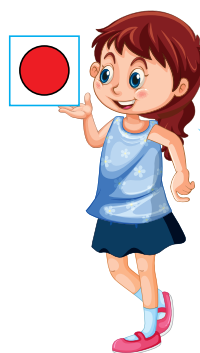
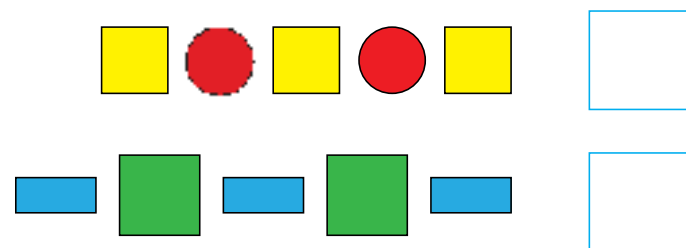
4 3 3 1

ПОСЛІДОВНІСТЬ

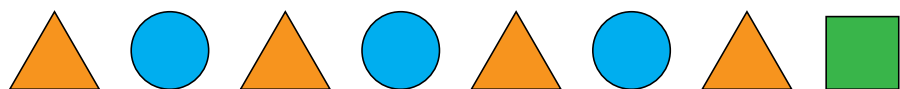

1 Скажи, що наступне.

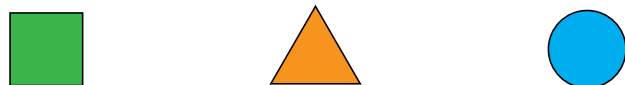

Червоний
круг

2 Назви фігуру, яка порушила послідовність.

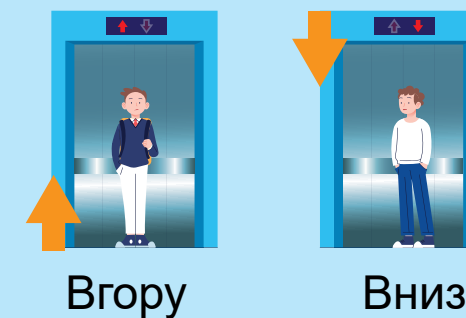
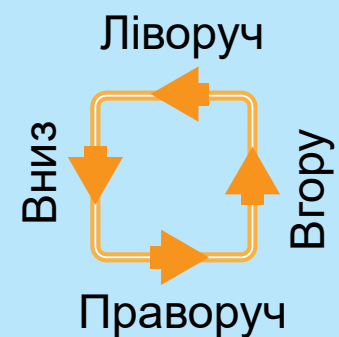
3 Полічи   .
Покажи їх кількість за допомогою пальців.

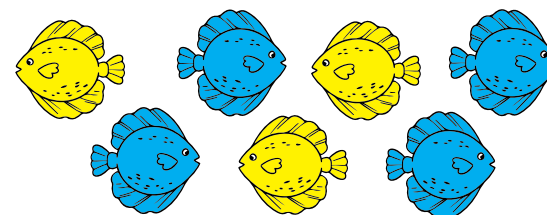
Роздрукуй і виконай завдання.

НАПРЯМОК РУХУ

1 Які рибки пливуть праворуч, а які — ліворуч? Полічи їх кількість. Поклади в табличку таку саму кількість синіх і жовтих прямокутників.

2 Обери правильну відповідь.

Яких рибок у більше? чи

На скільки їх більше? На 1 чи на 2?

Роздрукуй і виконай завдання.

ПОЛОЖЕННЯ В ПРОСТОРИ

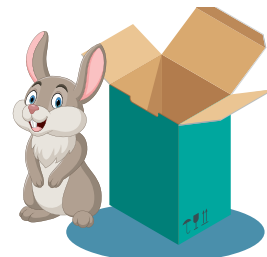
на   в   перед   за

ліворуч від   праворуч від   під

1 Де відносно ?

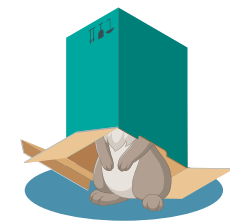
- під
- в
- на

- ліворуч від
- праворуч від
- за

- перед
- за
- на

- під
- над
- за

ПОЛОЖЕННЯ В ТАБЛИЦІ

	зліва	посередині	справа
вгорі			
посередині		у центрі	
внизу			

1 * Розглянь таблицю. Назви колір і форму фігури, яка міститься в таблиці:

у центрі

вгорі справа

посередині зліва

внизу посередині

Перейди за QR-кодом і пройди тест. Оціни свої досягнення.

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ число, цифра;
- ✓ порядковий номер;
- ✓ числова пряма;
- ✓ попереднє число;
- ✓ наступне число;
- ✓ десяткова рамка;
- ✓ модель числа.

Е-додаток

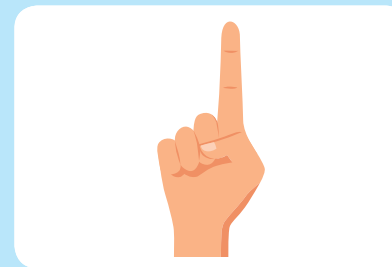
Математична гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

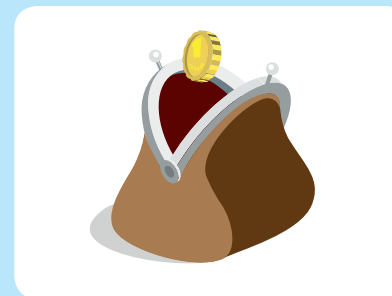
- ✓ писати всі цифри;
- ✓ створювати моделі чисел до 10;
- ✓ лічити об'єкти в межах 10;
- ✓ визначати порядковий номер об'єктів.

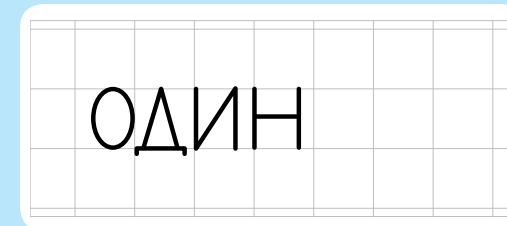
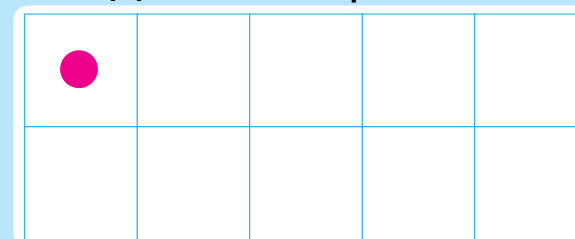
Пальці

Монети

Десяткова рамка

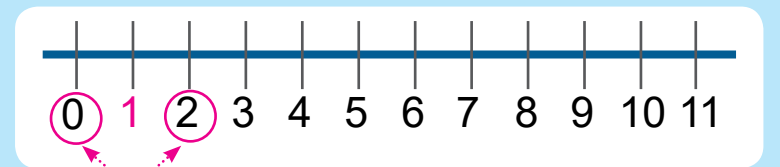

ОДИН

Порядковий номер
Перший (1-й) Останній

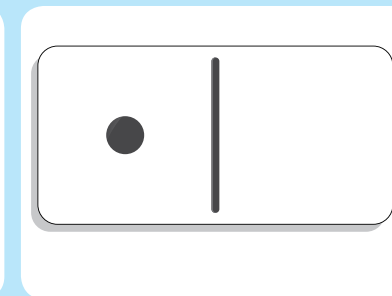

Числова пряма

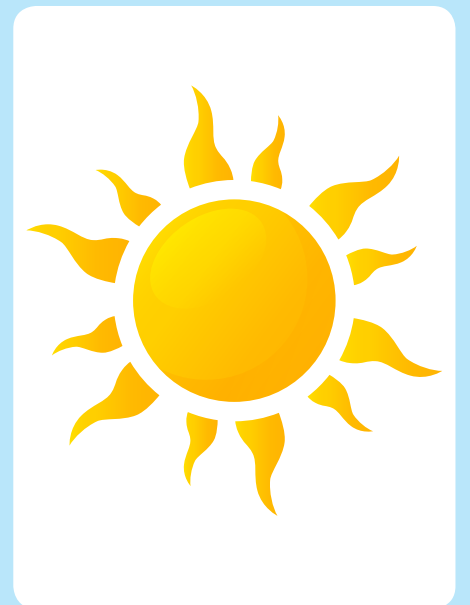

попереднє число, наступне число

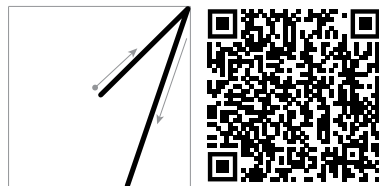
Доміно

Малюнок

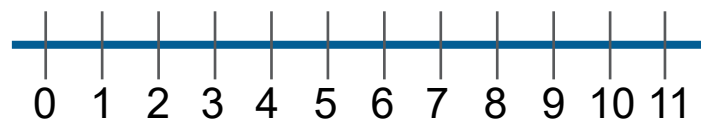
1 Роздрукуй прописи. Потренуйся писати цифру 1 за зразком.

2 Змодельюй цифру 1 з лего або інших матеріалів.

3 Покажи на числовій прямій число, попереднє до числа 1.

4 Назви об'єкти, які на малюнку по одному.

Роздрукуй і виконай завдання.

ЧИСЛО І ЦИФРА 2

Пальці

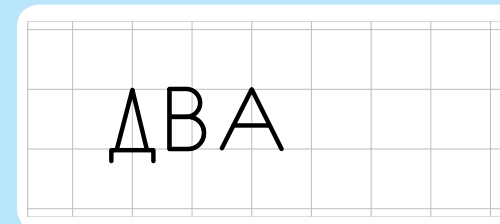

Монети

Десяткова рамка

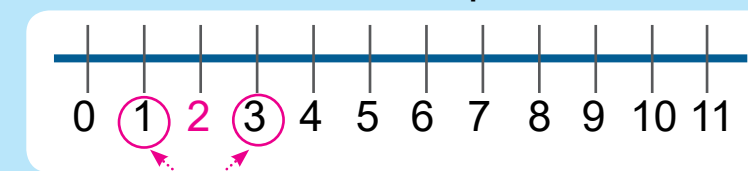
●	●			

Порядковий номер Другий (2-й)

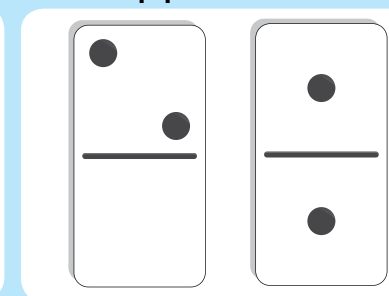

Числова пряма

попереднє число, наступне число

Доміно

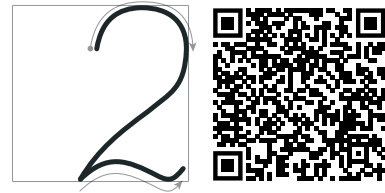

Малюнок

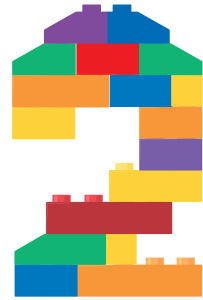

Пара

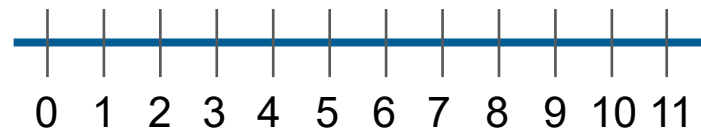
1 Роздрукуй прописи. Потренуйся писати цифру 2 за зразком.

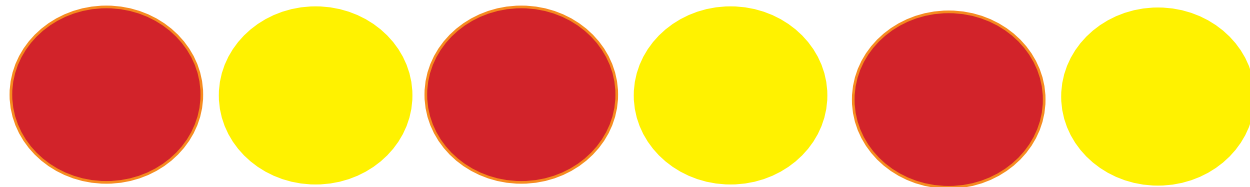
2 Змоделюй цифру 2 з лего або інших матеріалів.

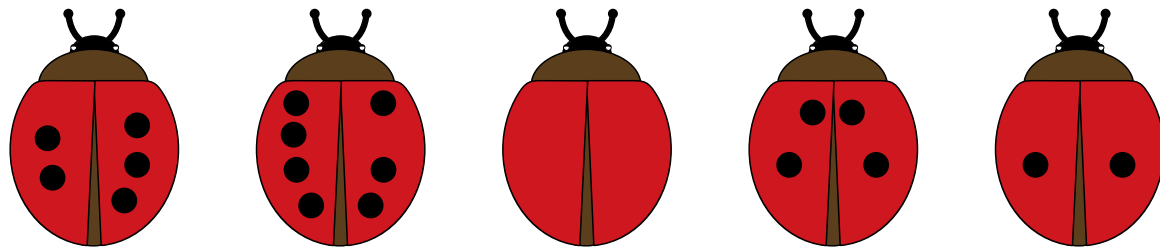
3 Покажи на числовій прямій число, наступне за числом 2.

4 Якого кольору кожен перший кружечок, а якого — кожен другий?

5 Покажи сонечко з двома цятками.

Роздрукуй і виконай завдання.

ЧИСЛО І ЦИФРА 3

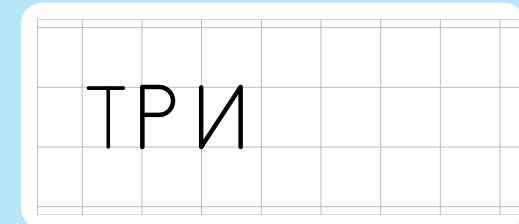
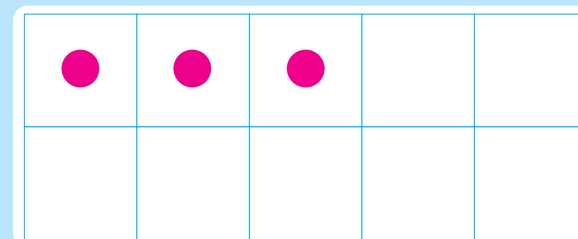
Пальці

Монети

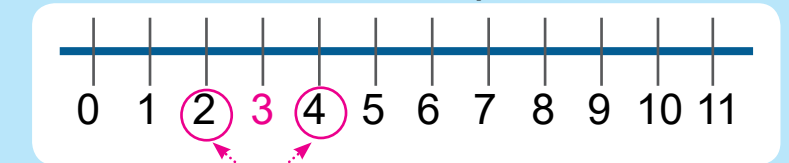
Десяткова рамка

Порядковий номер Третій (3-й)

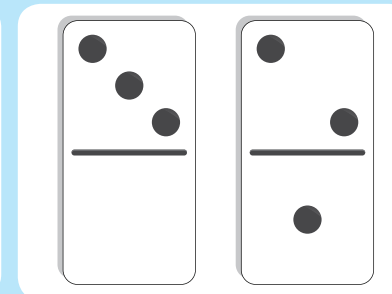

Числова пряма

попереднє число, наступне число

Доміно

Малюнок

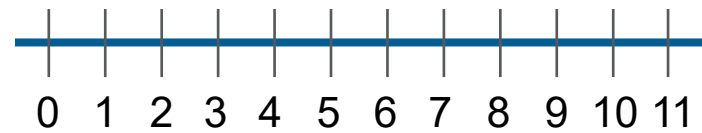
1 Роздрукуй прописи. Потренуйся писати цифру 3 за зразком.

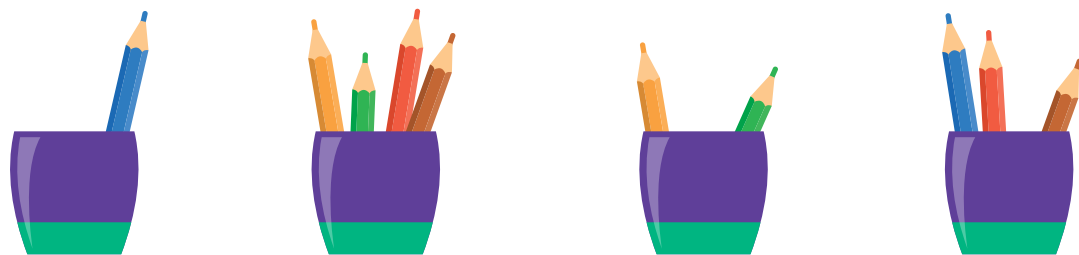
2 Змодельюй цифру 3 з лего або інших матеріалів.

3 Покажи на числовій прямій число, попереднє числу 3.

4 Назви порядковий номер підставки з трьома олівцями.

5 опиши своїми словами третього динозаврика зліва.

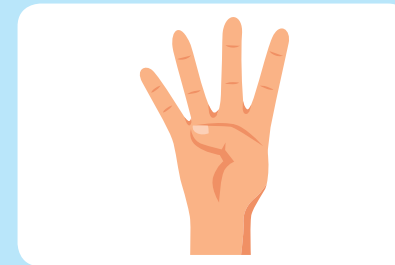

Роздрукуй і виконай завдання.

ЧИСЛО І ЦИФРА 4

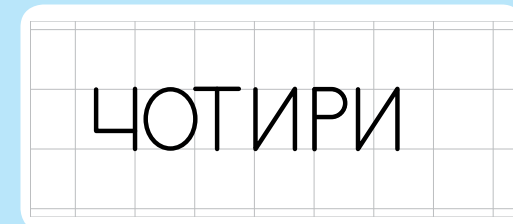
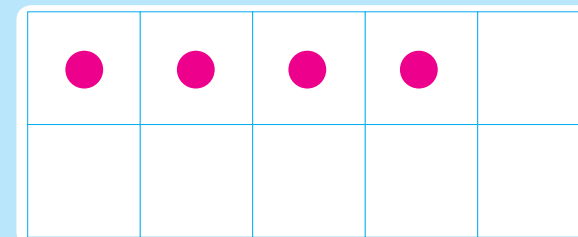
Пальці

Монети

Десяткова рамка

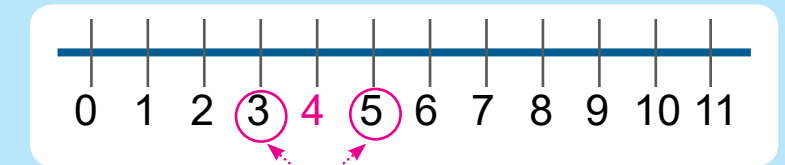

ЧОТИРИ

Порядковий номер Четвертий (4-й)

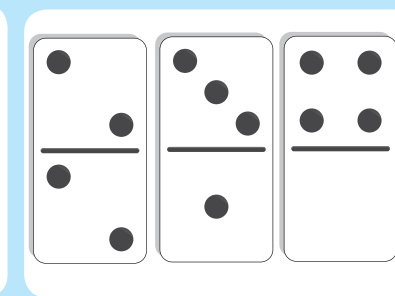

Числова пряма

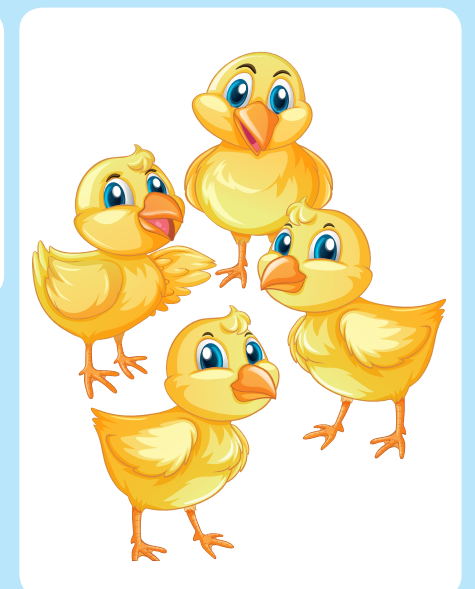

попереднє число, наступне число

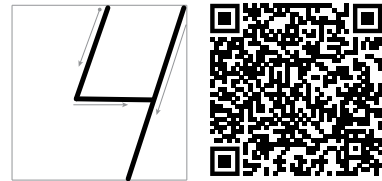
Доміно

Малюнок

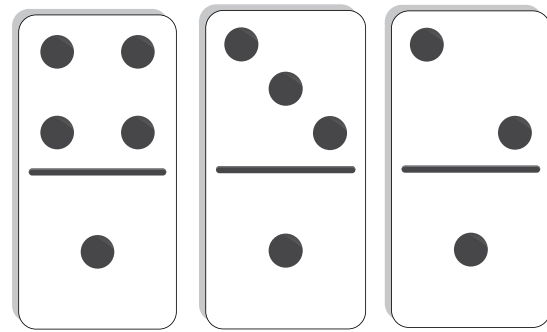
1 Роздрукуй прописи. Потренуйся писати цифру 4 за зразком.

2 Змодельюй цифру 4 з лего або інших матеріалів.

3 Знайди число 4 на доміно.

4 Полічи фрукти. Покажи їх кількість на пальцях.

5 Полічи дітей, які грають у настільну гру. Назви їх кількість.

- 2 двоє
- 4 четверо
- 3 троє

Роздрукуй і виконай завдання.

ЧИСЛО І ЦИФРА 5

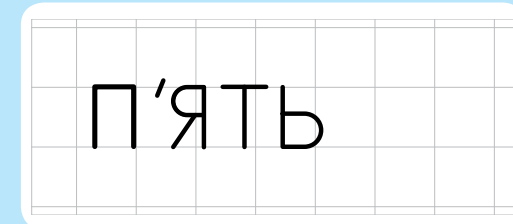
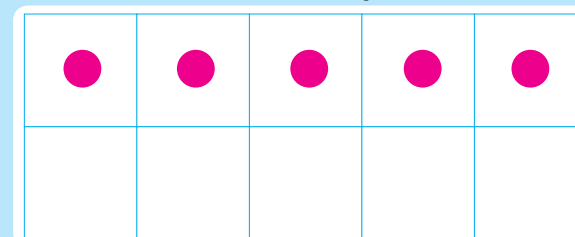
Пальці

Монети

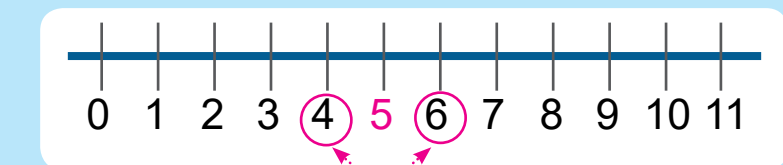
Десяткова рамка

Порядковий номер
П'ятий (5-й)

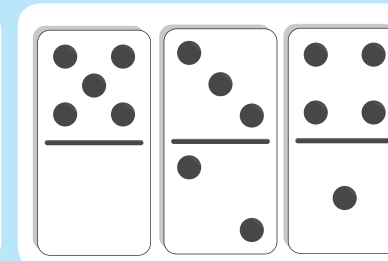

Числова пряма

попереднє число, наступне число

Доміно

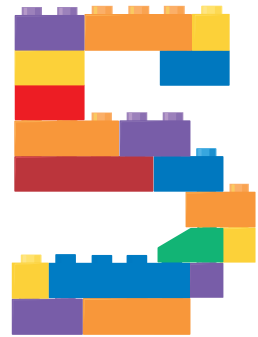
Малюнок

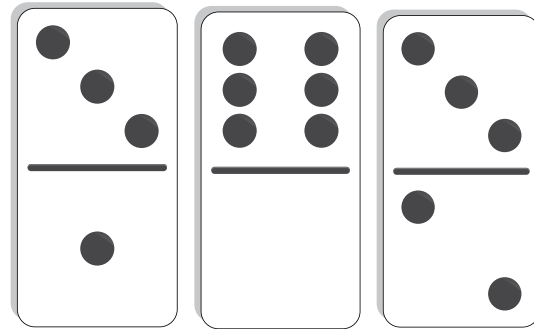
1 Роздрукуй прописи. Потренуйся писати цифру 5 за зразком.

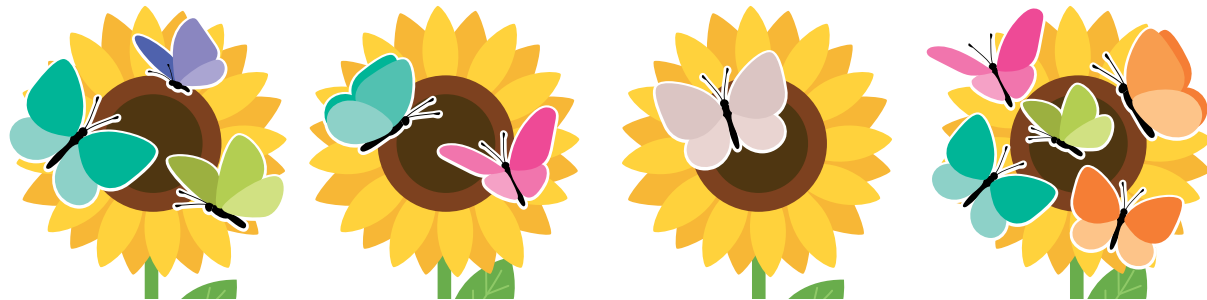
2 Змоделюй цифру 5 з лего або інших матеріалів.

3 Знайди число 5 на доміно.

4 Назви порядковий номер соняха із п'ятьма метеликами.

5 Виріж і поклади на гілку п'ять листочків.

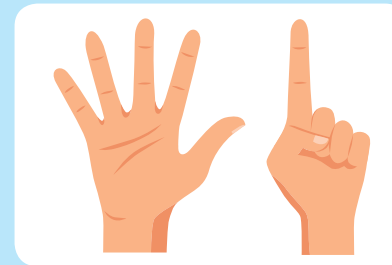

Роздрукуй і виконай завдання.

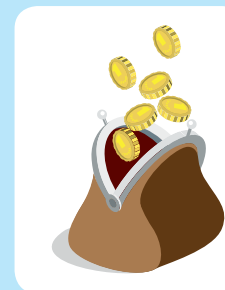
ЧИСЛО І ЦИФРА 6

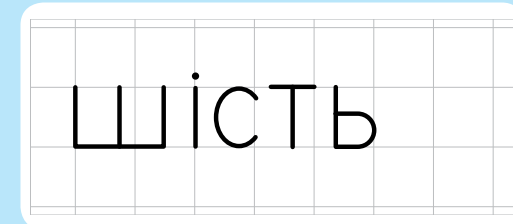
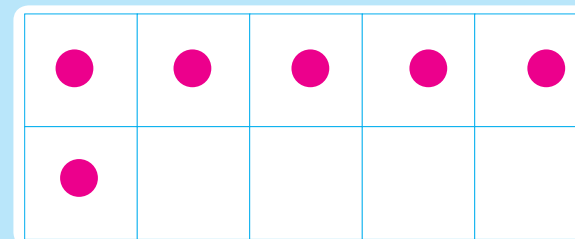
Пальці

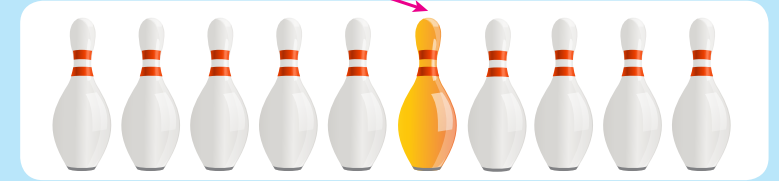
Монети

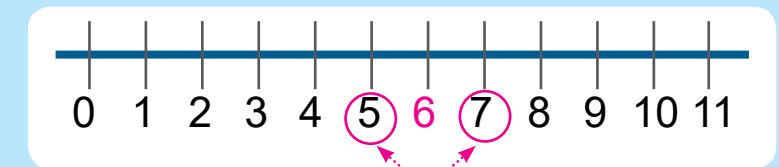
Десяткова рамка

Порядковий номер
Шостий (6-й)

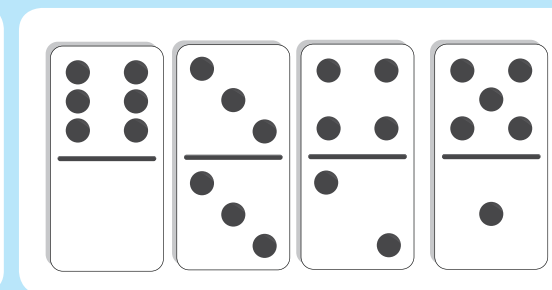

Числова пряма

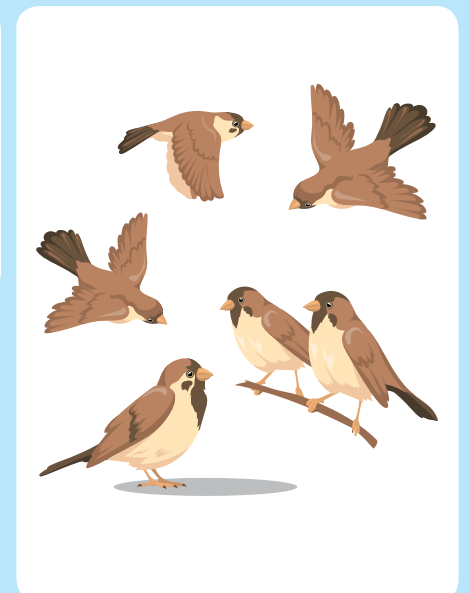

попереднє число, наступне число

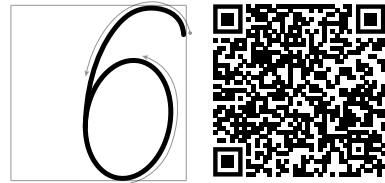
Доміно

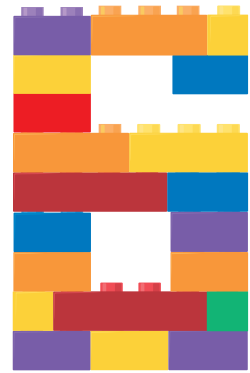
Малюнок

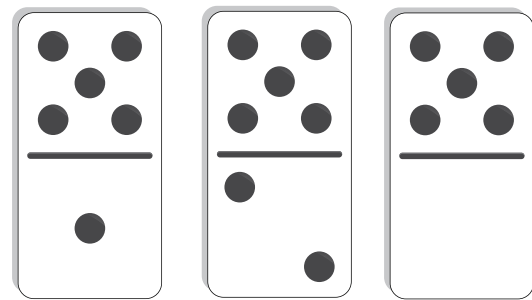
1 Роздрукуй прописи. Потренуйся писати цифру 6 за зразком.

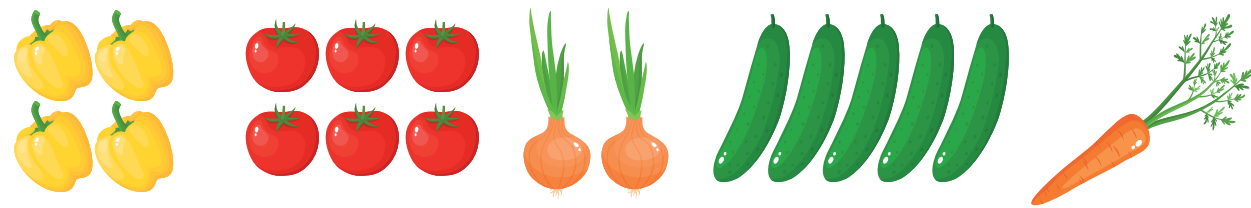
2 Змодельюй цифру 6 з лего або інших матеріалів.

3 Знайди модель числа 6 на доміно.

4 Полічи овочі. Покажи їх кількість за допомогою пальців.

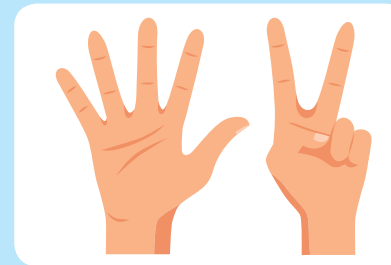

Роздрукуй і виконай завдання.

ЧИСЛО І ЦИФРА 7

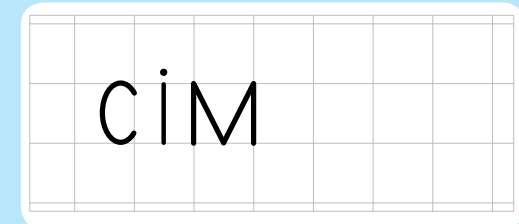
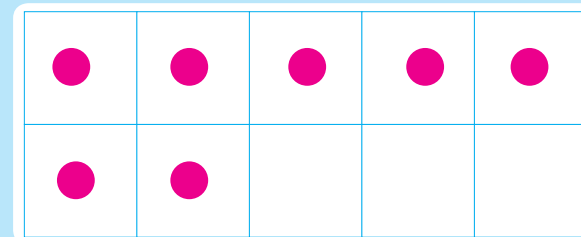
Пальці

Монети

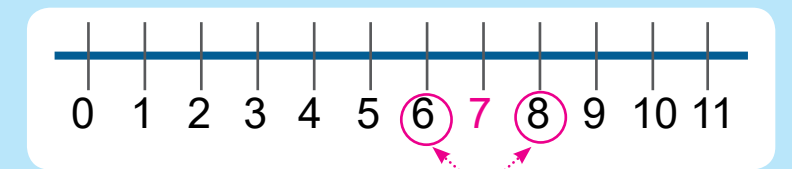
Десяткова рамка

Порядковий номер
Сьомий (7-й)

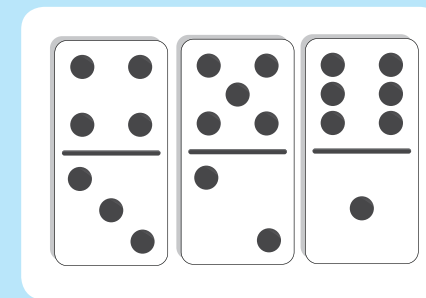

Числова пряма

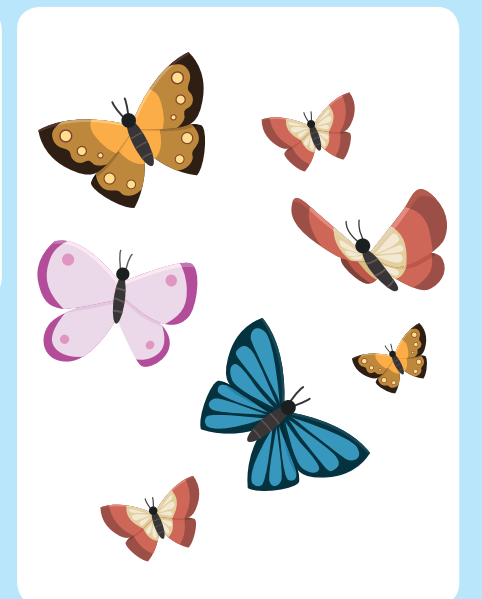

попереднє число, наступне число

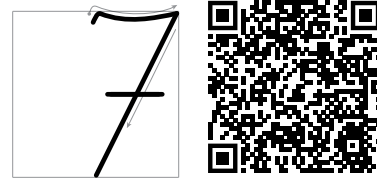
Доміно

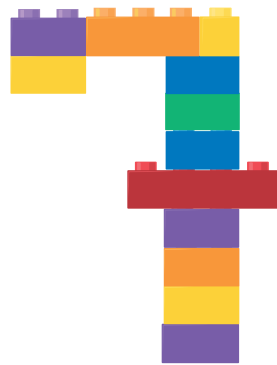
Малюнок

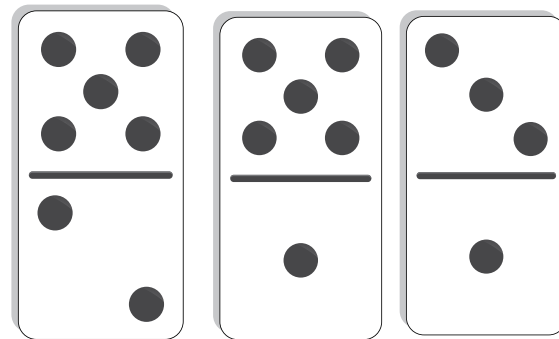
1 Роздрукуй прописи. Потренуйся писати цифру 7 за зразком.

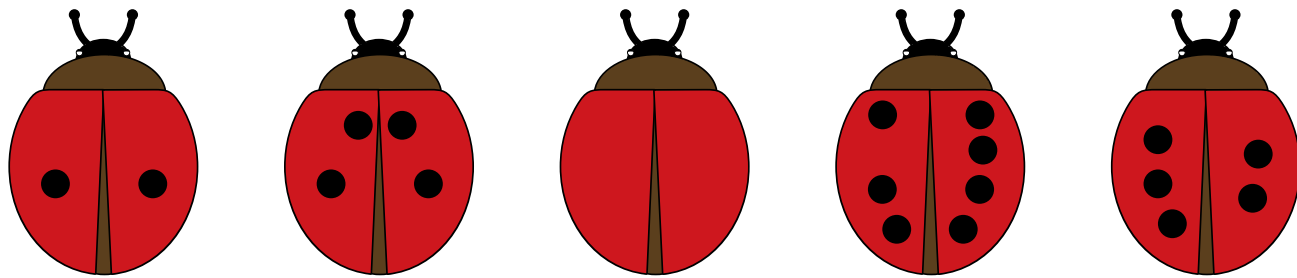
2 Змодельюй цифру 7 з леґо або інших матеріалів.

3 Знайди модель числа 7 на доміно.

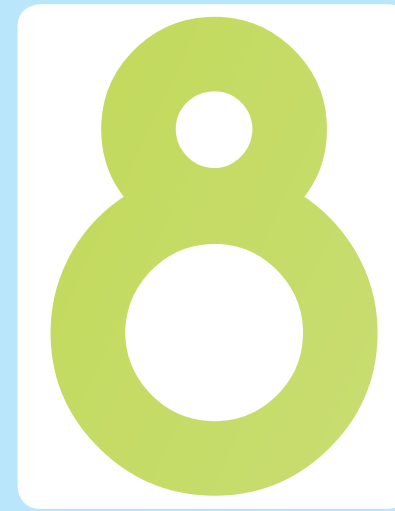

4 Полічи цятки на сонечках.

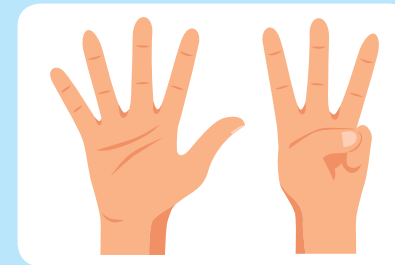

Роздрукуй і виконай завдання.

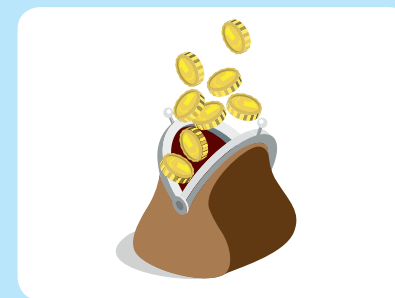
ЧИСЛО І ЦИФРА 8

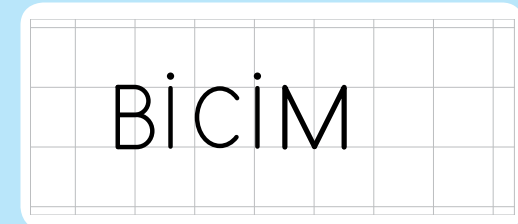
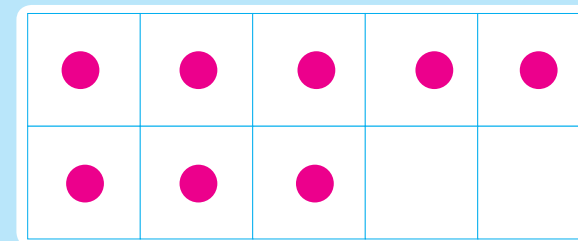
Пальці

Монети

Десяткова рамка

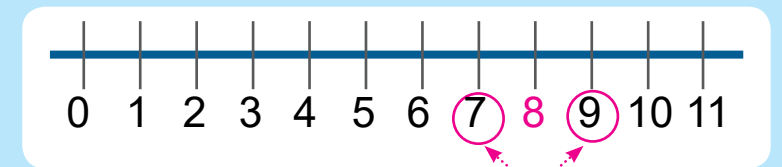

ВІСІМ

Порядковий номер
Восьмий (8-й)

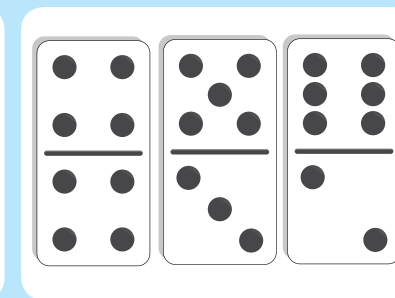

Числова пряма

попереднє число, наступне число

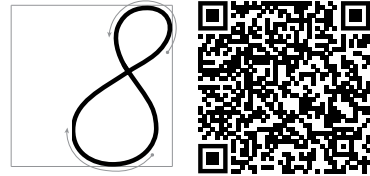
Доміно

Малюнок

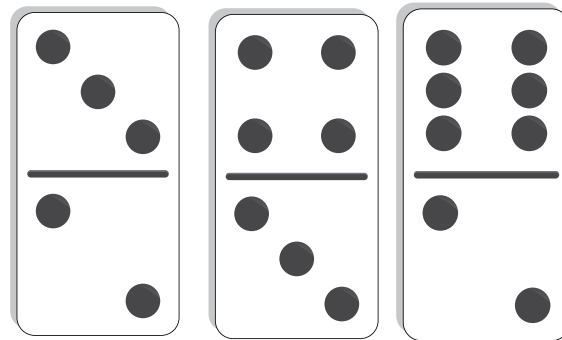
1 Роздрукуй прописи. Потренуйся писати цифру 8 за зразком.

2 Змодельюй цифру 8 з лего або інших матеріалів.

3 Знайди модель числа 8 на доміно.

4 Назви порядковий номер кожного метелика.

1-й -й -й -й -й -й -й -й

5 Намалюй в альбомі 8 повітряних кульок.

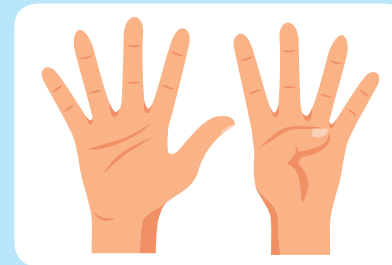

Роздрукуй і виконай завдання.

ЧИСЛО І ЦИФРА 9

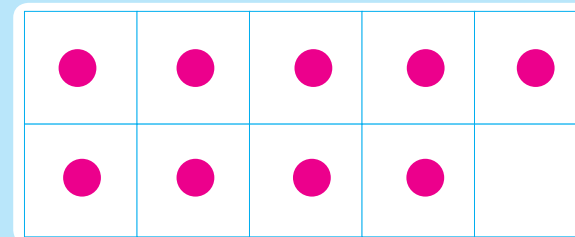
Пальці

Монети

Десяткова рамка

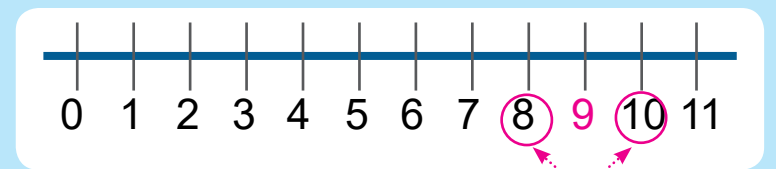

ДЕВ'ЯТЬ

Порядковий номер Дев'ятий (9-й)

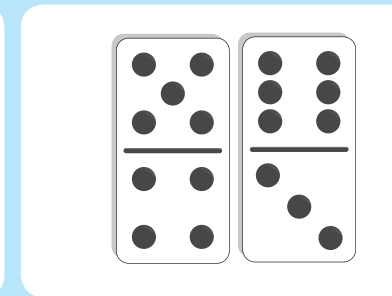

Числова пряма

попереднє число, наступне число

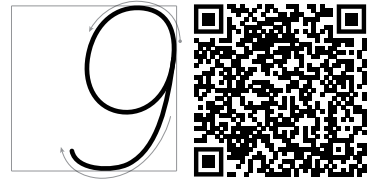
Доміно

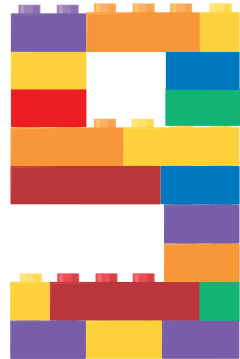
Малюнок

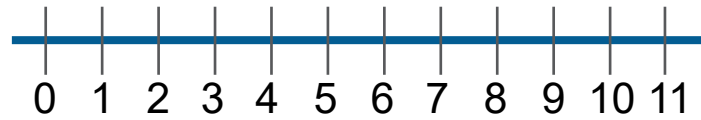
1 Роздрукуй прописи. Потренуйся писати цифру 9 за зразком.

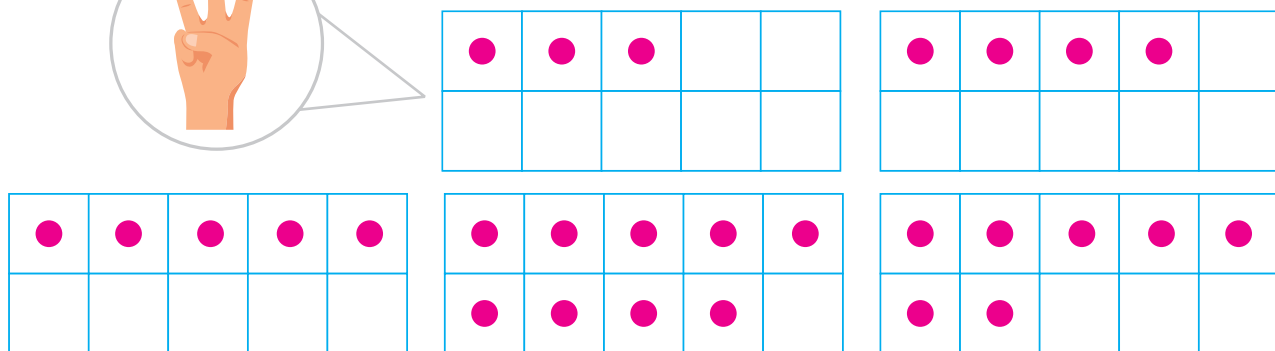
2 Змоделюй цифру 9 з лего або інших матеріалів.

3 Покажи на числовій прямій число, попереднє до числа 9.

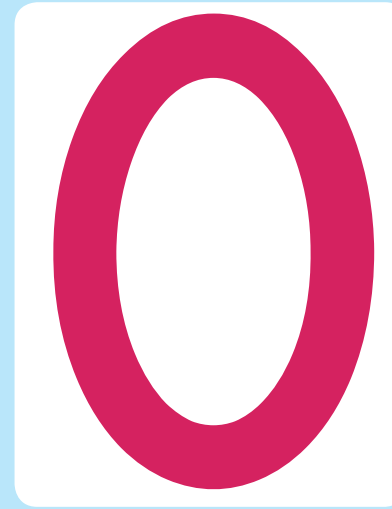

4 Полічи точки в десяткових рамках і покажи їх кількість на пальцях.

Роздрукуй і виконай завдання.

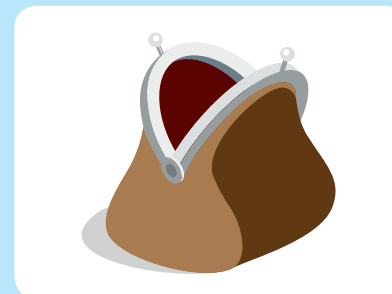
ЧИСЛО І ЦИФРА 0

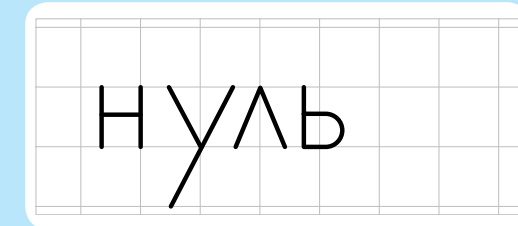
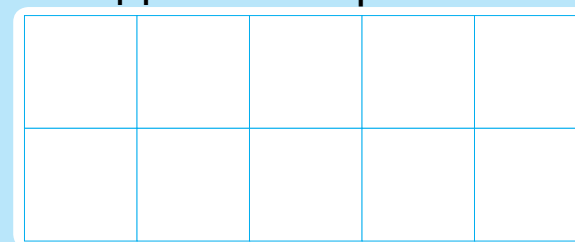
Пальці

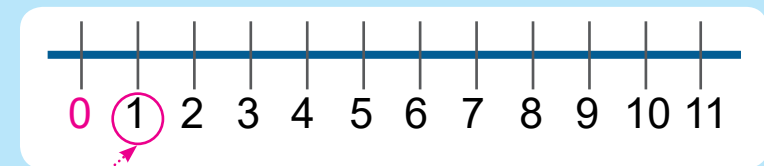
Монети

Десяткова рамка

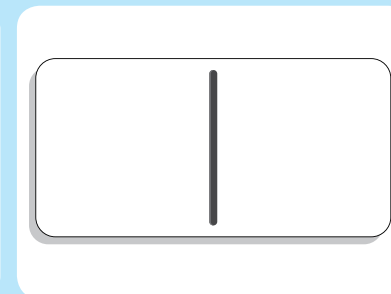

Числова пряма

наступне
число

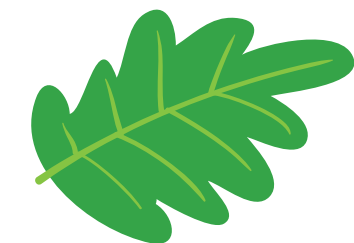
Доміно

Малюнок

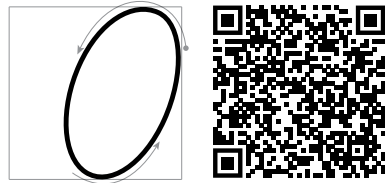

1 равлик

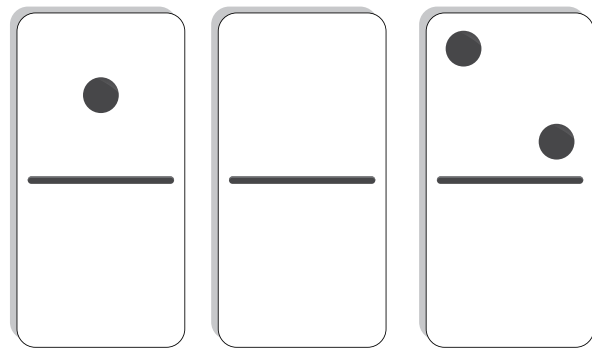

0 равликів

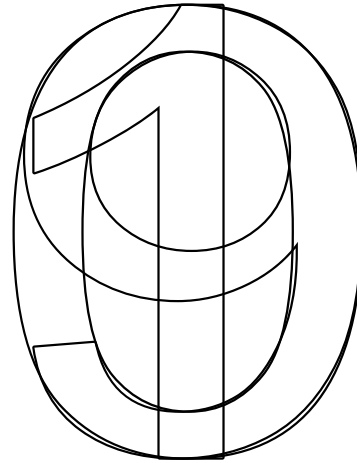
1 Роздрукуй прописи. Потренуйся писати цифру 0 за зразком.

2 Обери доміно, на якому є 0 точок. Покажи доміно, яке моделює число, наступне після 0.

3 Обведи пальчиком цифру 0.

4 Назви порядковий номер гнізда, в якому 0 пташенят.

Роздрукуй і виконай завдання.

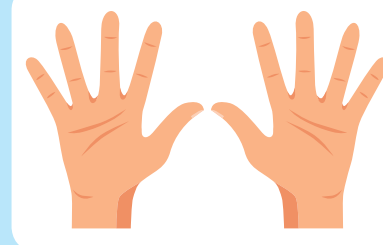
10

ДЕСЯТЬ

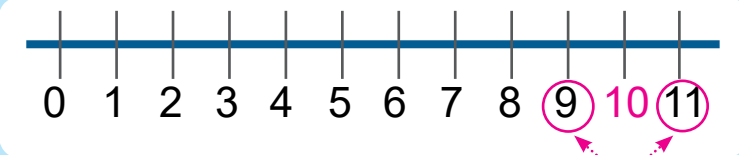
Порядковий номер
Десятий (10-й)

Пальці

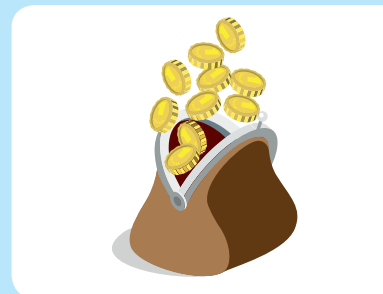

Числова пряма

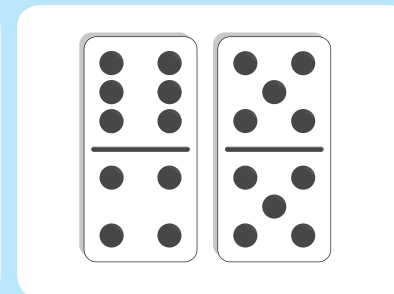

попереднє число, наступне число

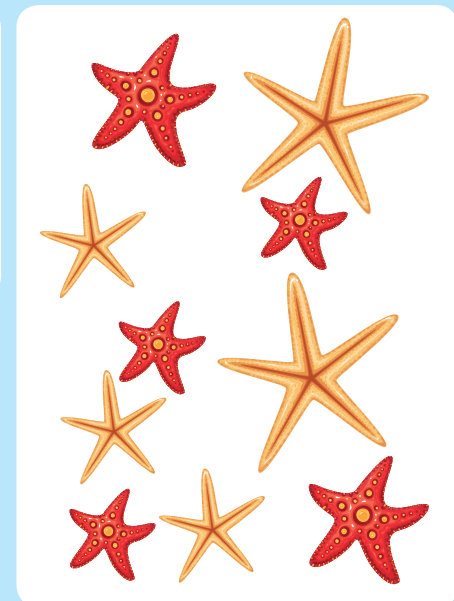
Монети

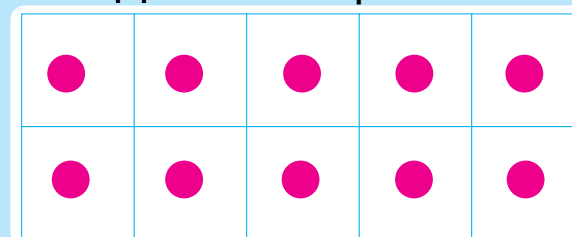
Доміно

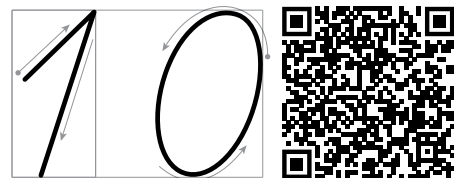
Малюнок

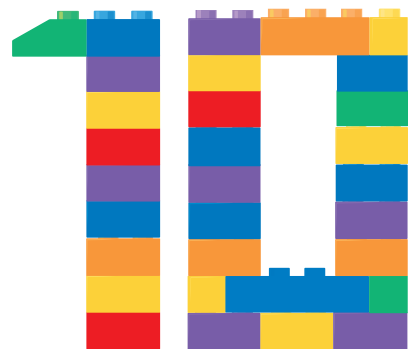
Десяткова рамка

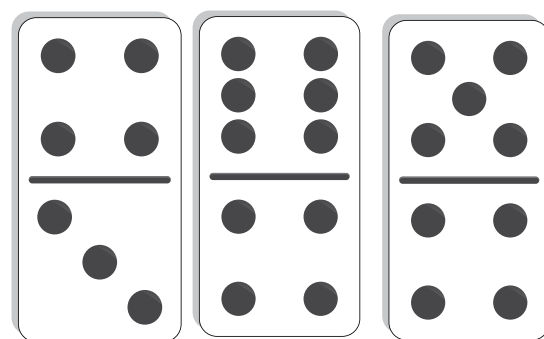
1 Роздрукуй прописи. Потренуйся писати число 10 за зразком.

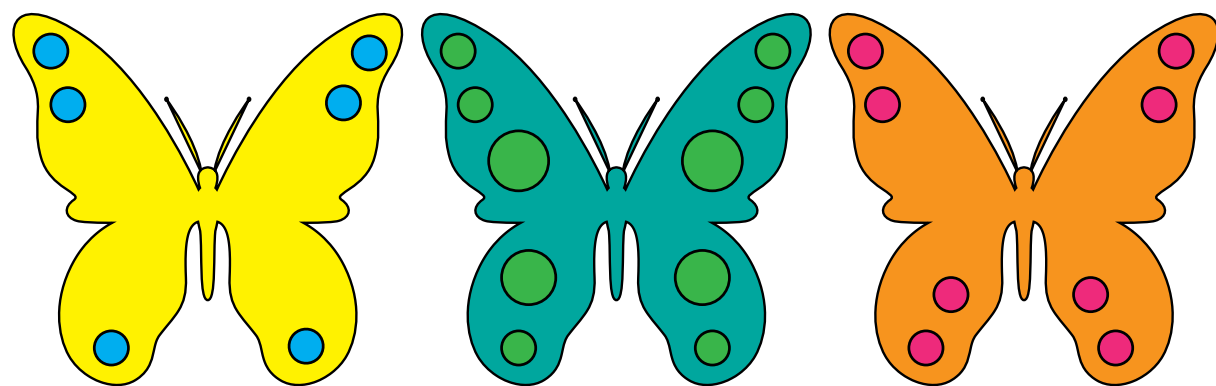
2 Змодельюй число 10 з лего або інших матеріалів.

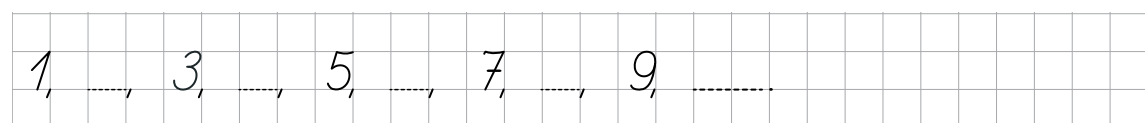
3 Знайди модель числа 10 на доміно.

4 Полічи кружечки на крильцях метеликів. Назви порядковий номер метелика, в якого 10 кружечків.

5 Напиши пропущені числа. Обведи парні числа.

6 * Казкові звірята влаштували автоперегонки.

Пес 10-й

Мавпа 7-а

Слон 4-й

Пінгвін 1-й

Косуля 8-а

Лев 5-й

Заєць 2-й

Коала 9-а

Тигр 6-й

Жирафа 3-я

Обери правильну відповідь

Хто їде перший?

Пінгвін

Заєць

Жирафа

Хто п'ятий?

Лев

Мавпа

Тигр

Хто їде за жирафою?

Тигр

Лев

Слон

Хто їде перед кошулюю?

Лев

Мавпа

Пес

Хто останній?

Мавпа

Пес

Коала

Перейди за QR-кодом і пройди тест. Оціни свої досягнення.

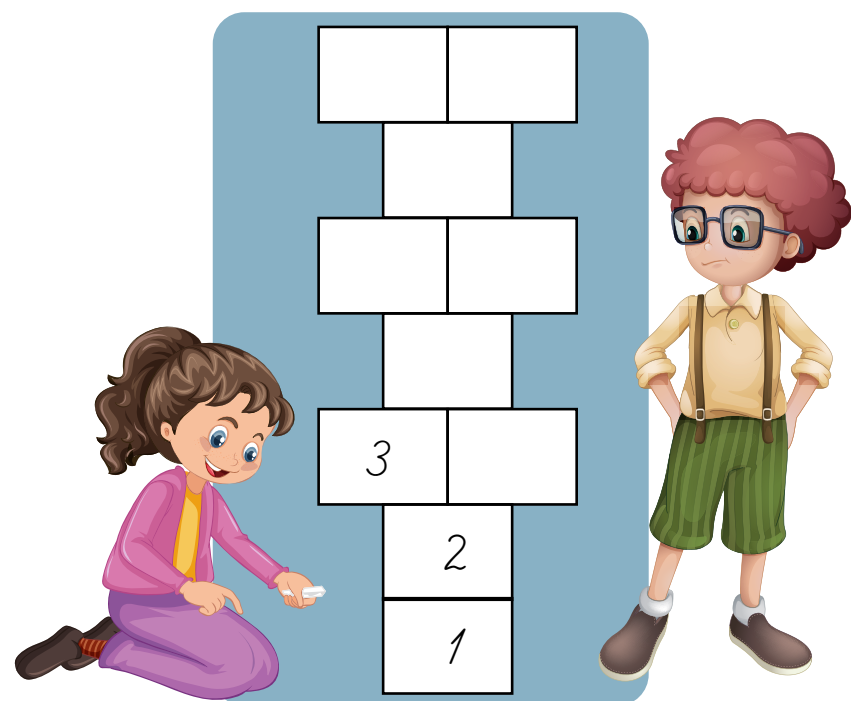
ЛІЧБА І ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 10

ЛІЧБА В МЕЖАХ 10

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ лічба у прямому порядку;
- ✓ лічба у зворотному порядку;
- ✓ знак «більше»;
- ✓ знак «менше».

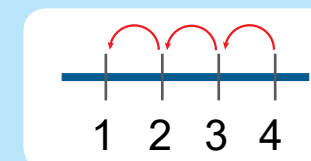
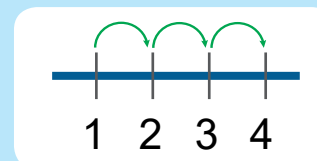
Е-додаток

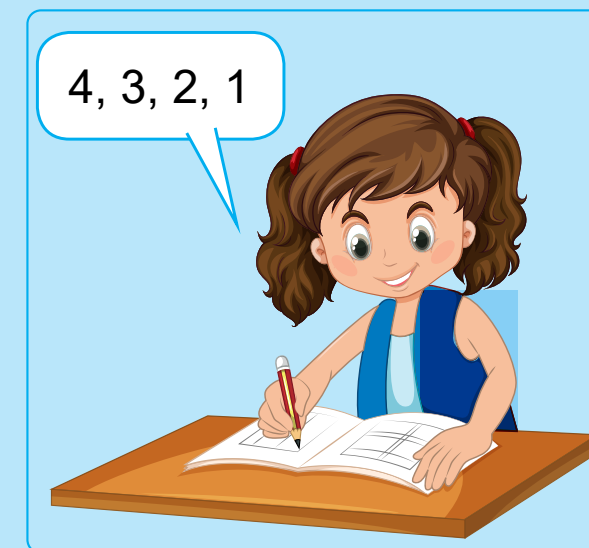
Математична
гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ лічити у прямому та зворотному порядку в межах 10;
- ✓ порівнювати числа у межах 10.

Тимофій лічить
у прямому порядку

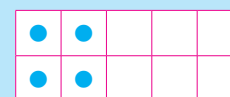
Марта лічить
у зворотному порядку

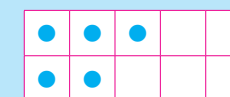
Числа бувають парними й непарними. Число 4 парне, бо всі точки в десятковій рамці мають пару.

Число 5 непарне, бо одна точка не має пари.

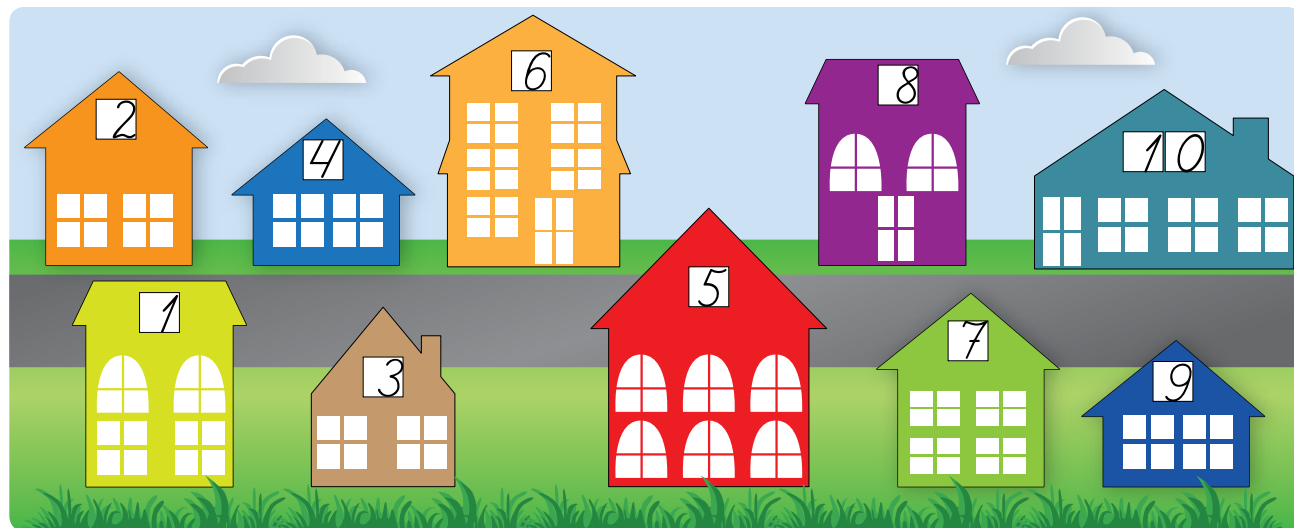

4 — парне
число

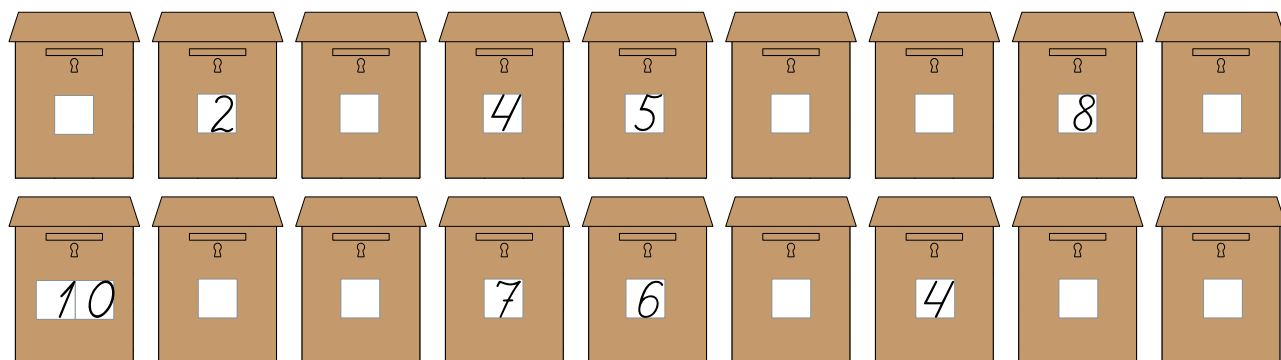

5 — непарне
число

- 1 Створіть свої будинки та зробіть із них аплікацію вулиці. Пронумеруйте будинки.

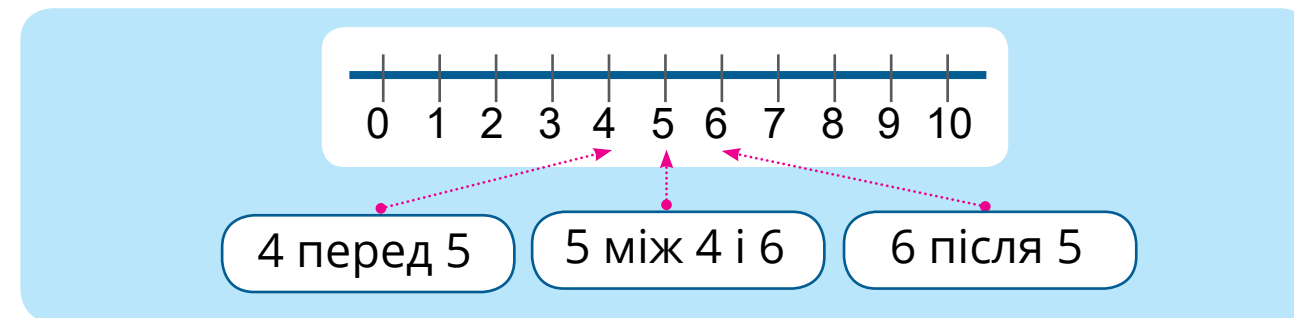

- 2 Назви пропущені числа у кожній послідовності.

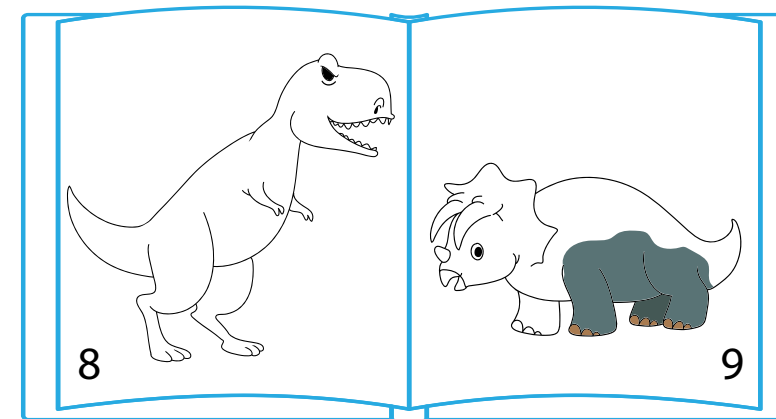

Роздрукуй і виконай завдання.

ПОРЯДОК ЧИСЕЛ: ПЕРЕД, МІЖ, ПІСЛЯ

- 1 Галинка їде у поїзді. Її вагон розташований між 6 і 8 вагонами. Який номер цього вагона?
- 2 Ігор має альбом з розмальовками динозаврів. Він розфарбував сторінку 7 і почав розфарбовувати сторінку 9. Яку сторінку він пропустив?

- 3 * Улюблене число Лізи розташоване між 3 і 10, а також після 8. Назви улюблене число Лізи.

Роздрукуй і виконай завдання.

ПОРІВНЯННЯ ТРЬОХ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 10

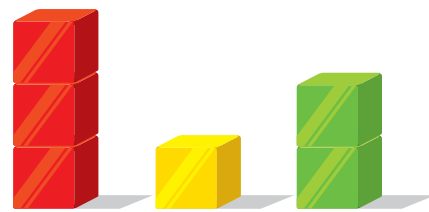
1 2 3

Найменше Найбільше

1 Ігор має 8 цукерок, Леся — 3, а Назар — 10.
Назви послідовність, яка відображає кількість цукерок від найменшої до найбільшої.

8, 10, 3   3, 10, 8   3, 8, 10   8, 3, 10

2 Змодельюй задані числа за допомогою кубиків. Запиши в зошиті числа від найменшого до найбільшого.

5, 7, 3

8, 4, 9

3, 10, 6

9, 4, 2

3, 1, 2

1	2	3	

7, 4, 8

Роздрукуй і виконай завдання.

ЗНАКИ <, >, =

знак більше   знак дорівнює   знак менше

2 > 1   1 = 1   1 < 2

2 більше ніж 1   1 дорівнює 1   1 менше ніж 2

2 Запиши у зошиті пари чисел. Порівняй їх. Напиши знак <, >, =.

2	>	1
---	---	---

3	=	3
---	---	---

4	>	2
---	---	---

1	<	3
---	---	---

Роздрукуй і виконай завдання.

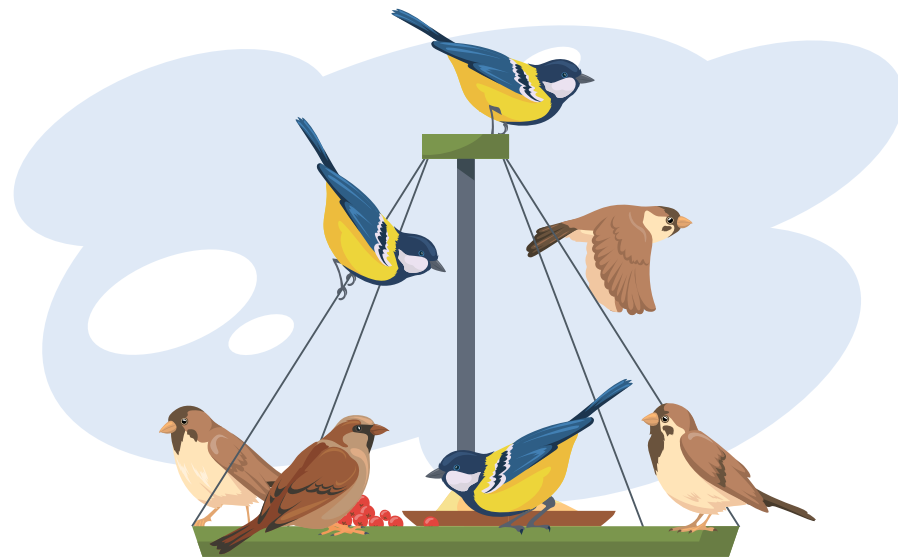
Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

ДІЯ ДОДАВАННЯ

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ додавання;
- ✓ плюс;
- ✓ дорівнює;
- ✓ вираз, значення виразу;
- ✓ рівність;
- ✓ ключові слова.

$$4 + 3 = 7$$

Е-додаток

Математична гра

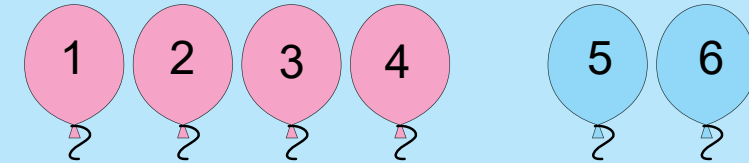
У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ додавати за допомогою різних моделей;
- ✓ розв'язувати задачі на додавання.

ДОДАВАННЯ З МАЛЮНКАМИ. ЗАПИС ДІЇ ДОДАВАННЯ

Щоб додати, наприклад, 4 і 2, почни малювати. Намалюй 4 кульки. Домалюй ще 2. Полічи, скільки їх буде разом.

Разом 6 кульок

Запис дії
додавання — це

1

+

3

=

4

«+» означає додати.
Ми кажемо «ДОДАТИ»
або «ПЛЮС».

«=» означає дорівнює.
Ми кажемо «ДОРІВНЮЄ»
або «РАЗОМ».

- 1 Обери і запиши рівність, яка читається так:
«Шість плюс два дорівнює вісім».

$$2 + 6 = 8$$

$$4 + 2 = 6$$

$$6 + 2 = 8$$

$$6 + 3 = 9$$

Роздрукуй і виконай завдання.

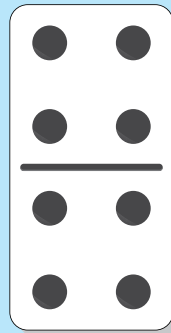

ДОДАВАННЯ У РЯДОК І СТОВПЧИК

Запис, який містить знак «=», називають рівністю.
При додаванні у стовпчик знак «=» замінюють рисою.

Запис дії додавання
у рядок

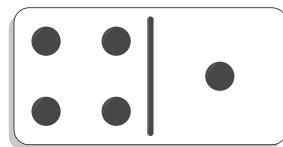
$$4 + 4 = 8$$

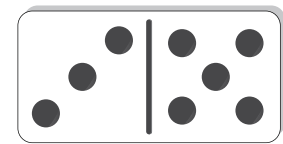
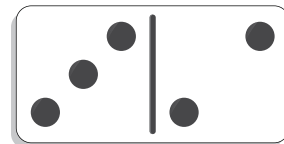
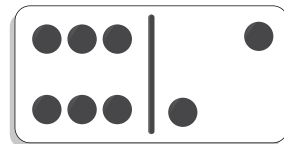
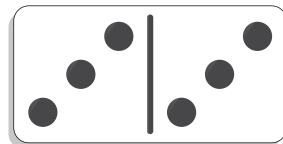
$$\begin{array}{r} 4 \\ + 4 \\ \hline 8 \end{array}$$

Запис дії
додавання
у стовпчик

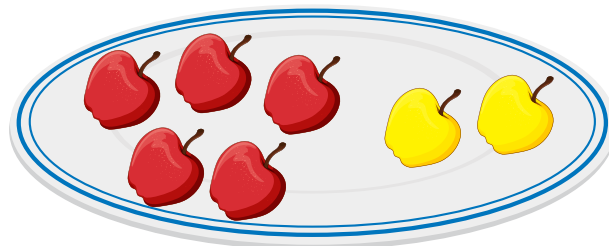
1 Запиши за зразком дію додавання в рядок і стовпчик.

$$4 + 1 = 5 \quad \begin{array}{r} 4 \\ + 1 \\ \hline 5 \end{array}$$

2 За малюнком склади рівність на додавання. Запиши її в рядок і стовпчик.

Роздрукуй і виконай завдання.

ДОДАВАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ МОДЕЛЕЙ

1 За зразком запиши в зошиті рівності згідно з моделями.

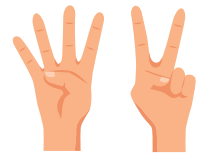
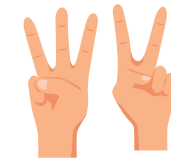
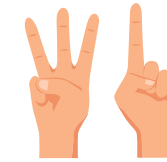
$$2 + 1 = 3$$

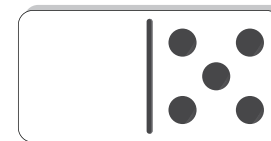
2 За зразком запиши в зошиті рівності згідно з моделями.

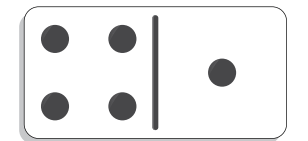
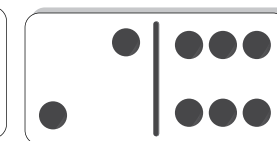
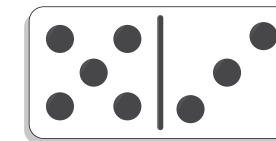
$$1 + 2 = 3$$

3 За зразком запиши в зошиті рівності згідно з кісточками доміно.

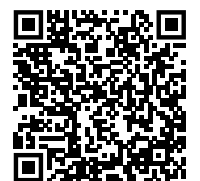

$$0 + 5 = 5$$

4 Зробіть аплікації з об'єктами двох різних кольорів. Полічіть ці об'єкти і складіть рівність на додавання. Влаштуйте виставку своїх робіт.

Роздрукуй і виконай завдання.

РОЗПІЗНАВАННЯ РІВНОСТЕЙ НА ДОДАВАННЯ

1 Запиши рівність, яка відповідає малюнку.

$4 + 1 = 5$

$3 + 3 = 6$

$5 + 2 = 7$

$3 + 1 = 4$

$2 + 1 = 3$

$2 + 2 = 4$

$3 + 1 = 4$

$2 + 2 = 4$

$5 + 1 = 6$

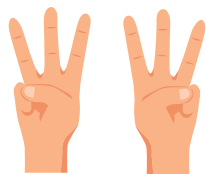
$4 + 3 = 7$

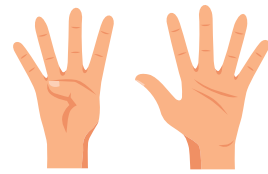
$2 + 5 = 7$

$3 + 3 = 6$

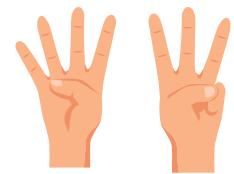
2 Перевір, чи правильно записані рівності. Запиши правильно ті рівності, в яких є помилки.

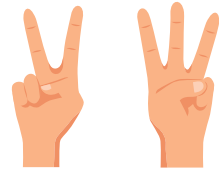
$3 + 3 = 6$

$3 + 5 = 8$

$4 + 3 = 7$

$3 + 3 = 6$

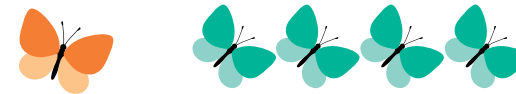
3 Усно до кожного малюнка добери рівність.

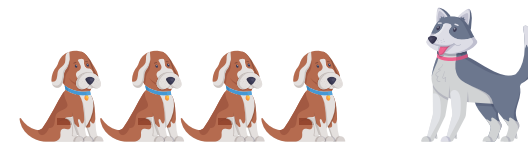
$4 + 1 = 5$

$1 + 4 = 5$

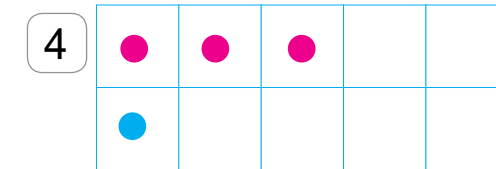
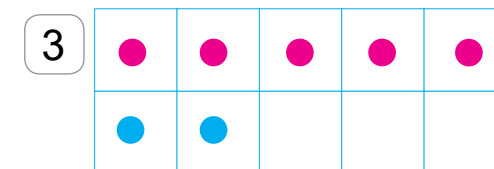
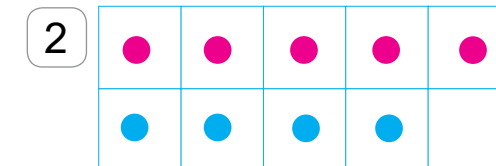
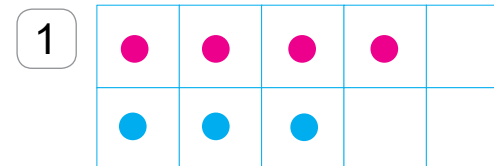

$2 + 2 = 4$

$3 + 2 = 5$

4 Якій рамці відповідає рівність $5 + 2 = 7$?

5 * Обведи в зошиті клітинки так, щоб утворились десяткові рамки. Зобрази в них рівності $2 + 3 = 5$, $7 + 1 = 8$.

Роздрукуй і виконай завдання.

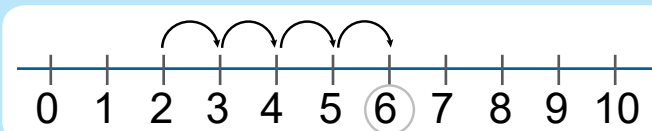

ДОДАВАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ЧИСЛОВОЇ ПРЯМОЇ

Позначаємо на числовій прямій перше число. Далі починаємо лічити до другого числа і малювати праворуч стрілочки.

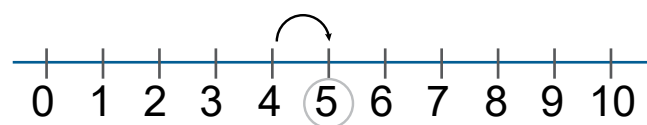
Малюємо і лічимо стрілочки: 1, 2, 3, 4.

$$2 + 4 = ?$$

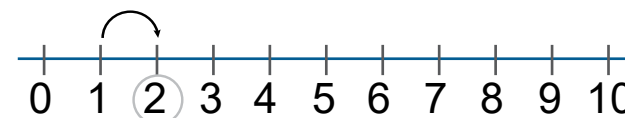

$$2 + 4 = 6$$

1 Назви малюнок, який відповідає дії додавання на числовій прямій.

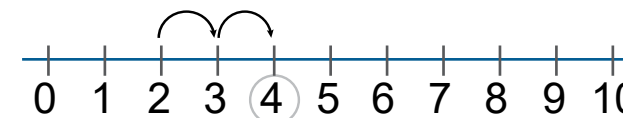

2 Із поданих рівностей запиши ту, яка зображена на числовій прямій.

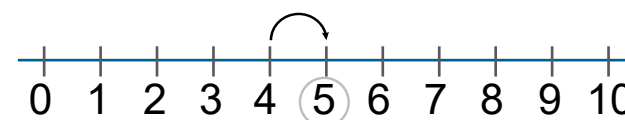
$$1 + 1 = 2$$

$$1 + 2 = 3$$

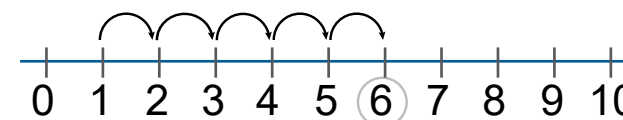
$$2 + 2 = 4$$

$$2 + 4 = 6$$

$$4 + 5 = 9$$

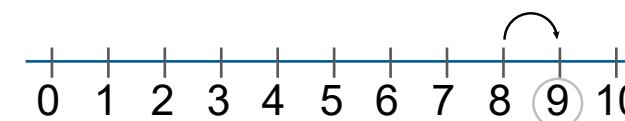
$$4 + 1 = 5$$

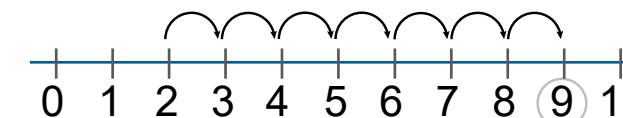
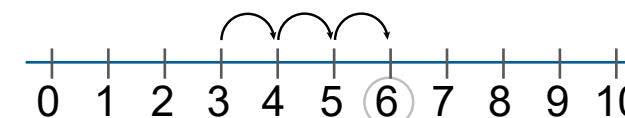
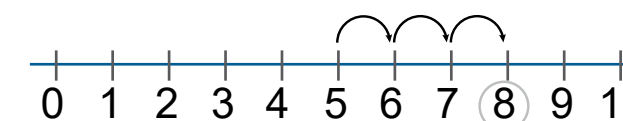
$$1 + 5 = 6$$

$$1 + 4 = 5$$

3 За допомогою числової прямої запиши рівності.

8	+	1	=	9
---	---	---	---	---

Роздрукуй і виконай завдання.

РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАДАЧ НА ДОДАВАННЯ

Задача схожа на загадку. Тільки загадки розгадують, а задачі — розв'язують.

Читаючи задачу на додавання, шукай ключові слова, які підкажуть, що потрібно робити.

КЛЮЧОВІ СЛОВА ДЛЯ ДІЇ ДОДАВАННЯ:
додалося, ще, і, разом, всього.

1 Прочитай умови задачі. Назви ключові слова, які підкажуть, що треба робити. Розв'яжи задачі. Розв'язок запиши в зошит.

На березі було 3 черепахи.

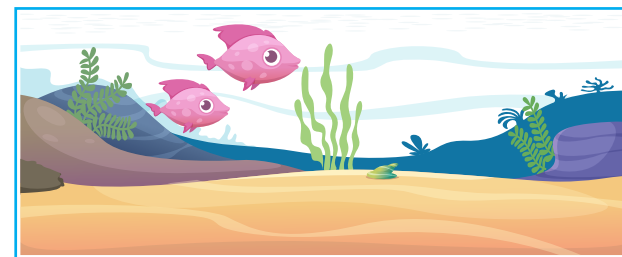

Припливло ще 3 черепахи.

Скільки всього черепах стало на березі?

В акваріумі було 2 рибки.

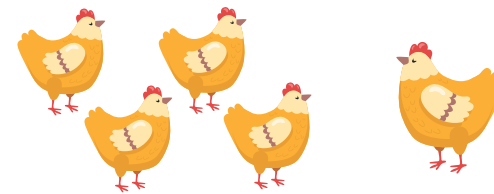
До них запустили ще 5 рибок.

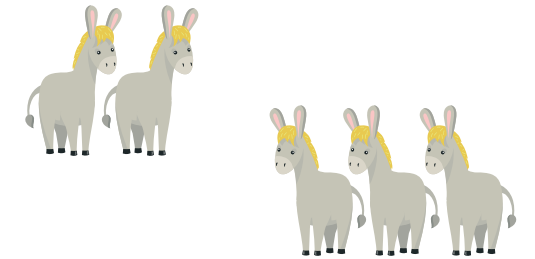
Скільки всього рибок тепер в акваріумі?

2 Прочитай умови задачі. Назви ключові слова, які підкажуть, що треба робити. Розв'яжи задачі. Розв'язок запиши в зошит.

На подвір'ї було 4 курки. Потім до них приєдналася ще 1 курка. Скільки курей стало разом?

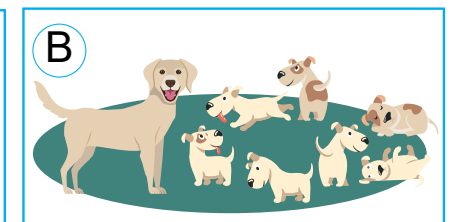
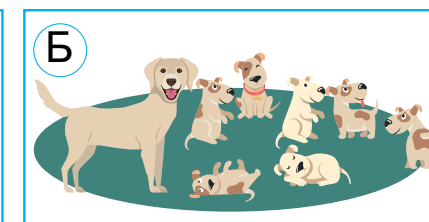
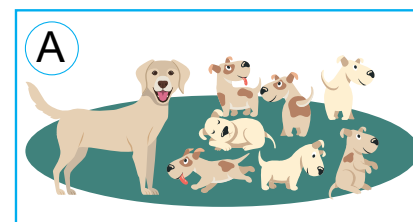

На фермі було 2 віслюки. Потім до них привели ще 3 віслюків. Скільки віслюків стало разом?

3 Який малюнок відповідає умові задачі? Запиши розв'язок задачі в зошит.

Боня привела 5 білих цуценят і 2 плямистих. Скільки всього цуценят у Боні?

Роздрукуй і виконай завдання.

Перейди за QR-кодом і пройди тест. Оціни свої досягнення.

ПРАКТИКУМ ДОДАВАННЯ В МЕЖАХ 10

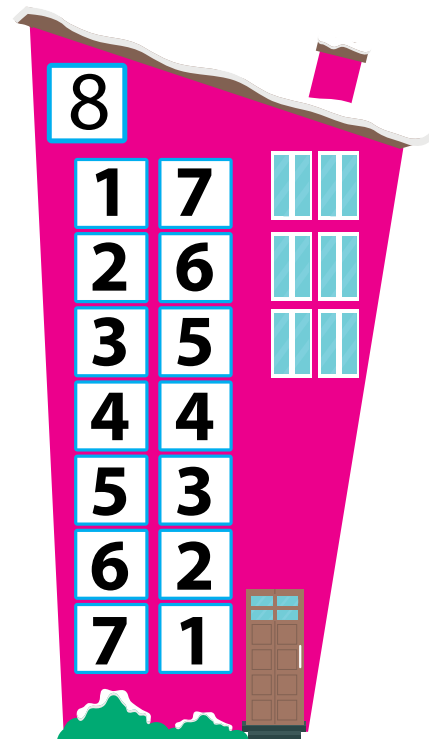
КОМПОНЕНТИ РІВНОСТЕЙ НА ДОДАВАННЯ

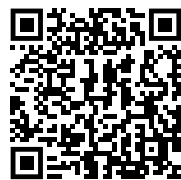
МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ доданок;
- ✓ сума;

- ✓ переставний закон додавання.

Е-додаток

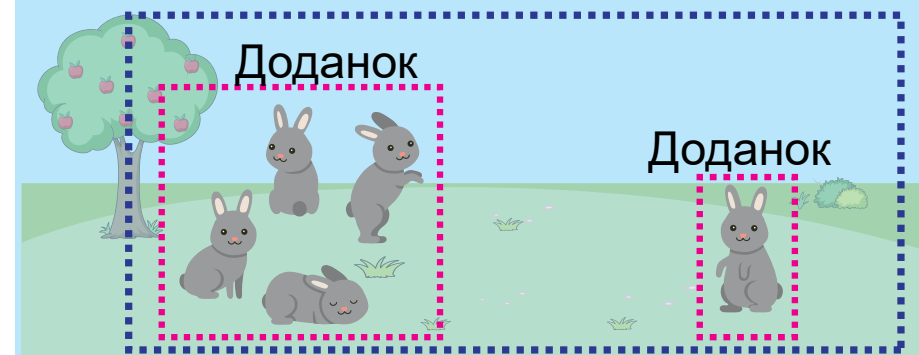

Математична гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ розпізнавати компоненти рівностей на додавання;
- ✓ шукати помилки в рівностях на додавання;
- ✓ знаходити частину цілого;
- ✓ утворювати числа за допомогою додавання;
- ✓ додавати три числа.

У кожній рівності на додавання є доданки і сума.

$$\begin{array}{r} \text{Доданок} \\ + \\ \text{Доданок} \\ \hline \text{Сума} \end{array} \begin{array}{r} 4 \\ + 1 \\ \hline 5 \end{array}$$

Сума

$$4 + 1 = 5$$

Доданок   Доданок   Сума

1 Назви доданки.

$$1 + 4 = 5$$

$$\begin{array}{r} 2 \\ + 2 \\ \hline 4 \end{array}$$

$$2 + 7 = 9$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 8 \\ \hline 9 \end{array}$$

2 Назви суму.

$$4 + 5 = 9$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 2 \\ \hline 3 \end{array}$$

$$2 + 4 = 6$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ + 2 \\ \hline 7 \end{array}$$

Роздрукуй і виконай завдання.

ПЕРЕСТАВНИЙ ЗАКОН ДОДАВАННЯ

Від перестановки доданків сума не змінюється.

4 і 2 є 6

4 + 2 = 6

2 + 4 = 6

$$\begin{array}{r} 4 \\ + 2 \\ \hline 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \\ + 4 \\ \hline 6 \end{array}$$

2 і 4 є 6

Отже, вирази 4 + 2 та 2 + 4 мають однакове значення — 6.

1 Склади по дві рівності відповідно до моделей. Запиши їх у стовпчик в зошиті.

$$\begin{array}{r} 2 \\ + 3 \\ \hline 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \\ + 2 \\ \hline 5 \end{array}$$

Роздрукуй і виконай завдання.

ПОШУК ПОМИЛОК У РІВНОСТЯХ НА ДОДАВАННЯ

$3 + 4 = 7$

Правильна або істинна рівність

$3 + 4 = 5$

Неправильна або хибна рівність

1 Прочитай усі правильні рівності.

$1 + 3 = 4$

$1 + 2 = 5$

$2 + 3 = 5$

$3 + 3 = 6$

2 Знайди помилки в рівностях. Запиши їх в зошиті без помилок.

$1 + 2 = 4$

$5 + 2 = 6$

$3 + 1 = 5$

$2 + 2 = 7$

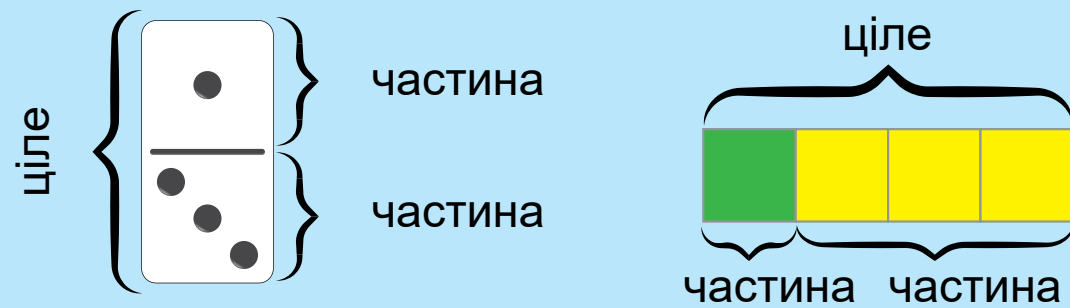
Роздрукуй і виконай завдання.

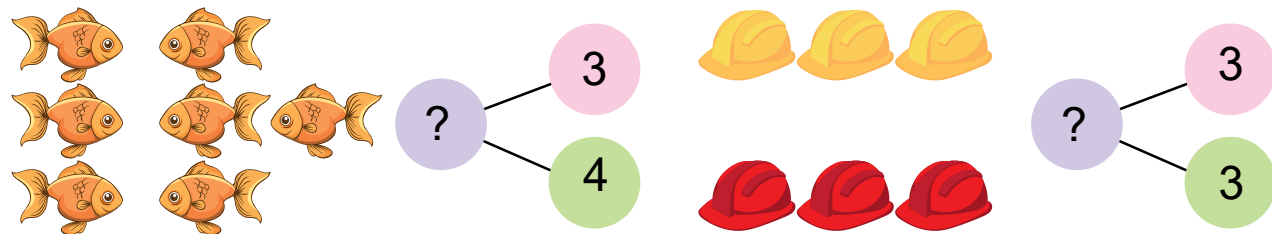

ДОДАВАННЯ ЯК ЗНАХОДЖЕННЯ ЦІЛОГО

На малюнку 1 тигр і 3 леви. Разом — 4 великі тварини.

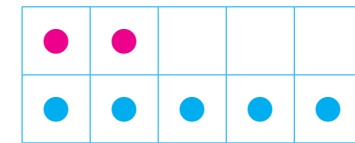
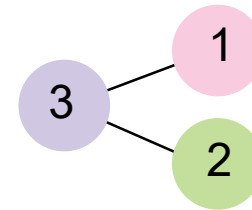
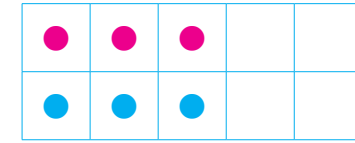
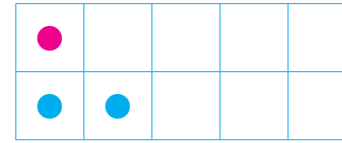

1 Склади ціле із заданих частин. Усно склади рівності.

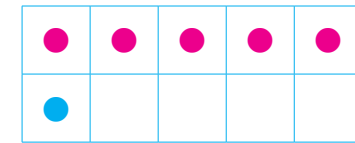

$$3 + 4 = 7$$

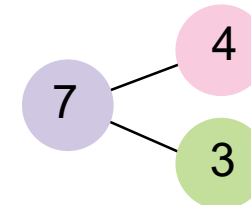
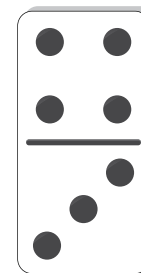
2 Створи моделі за десятковими рамками. Запиши в зошиті рівності.

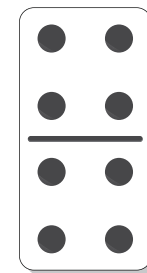
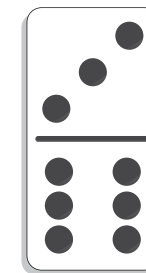
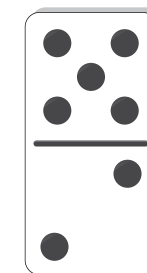
$$1 + 2 = 3$$

3 Створи моделі та склади рівності за допомогою доміно. Запиши їх в зошиті у стовпчик.

$$\begin{array}{r} 4 \\ + 3 \\ \hline 7 \end{array}$$

Роздрукуй і виконай завдання.

СКЛАД ЧИСЕЛ 2, 3, 4

Склад числа — це всі можливі способи скласти це число (ціле) із менших чисел (частин). Розглянь склад чисел 2, 3, 4.

● ● 1 + 1

● ● ● 1 + 2

● ● ● ● 1 + 3

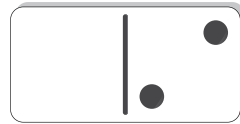
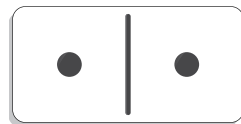
● ● ● 2 + 1

● ● ● ● 2 + 2

● ● ● ● ● 3 + 1

1 Підбери до чисел всі варіанти кісточок доміно.

2

3

4

2 Знайди в таблиці всі числа, сума яких дорівнює 2. Запиши рівності в зошиті.

3	4	5	2	0	6
6	7	5	3	3	3
0	2	2		7	7
1	5			3	5
3	4	1	1	5	1
5	1	4	5	6	7

0 + 2 = 2

3 Знайди в таблиці всі числа, сума яких дорівнює 3. Запиши рівності в зошиті.

4	5	6	2	1	7
0	3	7	6	7	2
0	8	3		5	4
1	2			5	6
6	7	4	5	0	5
1	4	5	6	7	8

0 + 3 = 3

Роздрукуй і виконай завдання.

СКЛАД ЧИСЛА 5

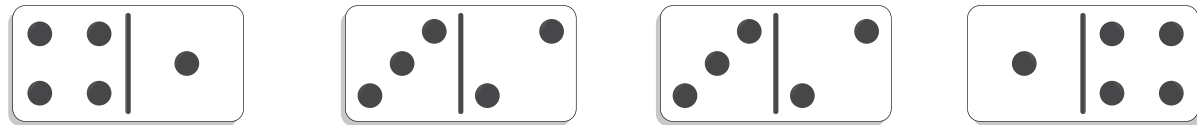
1 + 4

2 + 3

3 + 2

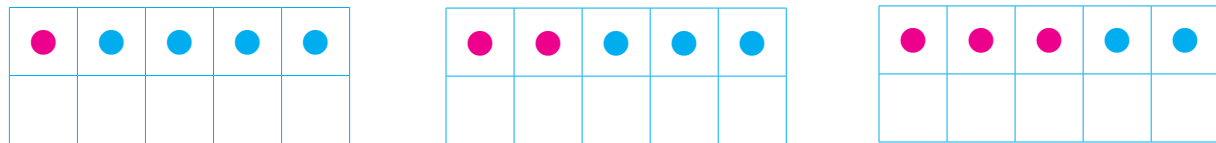
4 + 1

1 Запиши в зошиті рівності відповідно до кісточок доміно.

4 + 1 = 5

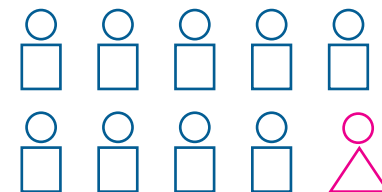
2 Запиши в зошиті рівності відповідно до десяткових рамок.

1 + 4 = 5

3 За зразком розклади ціле на частини згідно з малюнками.

4 У родині Федорчуків 5 дітей. Скільки в ній може бути хлопчиків і дівчаток? Намалюй у зошиті всі можливі варіанти. Усно доповни таблицьку.

Хлопчики	Дівчатка
5	0
4	1

СКЛАД ЧИСЛА 6

1 + 5
2 + 4
3 + 3
4 + 2
5 + 1

1 Установи відповідність між виразами та кісточками доміно. Обчисли їх значення.

0 + 6   1 + 5   2 + 4   3 + 3

А   Б   В   Г

2 Запиши в зошиті рівності відповідно до десяткових рамок.

1 + 5 = 6

3 За зразком розклади ціле на частини згідно з малюнками.

4 Знайди в таблиці всі числа, сума яких дорівнює 6. Запиши рівності в зошиті.

1	5	2	2	3	3
1	2	0	6	9	0
9	8	6		7	7
2	4			5	2
7	0	3	2	2	1
4	2	2	6	0	1

0 + 6 = 6

Роздрукуй і виконай завдання.

СКЛАД ЧИСЛА 7

7

1 6

2 5

3 4

4 3

5 2

6 1

1 + 6

2 + 5

3 + 4

4 + 3

5 + 2

6 + 1

1 Запиши у зошиті рівності відповідно до десяткових рамок.

1 + 6

2 Установи відповідність між виразами та кісточками доміно. Обчисли їх значення.

1 + 6

5 + 2

3 + 4

6 + 1

А Б В Г

3 Знайди в таблиці всі числа, сума яких дорівнює 7. Запиши рівності в зошиті.

0	7	9	4	3	9
1	1	2	7	0	3
3	4	7		1	1
3	8			5	2
2	3	2	5	6	7
1	6	2	4	6	1

0	+	7	=	7
---	---	---	---	---

Роздрукуй і виконай завдання.

СКЛАД ЧИСЛА 8

8

1	7
2	6
3	5
4	4
5	3
6	2
7	1

1 + 7
2 + 6
3 + 5
4 + 4
5 + 3
6 + 2
7 + 1

1 Запиши у зошиті рівності відповідно до десяткових рамок.

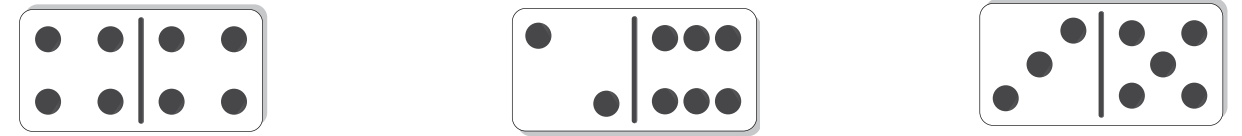
●	●	●	●	●	
●	●	●			

1 + 7 = 8

●	●	●	●	●	
●	●	●			

●	●	●	●	●	
●	●	●			

2 Склади рівності відповідно до доміно. Чому не можна підібрати доміно до виразу 7 + 1?

4 + 4 = 8

3 Знайди в таблиці всі числа, сума яких дорівнює 8. Запиши рівності в зошиті.

1	7	8	0	5	3
2	3	2	6	2	1
7	1	8		1	2
6	5	8		6	2
3	5	0	8	1	5
1	1	9	4	4	9

0	+	8	=	8
---	---	---	---	---

Роздрукуй і виконай завдання.

СКЛАД ЧИСЛА 9

1 + 8
2 + 7
3 + 6
4 + 5
5 + 4
6 + 3
7 + 2
8 + 1

1 Запиши у зошиті рівності відповідно до десяткових рамок.

●	●	●	●	●
●	●	●	●	

1 + 8 = 9

●	●	●	●	●
●	●	●	●	

●	●	●	●	●
●	●	●	●	

2 Поясни своїми словами, що таке переставний закон додавання. Використай кісточки доміно.

3 + 6 = 9   6 + 3 = 9   4 + 5 = 9   5 + 4 = 9

3 Розклади ціле на частини згідно з малюнками.

9 = 1 + 8

4 Виріж з паперу ґудзики іншого кольору і утвори задані числа. Запиши в зошиті рівності.

7   8   9

СКЛАД ЧИСЛА 10

10

1	9
2	8
3	7
4	6
5	5
6	4
7	3
8	2
9	1

1 + 9
2 + 8
3 + 7
4 + 6
5 + 5
6 + 4
7 + 3
8 + 2
9 + 1

1 Запиши у зошиті рівності відповідно до десяткових рамок.

●	●	●	●	●
●	●	●	●	●

●	●	●	●	●
●	●	●	●	●

●	●	●	●	●
●	●	●	●	●

$9 + 1 = 10$

●	●	●	●	●
●	●	●	●	●

●	●	●	●	●
●	●	●	●	●

●	●	●	●	●
●	●	●	●	●

2 Розглянь склад числа 10. Досліди, які пари чисел не можна показати на доміно.

● ● ● ● ● ●	$4 + 6$	$6 + 4$	● ● ● ● ● ● ● ●	$5 + 5$
---------------	---------	---------	-------------------	---------

3 Розклади ціле на частини згідно з малюнками.

4 Пограйте у класі в гру «Склад числа». Для цього:

- напишіть числа від 1 до 10 на картках;
- об'єднайтеся у пари;
- коли вчитель/вчителька назве число, оберіть картки й покажіть склад цього числа.

Роздрукуй і виконай завдання.

5 Виготовте разом аплікацію «Вулиця 1-го десятка».

ДОДАВАННЯ ТРЬОХ ЧИСЕЛ

При додаванні трьох і більше чисел можна додавати їх послідовно або групувати будь-яким способом.

Можна спочатку додати перше та друге число, а потім до цієї суми додати третє число.

Або можна додати друге та третє число, а потім до цієї суми додати перше число.

$$\begin{array}{c} \textcircled{4} \\ \boxed{1 + 3} + 2 = 6 \end{array} \quad \begin{array}{c} \textcircled{5} \\ 1 + \boxed{3 + 2} = 6 \end{array}$$

1 У зошиті обчисли значення виразів за зразком.

$\textcircled{8}$ $\boxed{5 + 3} + 1 = 9$	$\textcircled{4}$ $5 + \boxed{3 + 1} = 9$
$4 + 2 + 4$	$4 + 2 + 4$
$3 + 2 + 4$	$3 + 2 + 4$

Розглянь, як Мирослава розв'язала задачу.

1. Я прочитала задачу і знайшла ключове слово.

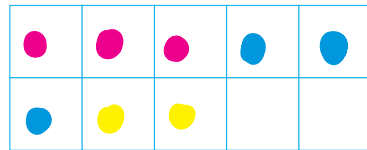
У магазині Максим купив 3 яблука, 3 апельсини та 2 банани. Скільки всього фруктів купив Максим?

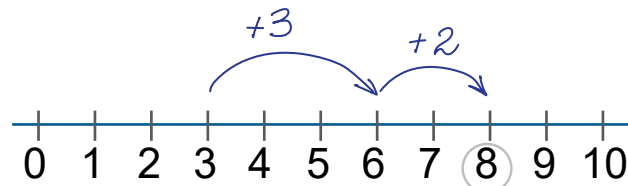
2. Я намалювала малюнок до задачі.

3. Я змодельювала умову задачі в десятковій рамці.

4. Потім змодельювала умову на числовій прямій.

5. Потім я записала рівність і відповідь.

$$3 + 3 + 2 = 8 \text{ (фр.)}$$

Відповідь: 8 фруктів.

Роздрукуй і виконай завдання.

Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

ДІЯ ВІДНІМАННЯ

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ віднімання;
- ✓ мінус;
- ✓ дорівнює.

$$4 - 2 = 2$$

Е-додаток

Математична гра

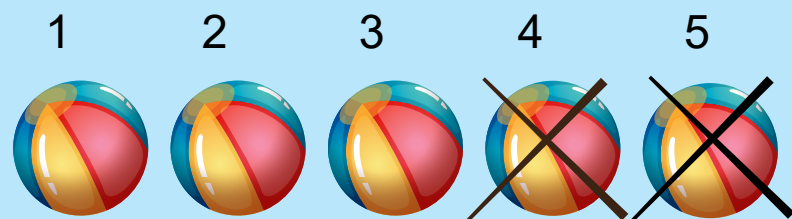
У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ записувати рівності на віднімання;
- ✓ віднімати за допомогою малюнків, різних моделей, числової прямої;
- ✓ розв'язувати ситуаційні задачі.

ВІДНІМАННЯ З МАЛЮНКАМИ. ЗАПИС ДІЇ ВІДНІМАННЯ

Щоб відняти, наприклад 2 від 5, почни малювати. Намалюй 5 м'ячів. Потім закресли 2. Полічи м'ячі, що залишилися не закресленими.

5 мінус 2 — залишилося 3

Вираз на віднімання

$$\begin{array}{r} 4 \\ - 1 \\ \hline 3 \end{array}$$

$$4 - 1 = 3$$

Значення виразу

«-» означає мінус. Ми кажемо «МІНУС» або «ВІДНЯТИ».

«=» означає дорівнює. Ми кажемо «ДОРІВНЮЄ» або «ЗАЛИШИЛОСЯ».

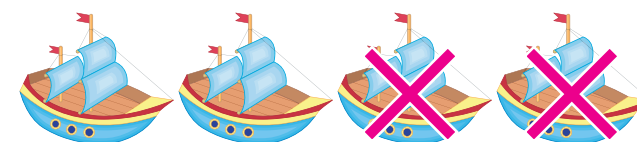
1 Якою буквою позначена рівність «сім мінус чотири дорівнює три»?

- А $7 - 2 = 5$ Б $5 - 4 = 1$ В $7 - 4 = 3$ Г $8 - 4 = 4$

2 У зошиті запиши у стовпчик рівність: дев'ять мінус п'ять залишилося чотири.

3 У зошиті запиши у стовпчик вираз: вісім мінус три. Обчисли його значення.

4 Запиши в зошиті рівності до малюнків і прочитай їх.

5 * Запиши в зошиті свою рівність на віднімання. Проілюструй її.

Роздрукуй і виконай завдання.

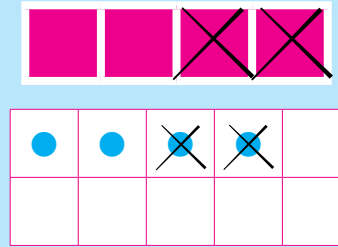

ВІДНІМАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ МОДЕЛЕЙ

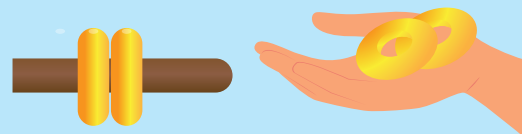
Ми можемо вчитися віднімати за допомогою різних моделей.

$$4 - 2 = 2$$

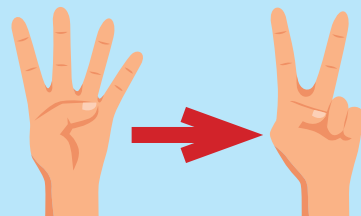
Змоделюй більше число за допомогою квадратиків чи десяткової рамки. Закресли стільки квадратиків (точок), скільки потрібно відняти.

Змоделюй більше число за допомогою будь-яких об'єктів. Забери стільки об'єктів, скільки потрібно відняти. Полічи, скільки об'єктів залишилося.

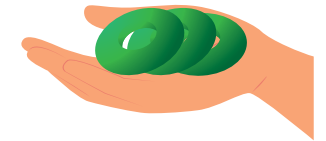
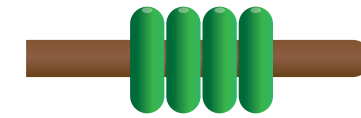

Покажи на пальцях більше число. Загни стільки пальців, скільки потрібно відняти, називаючи, скільки залишилося: 4... 3, 2. Залишилося 2.

1 Запиши рівності, доповнивши їх відповідно до малюнків.

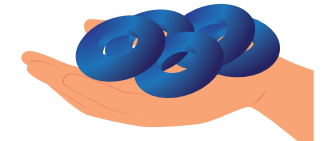
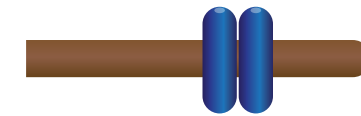
$$7 - \quad =$$

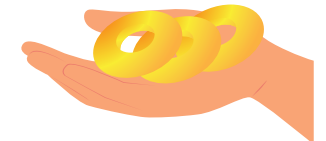
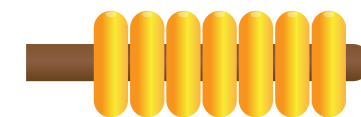
$$8 - \quad =$$

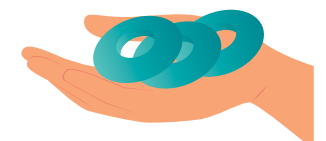
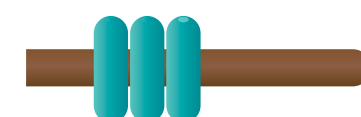
$$7 - \quad =$$

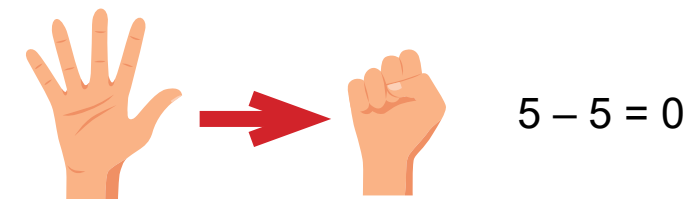
$$10 - \quad =$$

$$6 - \quad =$$

2 Запиши вирази й обчисли їх значення за допомогою пальців.

$$6 - 1$$

$$5 - 4$$

$$9 - 2$$

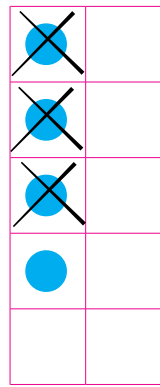
3 Запиши рівності, які відповідають моделям.

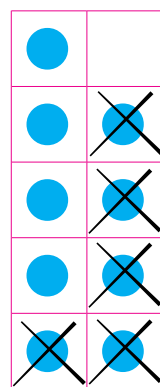
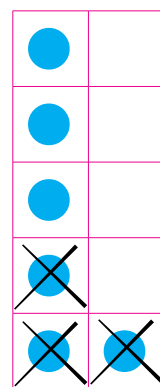
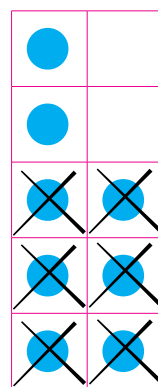
	3	-	2	=	1

4 За зразком запиши рівності, які відповідають моделям.

		4		
		-	3	
			1	

5 * Запиши у зошиті свою рівність на віднімання. Змодельуй її у десятковій рамці.

ВІДНІМАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ЧИСЛОВОЇ ПРЯМОЇ

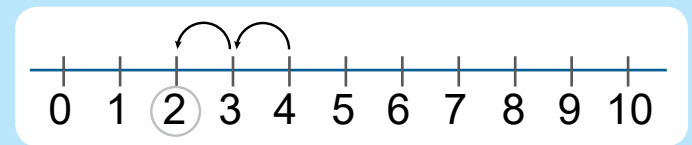

Позначаємо на числовій прямій більше число. Потім починаємо лічити друге число та відкладати вліво стрілочки на кожен рахунок.

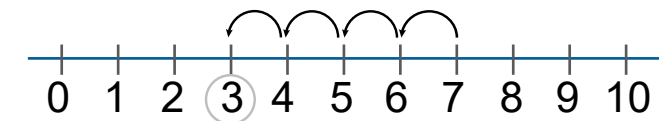
Малюємо стрілочки й лічимо: 1, 2. Обводимо 2.

$$4 - 2 = ?$$

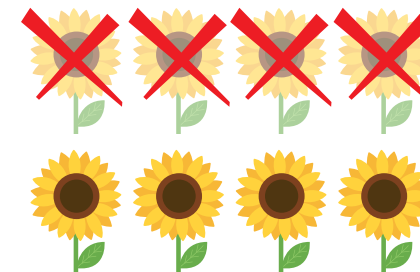

$$4 - 2 = 2$$

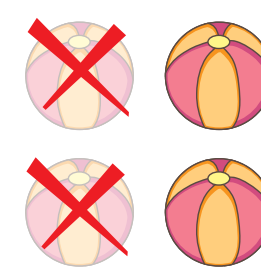
1 Якою буквою позначений малюнок, зображений на числовій прямій?

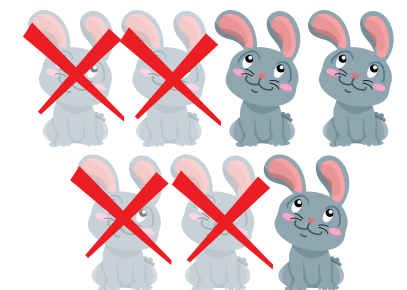
А

Б

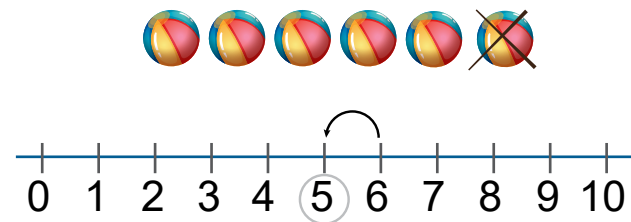

В

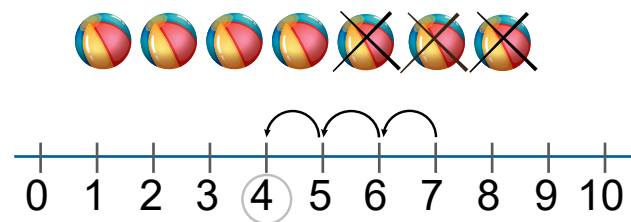

Роздрукуй і виконай завдання.

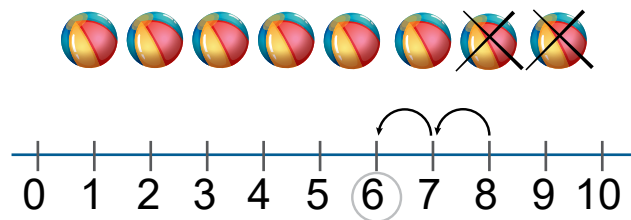
3 Із запропонованих рівностей обери і запиши ту, яка зображена на числовій прямій.

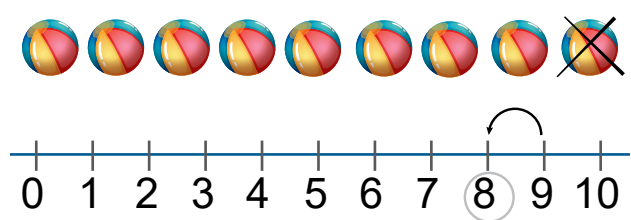
$6 - 1 = 5$ $6 - 5 = 1$

$7 - 4 = 3$ $7 - 3 = 4$

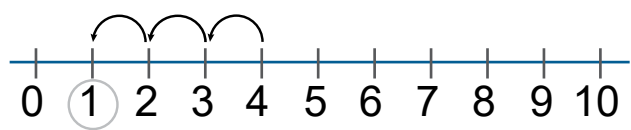

$8 - 2 = 6$ $8 - 6 = 2$

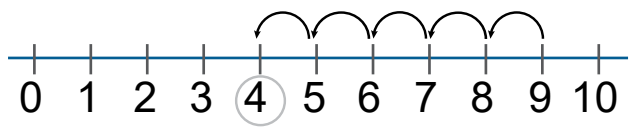
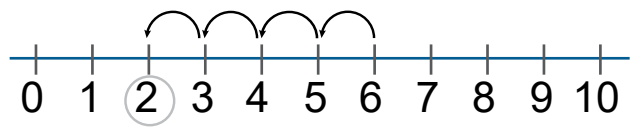
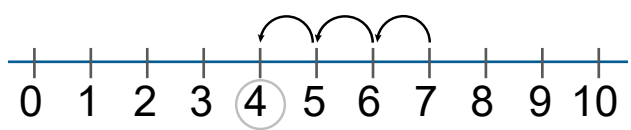

$9 - 5 = 4$ $9 - 1 = 8$

4 За допомогою числової прямої запиши рівності у зошиті.

$4 - 3 = 1$

Роздрукуй і виконай завдання.

РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАДАЧ НА ВІДНІМАННЯ

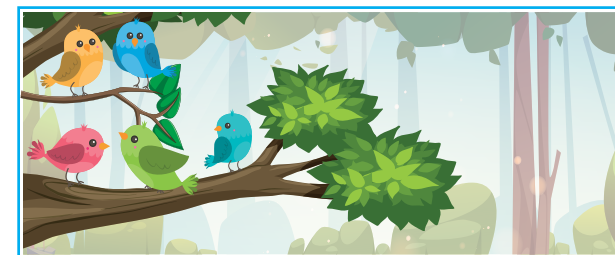

У задачі шукай ключові слова, що підкажуть, яку дію треба виконувати.

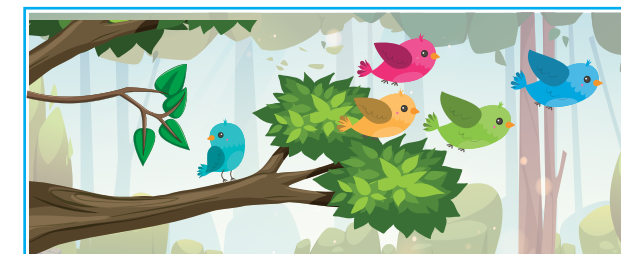
КЛЮЧОВІ СЛОВА ДЛЯ ВІДНІМАННЯ:
відняли (відлетіли, забрали, з'їли, впали, розбили тощо), залишилося

1 Назви ключові слова і розв'яжи задачу. Складену рівність запиши в зошит.

На дереві сиділо 5 пташок.

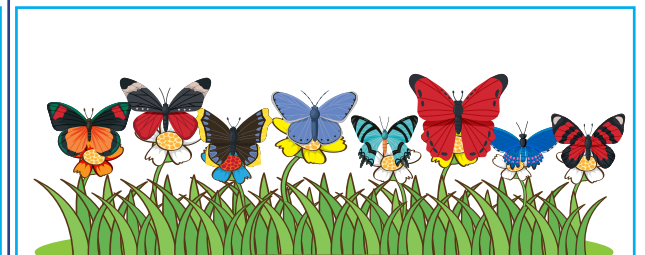
4 пташки відлетіли.

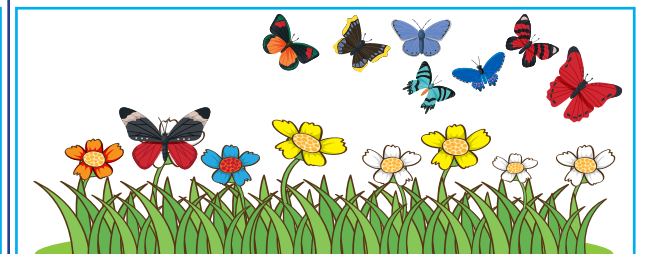
Скільки пташок залишилося на дереві?

$5 - 4 = 1$

На квітах сиділо 8 метеликів.

7 метеликів відлетіли.

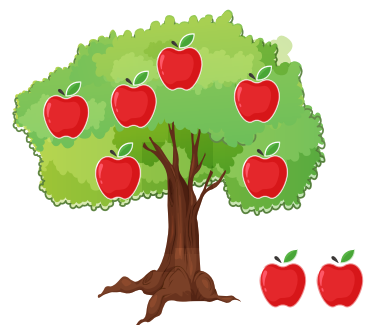
Скільки метеликів залишилося?

2 Прочитай задачі. Назви ключові слова, які підкажуть, що треба виконати віднімання. Розв'яжи задачі. Складені рівності запиши в зошит.

У Марини було 7 бананів.
3 банани вона з'їла.
Скільки бананів
залишилося у Марини?

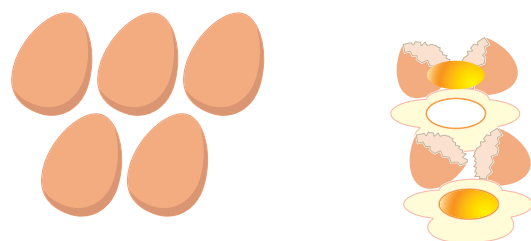
На дереві висіло 8 яблук.
2 яблука впали на землю.
Скільки яблук залишилося
на дереві?

Микита купив 5 цукерок.
3 цукерки він з'їв.
Скільки цукерок залишилося у
Микити?

Мілана купила 7 яєць. По
дорозі 2 яйця розбилося.
Скільки цілих яєць
принесла Мілана додому?

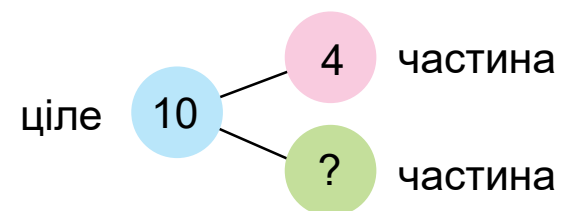

Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

ПРАКТИКУМ ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 10

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ зменшуване;
- ✓ від'ємник;
- ✓ різниця;
- ✓ різницеве порівняння.

Е-додаток

Математична
гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ розпізнавати компоненти рівностей на віднімання;
- ✓ знаходити невідомий доданок;
- ✓ порівнювати число і вираз;
- ✓ розв'язувати задачі на різницеве порівняння.

КОМПОНЕНТИ РІВНОСТЕЙ НА ВІДНІМАННЯ

У рівностях на віднімання числа мають такі назви: зменшуване, від'ємник, різниця.

Зменшуване 9
Від'ємник 5
Різниця 4

$$9 - 5 = 4$$

Зменшуване Від'ємник Різниця

1 Запиши вирази та обчисли їх значення. Розмалюй зеленим кольором клітинки із зменшуваним, жовтим — з від'ємником і червоним — з різницею.

4	—	3	=	1		6	—	8
5	—	1	=			4	—	4
6	—	3	=			2	—	
7	—	4	=			7	—	9
8	—	6	=			5	—	5
							—	

ПОШУК ПОМИЛОК У РІВНОСТЯХ

$7 - 2 = 5$
Правильна
або істинна рівність

$7 - 2 = 4$
Неправильна
або хибна рівність

1 Знайди в запропонованих рівностях помилки. Назви правильний результат.

$3 - 2 = 1$
$4 - 2 = 3$
$6 - 4 = 3$
$9 - 5 = 5$

2 Випиши усі істинні (правильні) рівності. Усно виправ помилки.

$5 - 3 = 2$	$7 - 5 = 4$	$8 - 3 = 5$	$6 - 3 = 3$	$9 - 5 = 2$
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

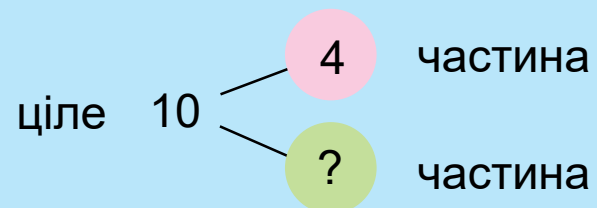
Роздрукуй і виконай завдання.

ЗНАХОДЖЕННЯ НЕВІДОМОЇ ЧАСТИНИ ЦІЛОГО (НЕВІДОМОГО ДОДАНКА)

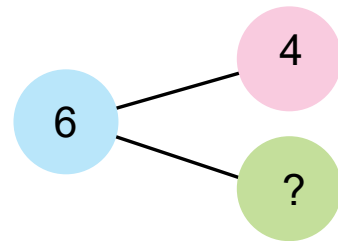
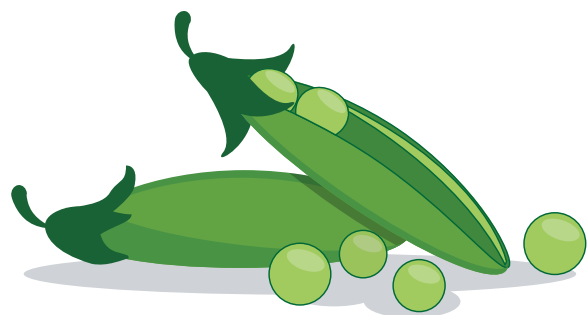
У Дениса в руках було 10 кульок. 4 кульки він відпустив. Скільки кульок залишилося у нього в руках?

Щоб знайти невідому частину, потрібно від цілого відняти відому частину.

$$10 - 4 = 6$$

- 1 Прочитай задачу, прокоментуй її розв'язок.
У стручку було 6 горошин. 4 горошини випали. Скільки горошин залишилося у стручку?

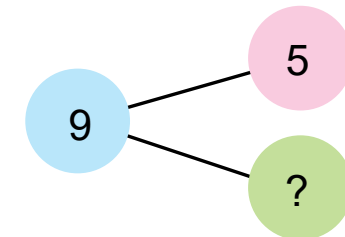

6	-	4	=	2
---	---	---	---	---

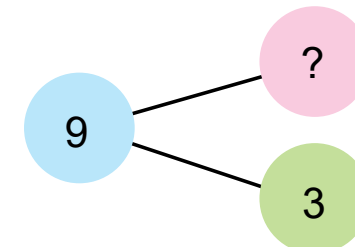
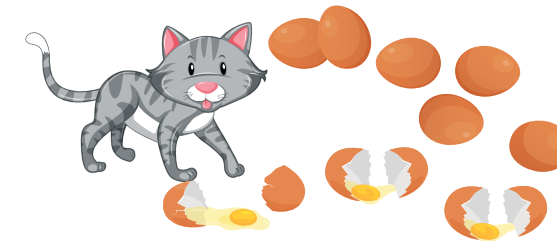
Відповідь: горошини.

- 2 Прочитай задачі, розглянь малюнки, схеми. Запиши розв'язування задач.

Учні першого класу повісили 9 годівничок. 5 годівничок вони вже заповнили кормом. Скільки ще годівничок треба заповнити?

На столі лежало 9 яєць. Кошеня розбило 3 яйця. Скільки цілих яєць залишилося?

- 3 Склади і запиши рівності на знаходження невідомого доданка.

Роздрукуй і виконай завдання.

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ І ВИРАЗІВ

Щоб порівняти вираз і число, треба знайти значення виразу і порівняти його із заданим числом.

$$2 - 1 < 3$$

1 Запиши нерівності або рівності, вставивши пропущене число чи знак.

$7 - 4 < 3$	$6 - 1 < \square$	$4 - 1 \bigcirc 5$
$8 - 1 \bigcirc \square$	$10 - 1 > \square$	$5 - 3 = \square$

2 Випиши відповідні вирази.

< 5

4 - 2   10 - 1
7 - 1
5 - 2   8 - 4

> 3

9 - 5   3 - 2
8 - 3
5 - 3   7 - 2

3 Полічи об'єкти на малюнку, назви їх кількість.

Прочитай запитання і дай відповідь: так чи ні.

- Равликів більше, ніж капусти?
- Джемеліків менше, ніж квітів?
- Тварин більше, ніж рослин?

4 Пограйте у гру «У кого більше?». Для цього:

- Об'єднайтеся у пари.
- Роздрукуйте й виріжте набір карток.
- Розкладіть картки картинками вниз, добре перемішайте і зберіть їх разом.
- Одночасно виймайте по одній картці і порівнюйте значення виразів.
- У кого значення виразу більше число, забирає обидві картки собі. Якщо значення виразу однакові, картки відкладають.
- Виграє той / та, в кого буде більше карток.

<http://tiny.cc/6d7qzz>

Роздрукуй і виконай завдання.

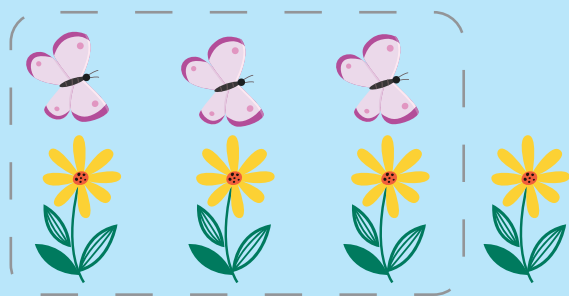

РІЗНИЦЕВЕ ПОРІВНЯННЯ

Різницеве порівняння — це коли нам потрібно знати, на скільки одне число більше або менше за інше.

На скільки більше квіточок, ніж метеликів?

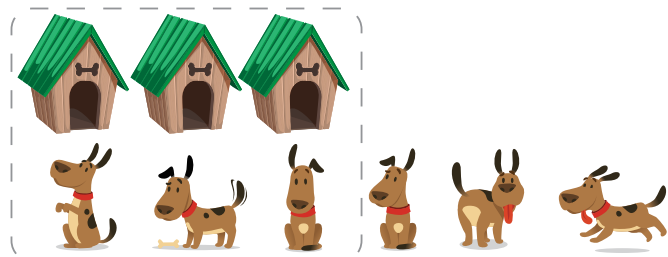
Щоб дізнатися, на скільки одне число більше або менше за інше, відніми від більшого числа менше.

$$4 - 3 = 1$$

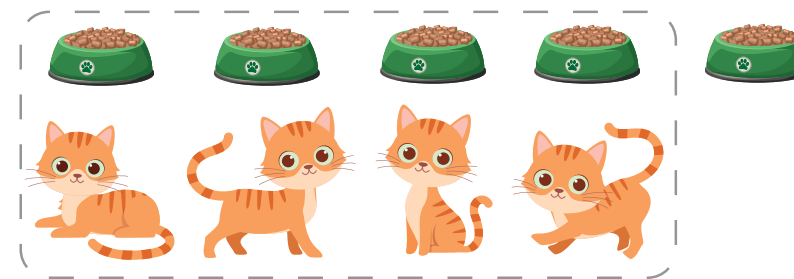
Відповідь: на 1 квітку більше, ніж метеликів.

1 Розглянь малюнки. Дай відповідь на запитання. Склади і запиши рівність у зошит.

На скільки менше будок, ніж цуценят?

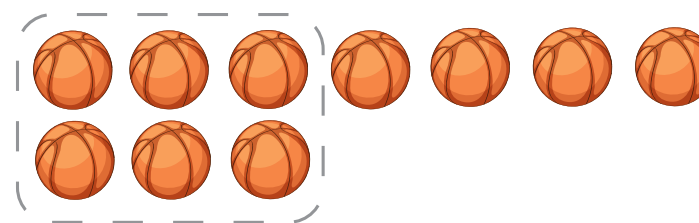

На скільки більше мисок, ніж кошенят?

2 Розв'яжи задачу.

Денис закинув м'яч у баскетбольний кошик 7 разів, а Богдан — 3. На скільки менше м'ячів закинув Богдан, ніж Денис?

3 * У Романа і Світланки сьогодні день народження. Полічи свічки на тортах і визнач, на скільки років хлопчик старший за дівчинку. Запиши рівність та відповідь у зошиті.

Перейди за QR-кодом і пройди тест. Оціни свої досягнення.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ДІЯМИ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 10

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ сімейство рівностей;
- ✓ пов'язані рівності.

Е-додаток

Математична
гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ розрізняти рівності на додавання і віднімання;
- ✓ складати сімейства рівностей.

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 10

1 Запиши рівності вставивши + або –.

$7 \text{ (?) } 1 = 8$

$3 \text{ (?) } 2 = 1$

$2 \text{ (?) } 2 = 4$

$5 \text{ (?) } 4 = 9$

$10 \text{ (?) } 5 = 5$

$7 \text{ (?) } 4 = 3$

2 Випиши всі істинні (правильні) рівності. Усно виправ помилки.

$1 + 1 = 2$	$6 - 4 = 1$	$8 - 4 = 4$	$7 + 1 = 9$
$5 + 5 = 10$	$6 + 3 = 9$	$7 - 6 = 1$	$5 - 3 = 4$

3 Прочитай задачі. Назви ключові слова. Випиши рівності, які відповідають умовам задач.

- У магазині було 8 наплічників. За день продали 3 наплічники. Скільки наплічників залишилося в магазині?

$8 + 1 = 9$

$8 - 3 = 5$

$8 - 5 = 3$

$3 + 2 = 5$

- На дитячому майданчику гралися 3 дитини. Після школи до них приєдналися ще 5 дітей. Скільки всього дітей тепер на майданчику?

$$5 + 1 = 6$$

$$5 - 3 = 2$$

$$3 - 2 = 1$$

$$3 + 5 = 8$$

- На столі було 9 тістечок. 6 тістечок з'їли. Скільки тістечок залишилося?

$$9 + 1 = 10$$

$$9 - 6 = 3$$

$$6 - 1 = 5$$

$$6 + 2 = 8$$

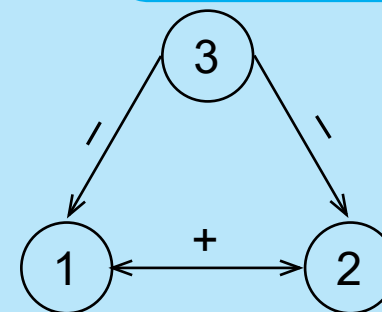
Роздрукуй і виконай завдання.

СІМЕЙСТВО РІВНОСТЕЙ

Сімейство рівностей складається з двох рівностей на додавання і двох рівностей на віднімання. У кожній з них використовуються однакові три числа (два числа та їх сума).

Ці рівності є взаємопов'язаними.

$$1 + 2 = 3$$

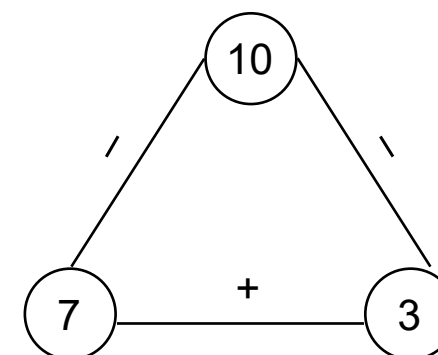
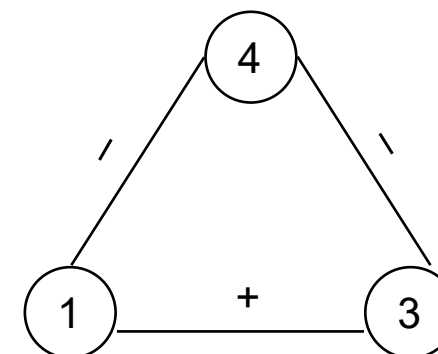
$$2 + 1 = 3$$

$$3 - 2 = 1$$

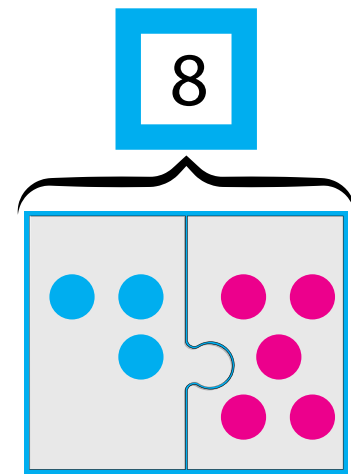
$$3 - 1 = 2$$

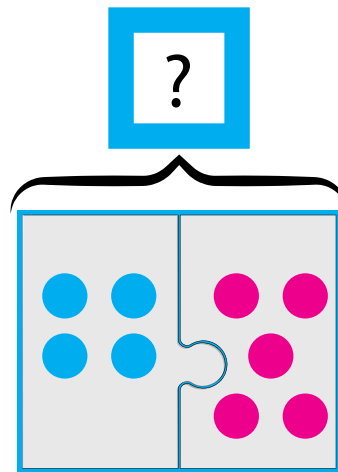
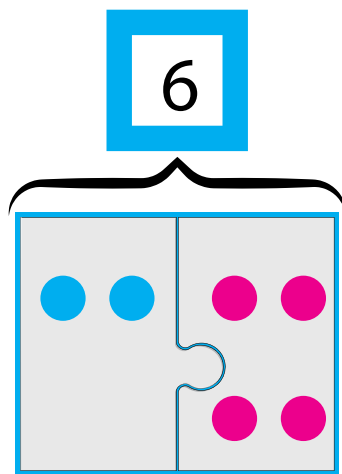
- 1 За кожним трикутником склади і запиши сімейство рівностей.

3 Запиши у зошиті сімейства рівностей відповідно до моделей.

3	+	5	=	8
5	+	3	=	8
8	-	5	=	3
8	-	3	=	5

Роздрукуй і виконай завдання.

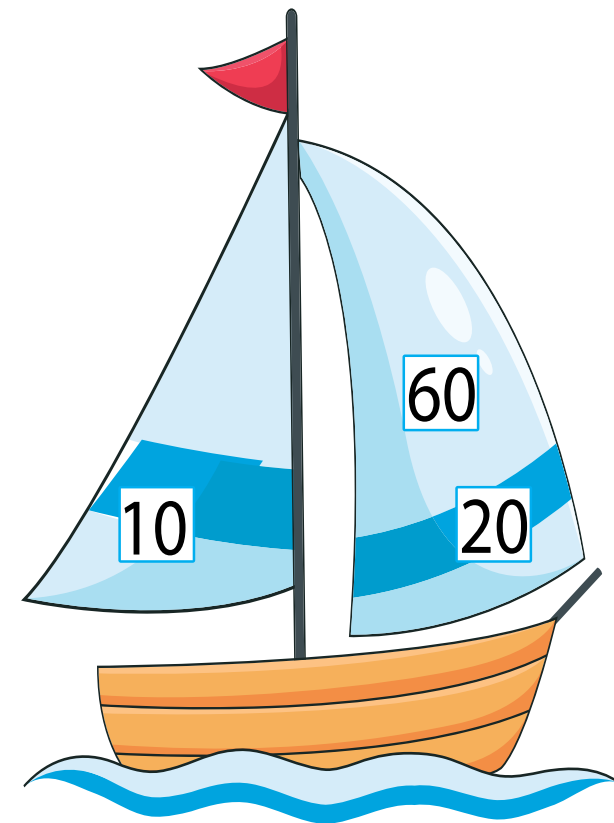

Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

ЛІЧБА. ДОДАВАННЯ Й ВІДНІМАННЯ ДЕСЯТКАМИ

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ круглі числа;
- ✓ десятки.

Е-додаток

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

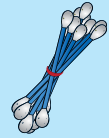
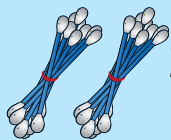
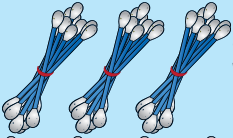
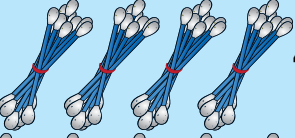
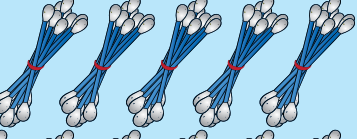
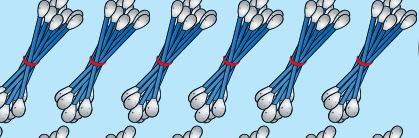
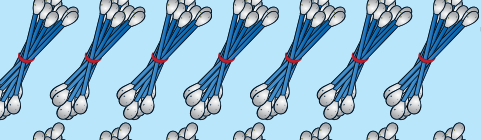
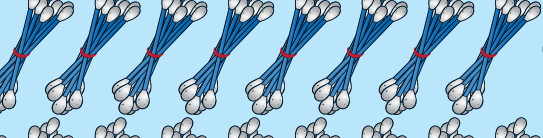
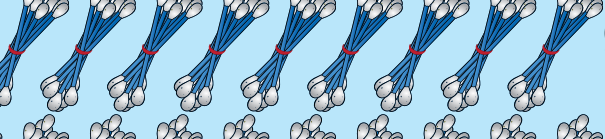
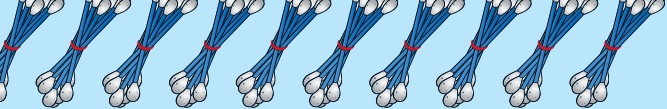
- ✓ читати та писати круглі числа;
- ✓ лічити десятками у прямому та зворотному порядку;
- ✓ порівнювати, додавати й віднімати круглі числа в межах 100.

КРУГЛІ ЧИСЛА

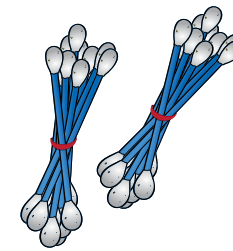
Круглі числа — це числа, які закінчуються на 0 і позначають десятки.

1 десяток скорочено записується 1 дес.

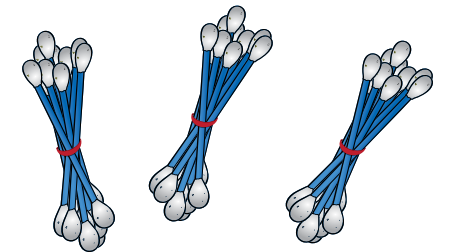
	1 дес.	<input type="text" value="10"/> ДЕСЯТЬ
	2 дес.	<input type="text" value="20"/> ДВАДЦЯТЬ
	3 дес.	<input type="text" value="30"/> ТРИДЦЯТЬ
	4 дес.	<input type="text" value="40"/> СОРОК
	5 дес.	<input type="text" value="50"/> П'ЯТДЕСЯТ
	6 дес.	<input type="text" value="60"/> ШІСТДЕСЯТ
	7 дес.	<input type="text" value="70"/> СІМДЕСЯТ
	8 дес.	<input type="text" value="80"/> ВІСІМДЕСЯТ
	9 дес.	<input type="text" value="90"/> ДЕВ'ЯНОСТО
	10 дес.	<input type="text" value="100"/> СТО

104

1 Із ватних паличок і резинок зроби 10 пучечків (по 10 ватних паличок у кожному). З їх допомогою змодельюй круглі числа до 100.

20

30

2 * За допомогою підказки напиши у зошиті назви чисел.

ДВАДЦЯТЬ	ВІСІМДЕСЯТ	СТО
ТРИДЦЯТЬ	СОРОК	ДЕСЯТЬ

80

20

30

100

40

10

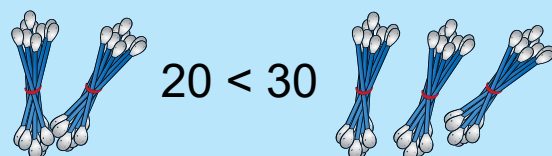
105

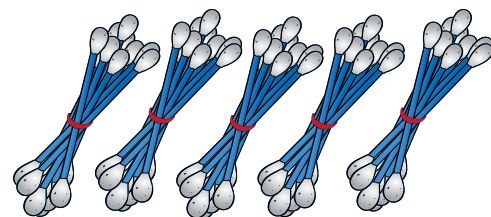
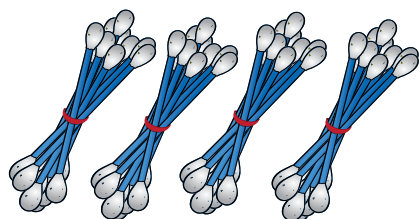
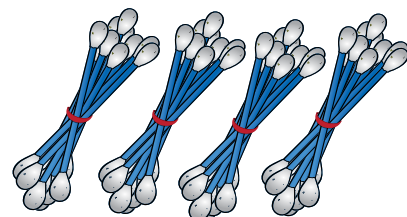
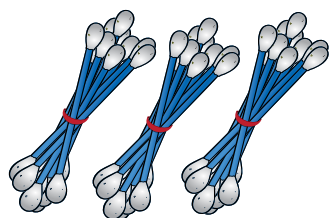

ПОРІВНЯННЯ КРУГЛИХ ЧИСЕЛ

Порівнюючи круглі числа, лічи десятки.
Чим більше десятків, тим більше число.

1 Полічи десятки та запиши у зошиті числа. Постав відповідний знак < або >.

2 Об'єднайтеся в пари. Запишіть пари чисел у зошиті. Порівняйте ці числа за допомогою моделей з ватних паличок. Запишіть між цими числами знак <, > або =.

20	30	40	40	60	40
60	90	50	70	80	80

3 Злата любить робити браслети. Розглянь малюнок і дай відповіді на запитання.

Скільки всього намистин є у Злати?

Скільки намистин червоного кольору?

Скільки намистин рожевого кольору?

Намистин якого кольору більше?

Скільки намистин у формі серця?

Скільки намистин у формі метелика?

Скільки намистин у формі зірочки?

Намистин якої форми найменше?

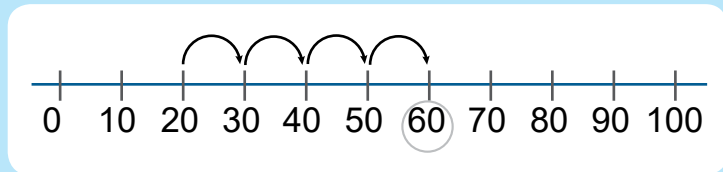

ДОДАВАННЯ КРУГЛИХ ЧИСЕЛ ЗА ДОПОМОГОЮ ЧИСЛОВОЇ ПРЯМОЇ, МОДЕЛЕЙ

Для додавання круглих чисел використовуй числову пряму з десятками.

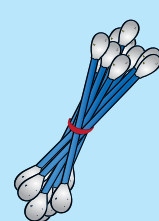
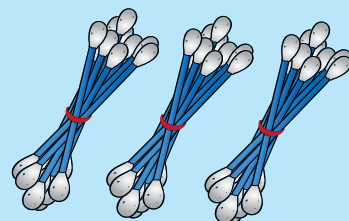
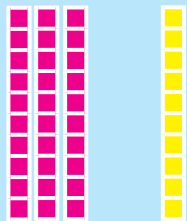
$$20 + 40 = 60$$

Познач на числовій прямій перший доданок і відлічи стільки десятків вправо, скільки є десятків у другому доданку.

Для додавання круглих чисел можна використовувати кубики, ватні палички, інші моделі

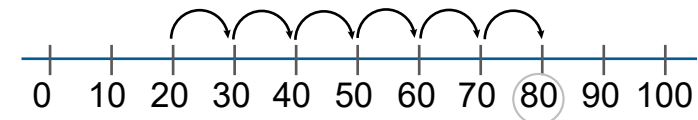
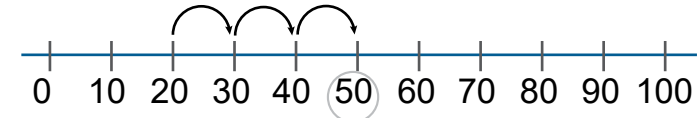
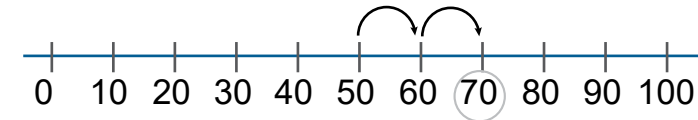
$$30 + 10 = 40$$

$$\begin{array}{r} + 30 \\ + 10 \\ \hline 40 \end{array}$$

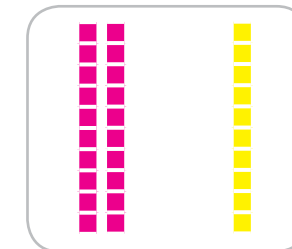
Додаємо тільки десятки

1 Запиши рівність на додавання, зображену на числовій прямій.

2 За допомогою моделі розв'яжи задачу. Запиши рівність та відповідь у зошиті.

В магазин привезли 20 упаковок соку, а потім ще 10. Скільки всього упаковок соку привезли до магазину?

3 Змодельюй пучечками ватних паличок і розв'яжи задачу. Запиши рівність та відповідь у зошиті.

Кондитер приготував 30 тістечок, а потім ще 40. Скільки всього тістечок приготував кондитер?

Роздрукуй і виконай завдання.

ПРАКТИКУМ ДОДАВАННЯ КРУГЛИХ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 100

ВІДНІМАННЯ КРУГЛИХ ЧИСЕЛ ЗА ДОПОМОГОЮ ЧИСЛОВОЇ ПРЯМОЇ, МОДЕЛЕЙ

1 Полічи, хто з піратів набрав більшу кількість балів.

Джо

Мері

Ліззі

Джек

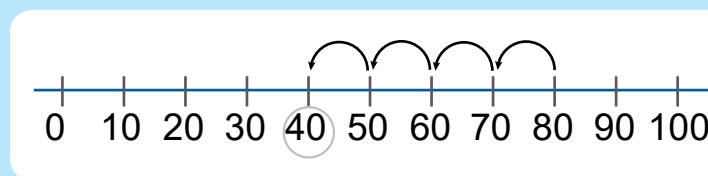
Бут

Роздрукуй і виконай завдання.

Для віднімання круглих чисел використовуй
числову пряму з десятками.

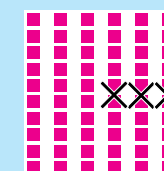
$$80 - 40 = 40$$

Познач на числовій прямій більше число і
відлічи стільки десятків вліво, скільки їх
у другому числі.

Малюємо стовпчиками
десятки більшого числа.
Закреслюємо десятки
меншого.

$$60 - 30 = 30$$

$$\begin{array}{r} 60 \\ - 30 \\ \hline 30 \end{array}$$

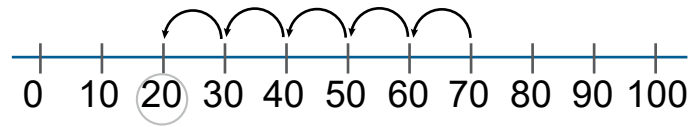
Віднімаємо
тільки десятки

1. Викладаємо стільки пучечків паличок, скільки десятків у більшому числі.
2. Забираємо стільки пучечків, скільки десятків у меншому числі.

- 1 Запиши рівність на віднімання, зображену на числовій прямій.

- 2 Запиши вирази у зошиті. Змодельюй їх за допомогою ватних паличок і обчисли їх значення.

$$100 - 40 \quad 70 - 30 \quad 40 - 20 \quad 80 - 50 \quad 90 - 60 \quad 30 - 30$$

- 3 Розв'яжи задачі.

У класі стояло 30 упаковок соку. 10 упаковок діти випили. Скільки упаковок соку залишилося?

На дні народження Катрусі було 40 повітряних кульок. 10 кульок лопнули. Скільки кульок залишилося?

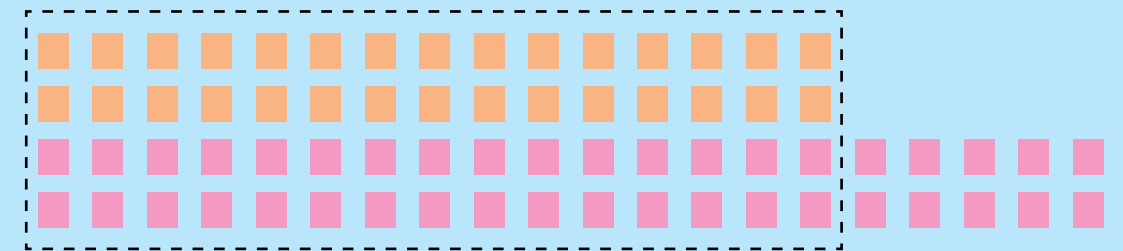
Роздрукуй і виконай завдання.

ЗАДАЧІ НА РІЗНИЦЕВЕ ПОРІВНЯННЯ

Задачі на різницеве порівняння містять ключові слова: «на скільки більше» або «на скільки менше». Для їх розв'язання потрібно від більшого числа відняти менше.

Кіра збрала 30 наліпок із автомобілями, а Ігор — 40. На скільки менше Кіра збрала наліпок, ніж Ігор?

$$40 - 30 = 10 \text{ (н.)}$$

Відповідь: Кіра збрала на 10 наліпок менше, ніж Ігор.

- 1 Артем зліпив 20 сніжок, а Інна — 40. На скільки більше сніжок зліпила Інна, ніж Артем? Змодельюй умову задачі в зошиті, запиши розв'язок.

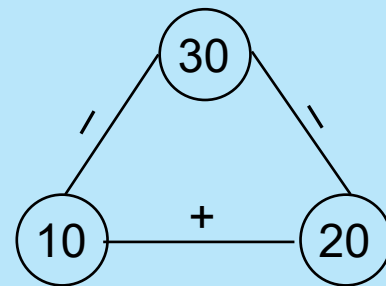
Роздрукуй і виконай завдання.

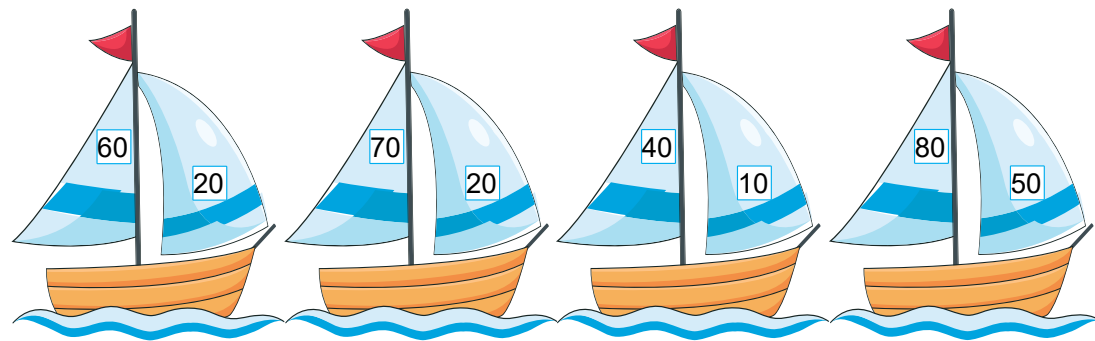
ПРАКТИКУМ ВІДНІМАННЯ КРУГЛИХ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 100. СІМЕЙСТВА РІВНОСТЕЙ

Щоб створити сімейства рівностей з круглими числами, запиши два круглих числа внизу трикутника, а їхню суму — вгорі. Склади із цих чисел дві рівності на додавання та дві — на віднімання.

$$\begin{aligned} 10 + 20 &= 30 \\ 20 + 10 &= 30 \\ 30 - 10 &= 20 \\ 30 - 20 &= 10 \end{aligned}$$

- 1 Знайди різницю чисел, зображених на вітрилах. Запиши віднімання у стовпчик.

Роздрукуй і виконай завдання.

Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

ЛІЧБА. ДОДАВАННЯ Й ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 20

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ розряд числа;
- ✓ лічба двійками.

Е-додаток

Математична
гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ читати й писати числа в межах 20;
- ✓ лічити в прямому та зворотному порядку, а також двійками;
- ✓ порівнювати, додавати та віднімати числа в межах 20.

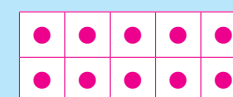

УТВОРЕННЯ ЧИСЕЛ 11-20

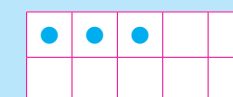
РОЗРЯДИ ЧИСЕЛ ДО 20

10 і 1			11 ОДИНАДЦЯТЬ
10 і 2			12 ДВАНАДЦЯТЬ
10 і 3			13 ТРИНАДЦЯТЬ
10 і 4			14 ЧОТИРНАДЦЯТЬ
10 і 5			15 П'ЯТНАДЦЯТЬ
10 і 6			16 ШІСТНАДЦЯТЬ
10 і 7			17 СІМНАДЦЯТЬ
10 і 8			18 ВІСІМНАДЦЯТЬ
10 і 9			19 ДЕВ'ЯТНАДЦЯТЬ
10 і 10			20 ДВАДЦЯТЬ

Одноцифрові числа складаються лише з одиниць. Двоцифрові числа складаються з десятків та одиниць. Десятки (дес.) та одиниці (од.) — це розряди числа.

1 дес. → 13 ← 3 од.

1 Прочитай назву числа і запиши його в зошит. Назви, зі скількох десятків і одиниць складається це число.

Двадцять — 20, 2 дес, 0 од.	Сімнадцять
Одинадцять	Тринадцять
П'ятнадцять	Чотирнадцять
Дванадцять	Шістнадцять
Вісімнадцять	Дев'ятнадцять

2 Запиши число, яке має:

- 1 десяток і 3 одиниці;
- 1 дес і 8 од;
- 1 дес і 1 од;
- 2 дес.

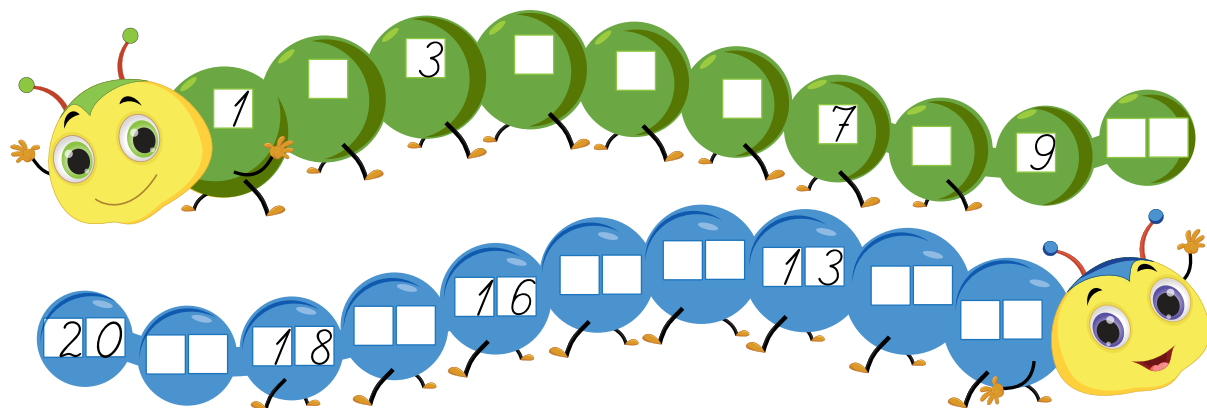

5, 6, 7

12, 11, 10

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

1 Назви пропущені числа.

2 Запиши у зошиті числа, починаючи від найменшого.

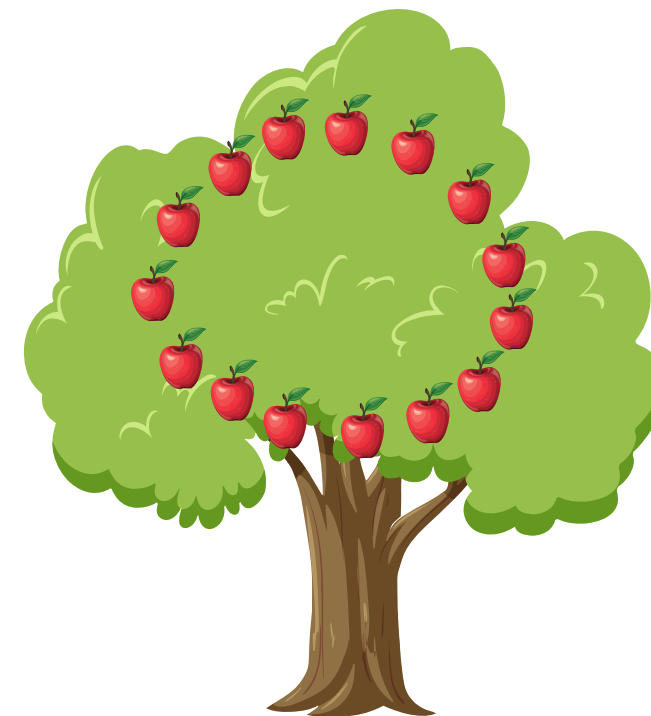

Роздрукуй і виконай завдання.

1 Полічи й запиши у зошиті, скільки кульок у жонглера.

2 Полічи й запиши у зошиті, скільки яблук на дереві.

3 Полічи й запиши у зошиті, скільки жолудів і горішків збирала білочка.

Роздрукуй і виконай завдання.

ЛІЧБА ДВІЙКАМИ В МЕЖАХ 20. ПАРНІ ТА НЕПАРНІ ЧИСЛА

Костя лічить двійками
у прямому порядку

2, 4, 6, ...

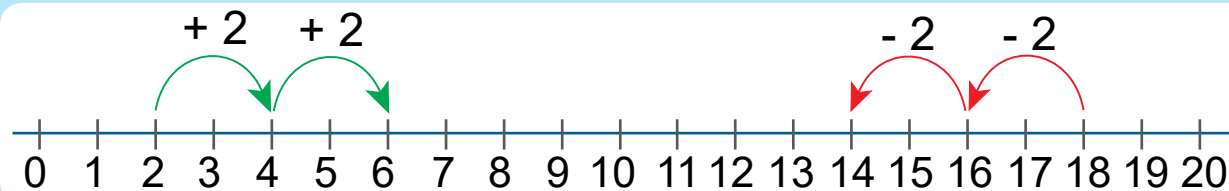
Катя лічить двійками
у зворотному порядку

18, 16, 14, ...

При лічбі двійками
у прямому порядку
кожне наступне число
збільшується на 2

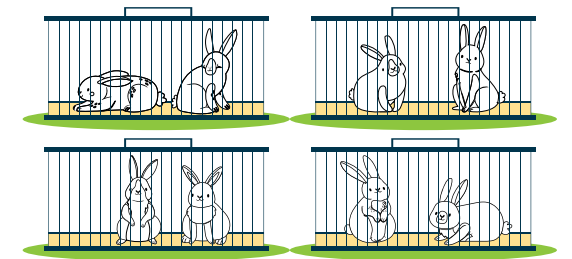
При лічбі двійками
у зворотному порядку
кожне наступне число
зменшується на 2

1 Полічи скельця окулярів двійками. Назви пропущені числа.

2 Полічи кроликів двійками. Назви їх кількість.

У Лесі є 4 клітки. В кожній
клітці живе по 2 кролики.

3 Намалюй малюнок до умови задачі. Полічи олівці двійками.
Запиши їх кількість.

У Ігоря є 3 коробки з олівцями. У кожній коробці залишилося
по 2 олівці.

4 Полічи шкарпетки. Їх парна чи непарна кількість?

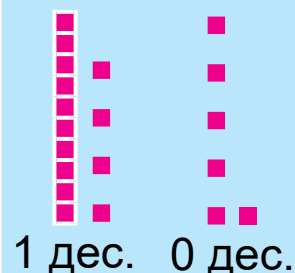
Роздрукуй і виконай завдання.

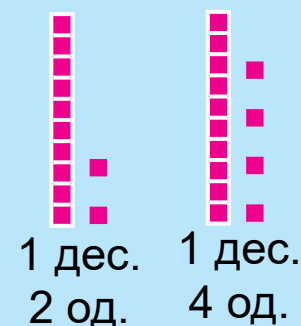
ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 20

Завжди більше те число, у якого більше десятків

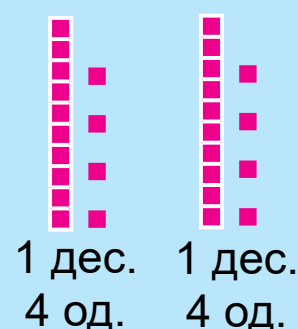
$14 > 6$

Якщо кількість десятків однакова, то більше те число, у якого більше одиниць

$12 < 14$

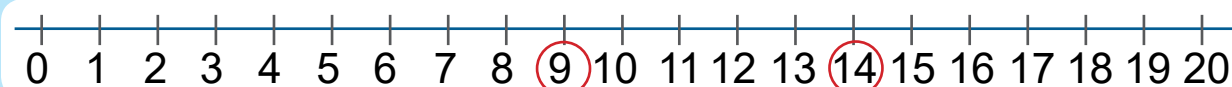
Числа з однаковою кількістю десятків і одиниць рівні

$14 = 14$

На числовій прямій число зліва завжди менше за число справа

$9 < 14$

1 Запиши пари чисел. Порівняй пари чисел, постав між ними відповідний знак $<$ або $>$. Тобі допоможе твоя лінійка.

$5 \bigcirc 15$

$6 \bigcirc 0$

$18 \bigcirc 8$

$12 \bigcirc 17$

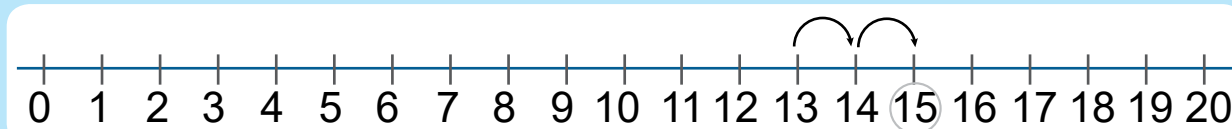
ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 20 ЗА ДОПОМОГОЮ ЧИСЛОВОЇ ПРЯМОЇ

Для додавання:

- познач більший доданок на числовій прямій;
- лічи вперед і намалюй стільки дужок вправо, скільки одиниць у меншому доданку. Обведи суму.

$13 + 2 = 15$

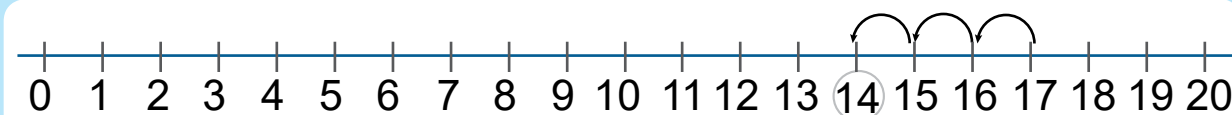

Для віднімання:

- познач більше число на числовій прямій;
- лічи назад і намалюй стільки дужок вліво, скільки одиниць у меншому числі. Обведи різницю.

$17 - 3 = 14$

1 Запиши вирази у зошиті та обчисли за допомогою числової прямої (скористайся своєю лінійкою).

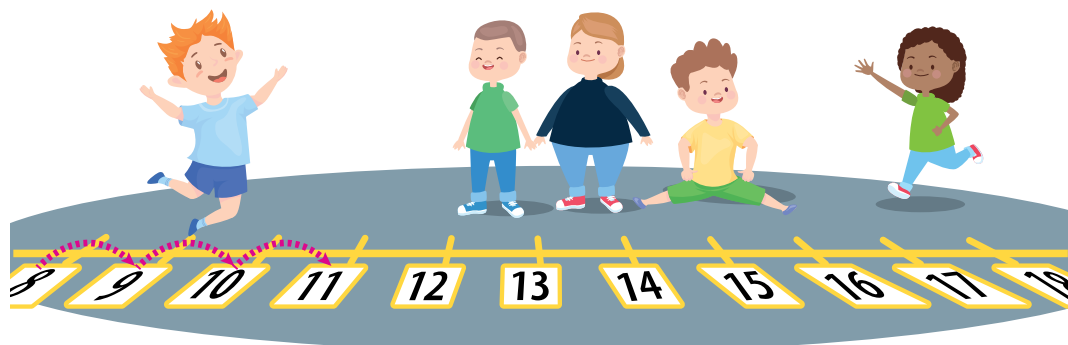
$7 + 4$	$17 + 3$	$13 + 4$	$6 + 6$
$19 - 3$	$15 - 4$	$11 - 5$	$18 - 3$

2 Пограйте у гру «Числова пряма»: Для цього:

- Виготовіть числову пряму від 0 до 20. Наприклад: наклейте в класі пряму із малярної стрічки, наклейте поділки на відстані короткого стрибка, наклейте під поділками стикери з числами від 0 до 20 (або роздрукуйте й виріжте шаблони на QR-коді).
- Виріжте й перемішайте картки з виразами на QR-коді.
- Тягніть по черзі вираз.
- Для додавання: стань на більший доданок і зроби стільки стрибків вперед по числовій прямій, скільки одиниць в меншому доданку. Запиши результат на картку.
- Для віднімання: стань на зменшуване й зроби стільки стрибків назад по числовій прямій, скільки одиниць у зменшуваному. Запиши результат на картку.

tiny.cc/xr7qzz

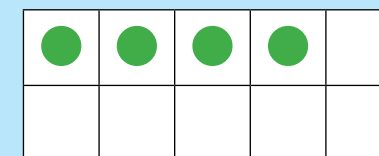
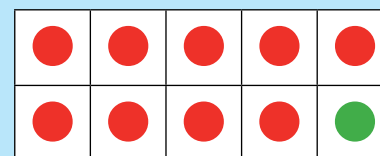
Роздрукуй і виконай завдання.

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 20 (ЗРОБИ 10 І ОБЧИСЛИ)

Щоб до 9 додати 5:

- намалюй у десятковій рамці 9 точок олівцем одного кольору і продовж малювати 5 точок олівцем другого кольору;
- полічи, скільки всього вийшло точок.

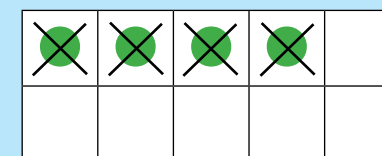

9	+	1	+	4	=	14
---	---	---	---	---	---	----

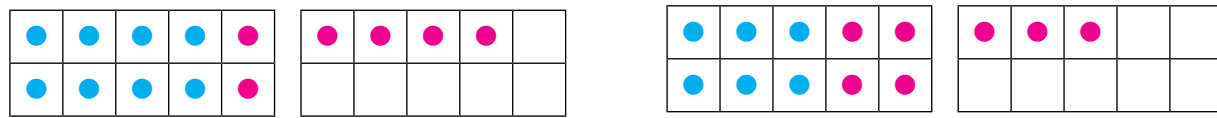
Щоб від 14 відняти 5:

- намалюй у десяткових рамках 14 точок;
- закресли 5 точок, починаючи з останньої;
- полічи, скільки точок залишилося не закресленими.

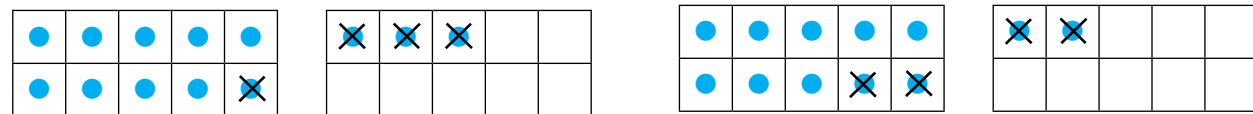

14	-	4	-	1	=	9
----	---	---	---	---	---	---

1 Випиши рівність, яка відповідає моделі.

$9 + 5 + 1 = 15$
  $8 + 2 + 4 = 14$
  $6 + 4 + 3 = 13$
  $13 - 4 - 3 = 6$

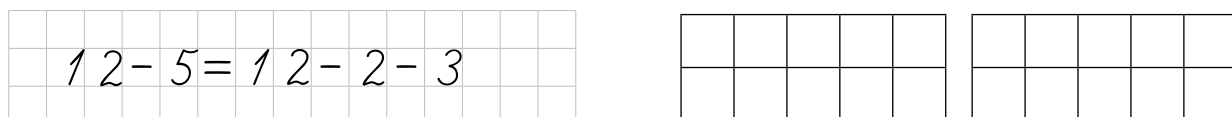
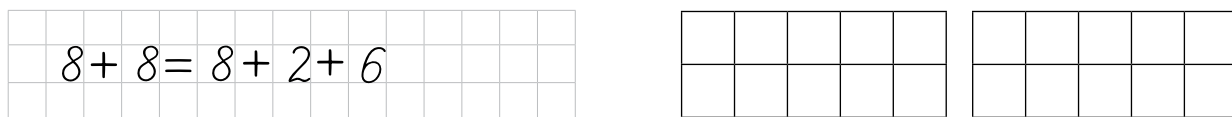

$9 + 1 + 3 = 13$
  $13 - 3 - 1 = 9$
  $8 + 2 + 2 = 12$
  $12 - 2 - 2 = 8$

2 Запиши у зошиті рівності, які відповідають моделям.

3 Змодельуй вирази у десяткових рамках за допомогою паперових кружечків. Запиши рівності у зошиті.

ДОДАВАННЯ В МЕЖАХ 20 ЗА ДОПОМОГОЮ ЗРУЧНИХ ДОДАНКІВ

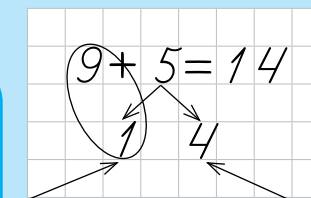

Перехід через розряд — це коли при додаванні двох одноцифрових чисел у результаті отримуємо двоцифрове число.

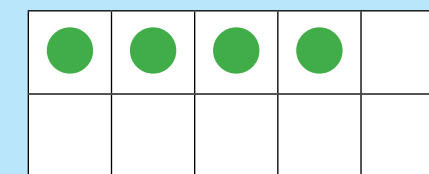
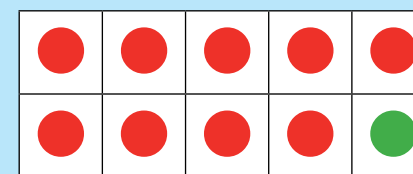
Коли ми додаємо з переходом через розряд, друге число розкладаємо на 2 числа. Їх називають зручні доданки.

Перший зручний доданок — це число, яке слід додати до 9, щоб отримати 10.

Другий зручний доданок — це число, яке разом з 1 складає число 5.

$9 + 1 + 4 = 10 + 4 = 14$

1 Запиши вирази на склад числа 10, вставивши пропущений доданок.

$$\begin{array}{lll} 5 + \square = 10 & \square + 9 = 10 & 4 + \square = 10 \\ \square + 7 = 10 & \square + 6 = 10 & \square + 3 = 10 \\ 2 + \square = 10 & 1 + \square = 10 & 8 + \square = 10 \end{array}$$

2 Запиши вирази та знайди суму.

$$\begin{array}{lll} 10 + 1 & 10 + 9 & 10 + 4 \\ 10 + 3 & 10 + 2 & 10 + 6 \\ 10 + 7 & 10 + 5 & 10 + 8 \end{array}$$

3 Виконай завдання за зразком. Запиши вирази та обведи два доданки, які в сумі утворюють число 10. Знайди значення виразів.

$$\begin{array}{ll} 3 + (5 + 5) = 3 + 10 = 13 & 2 + 8 + 5 \\ 7 + 3 + 6 & 1 + 9 + 2 \\ 4 + 4 + 6 & 7 + 6 + 4 \end{array}$$

4 Запиши вирази та розклади друге число на зручні доданки. Знайди значення виразів.

$$\begin{array}{lll} 7 + 6 = 7 + 3 + 3 = 13 & 8 + 5 & 9 + 4 \\ \begin{array}{c} 3 \quad 3 \end{array} & 9 + 6 & 7 + 4 \end{array}$$

Роздрукуй і виконай завдання.

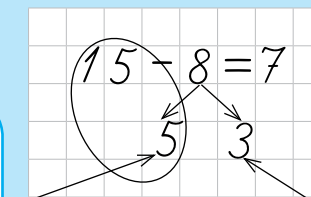
ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 20 ЗА ДОПОМОГОЮ ЗРУЧНИХ ДОДАНКІВ

Коли при відніманні одноцифрового числа від двоцифрового кількість одиниць у зменшуваному менша, ніж у від'ємнику, таку дію називають віднімання з переходом через розряд.

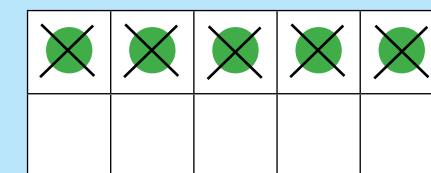
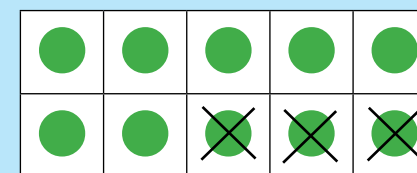
Коли ми віднімаємо з переходом через розряд, друге число (як при додаванні) розкладаємо на зручні доданки.

Перший зручний доданок — це число, яке слід відняти від 15, щоб отримати 10.

Другий зручний доданок — це число, яке разом із 5 складає число 8.

$$15 - 5 - 3 = 10 - 3 = 7$$

1 Склади рівність та дай відповідь на запитання.

Оленка приготувала 9 кексів. 6 із білим кремом, решта — з рожевим. Скільки кексів із рожевим кремом?

На торті 7 свічок. 2 у синю смужку, решта — у жовту. Скільки свічок у жовту смужку?

На гілці 6 пташок. 4 рожеві, решта — зелені. Скільки зелених пташок?

2 Запиши вирази та розклади від'ємник на зручні доданки. Знайди значення виразів.

$$17 - 8 = 17 - 7 - 1 = 9$$

$12 - 4$

$11 - 5$

$13 - 7$

$13 - 4$

$16 - 8$

$16 - 7$

$18 - 9$

$12 - 3$

$15 - 8$

$14 - 6$

Роздрукуй і виконай завдання.

РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАДАЧ У МЕЖАХ 20 ЗА ДОПОМОГОЮ МАЛЮНКІВ І МОДЕЛЕЙ

Шукай ключові слова, які підкажуть, що потрібно робити.

Щоб дізнатися, яку дію потрібно виконати, уважно прочитай задачу.

Коли потрібно додати об'єкти, ми виконуємо додавання, а коли потрібно видалити — ми виконуємо віднімання.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

на скільки менше залишилося відняли на скільки більше

1 Проведи пальчиком від умов задач до відповідних рівностей.

У Романа було 7 цукерок. Сестра дала йому ще 6. Скільки всього цукерок стало в Романа?

$$14 - 6 = 8$$

На полиці було 14 книжок. 6 книжок узяли почитати. Скільки книжок залишилося на полиці?

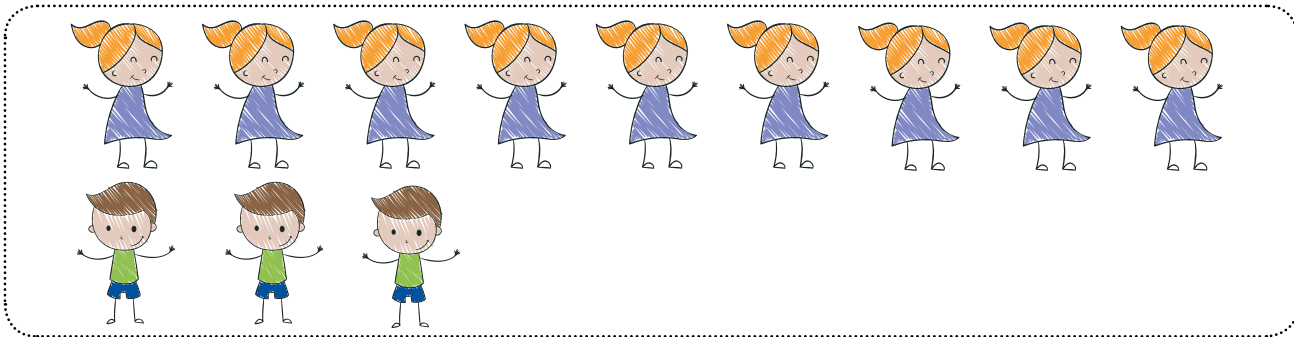
$$7 + 6 = 13$$

2 Розглянь, як Олег розв'язав задачу.

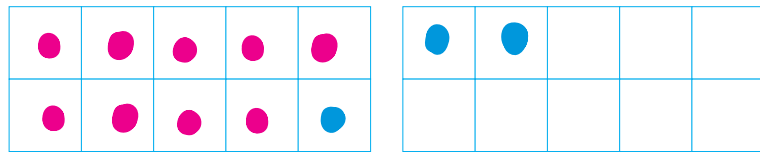
1. Я прочитав задачу і знайшов ключове слово.

Іринка ходить у балетну студію. В її класі займаються 9 дівчаток і 3 хлопчики. Скільки всього дітей займається балетом у класі Іринки?

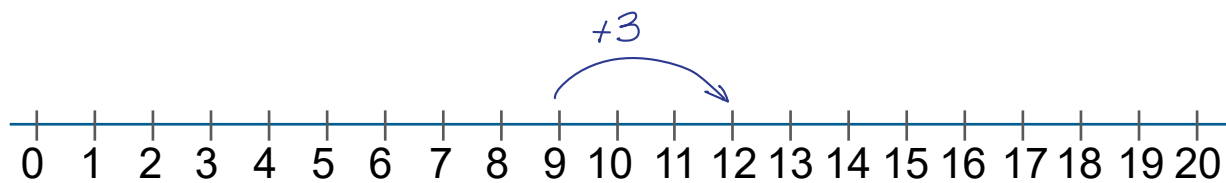
2. Я намалював малюнок до задачі.

3. Я змоделював умову задачі в десяткових рамках.

4. Потім змоделював умову на числовій прямій.

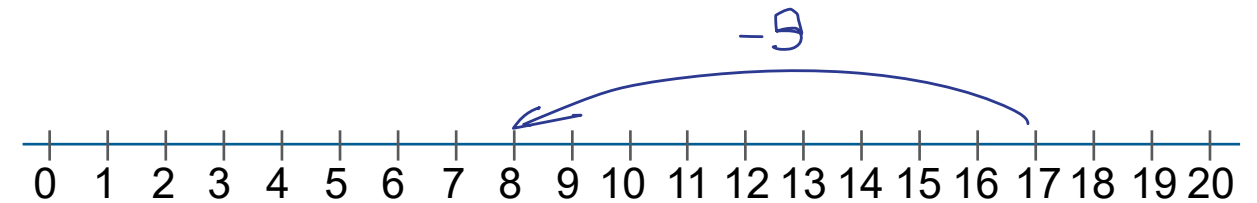
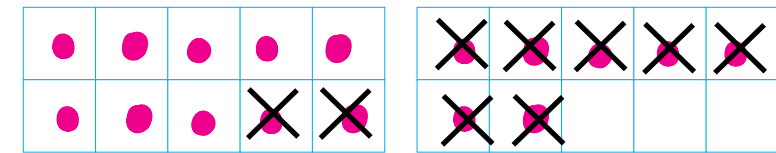
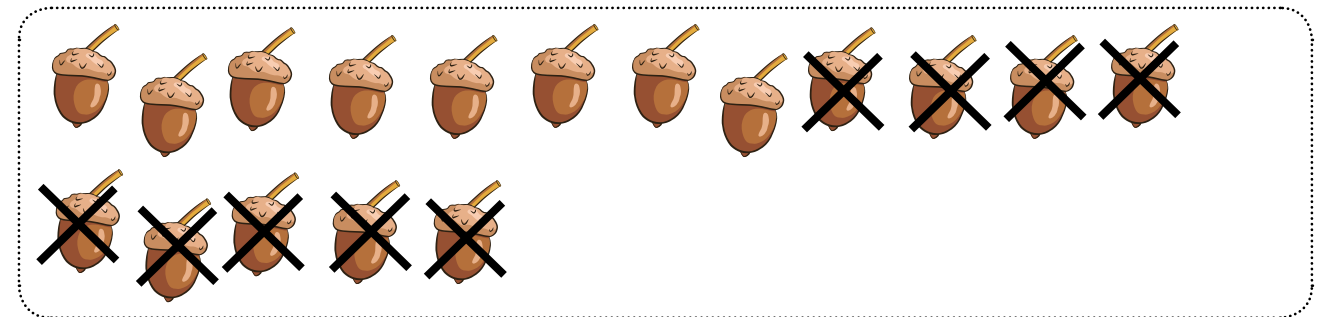

5. Потім я записав рівність і відповідь.

$$9 + 3 = 12 \text{ (д.)}$$

Відповідь: 12 дітей.

Мирослава знайшла в парку 17 жолудів. 9 жолудів вона роздала подругам. Скільки жолудів у неї залишилося?

$$17 - 9 = 8 \text{ (ж.)}$$

Відповідь: 8 жолудів.

3 Розв'яжи задачі відповідно до інструкцій.

У Соломії 5 ляльок і 7 іграшкових автомобілів. Скільки всього іграшок у Соломії?

У кошику було 12 кроленят. 5 кроленят вискочило. Скільки кроленят залишилося у кошику?

Роздрукуй і виконай завдання.

СІМЕЙСТВО РІВНОСТЕЙ У МЕЖАХ 20

15

ціле

частина

15

6

9

частина

частина + частина = ціле

$9 + 6 = 15$

$6 + 9 = 15$

ціле – частина = частина

$15 - 6 = 9$

$15 - 9 = 6$

1 Випиши рівності, які відповідають зображеним моделям.

16

$8 + 8 = 16$

$9 + 6 = 15$

$8 + 7 = 15$

$9 + 8 = 17$

$18 - 9 = 9$

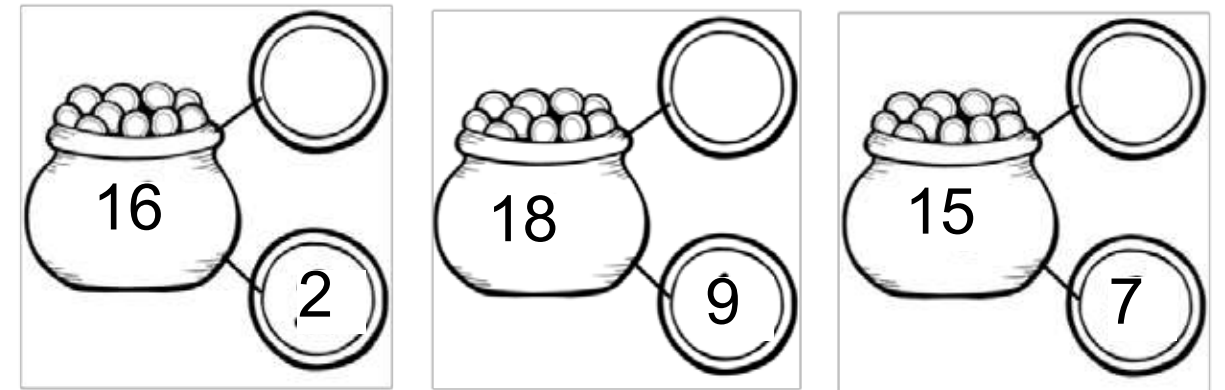
$15 - 7 = 8$

$16 - 8 = 8$

$9 + 9 = 18$

$16 - 8 = 8$

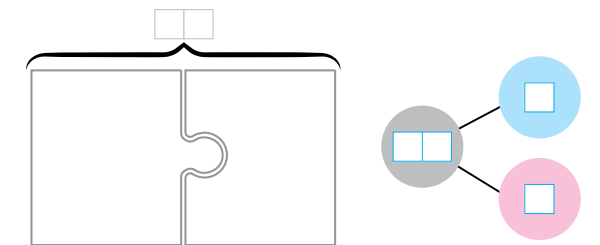
2 Запиши сімейства рівностей відповідно до моделей.

$16 - 2 = 14$
 $16 - 14 = 2$
 $2 + 14 = 16$

2 Намалюй у зошиті моделі відповідно до умови задачі. Запиши рівність на віднімання, яка допоможе розв'язати задачу. Перевір себе за допомогою рівності на додавання. Запиши відповідь.

У 1-В класі вчиться 20 дітей. 11 хлопчиків, а решта — дівчатка. Скільки дівчаток вчиться у 1-В класі?

Роздрукуй і виконай завдання.

Перейди за QR-кодом і пройди тест. Оціни свої досягнення.

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ таблиця чисел першої сотні;
- ✓ лічба п'ятірками;
- ✓ лічба десятками.

Е-додаток

Математична гра

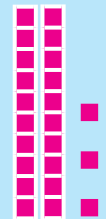
У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ утворювати двоцифрові числа за допомогою десятків і одиниць;
- ✓ моделювати та порівнювати двоцифрові числа;
- ✓ читати й писати числа до 100;
- ✓ лічити в прямому і зворотному порядку двійками, п'ятірками, десятками в межах 100.

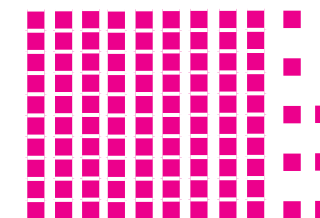
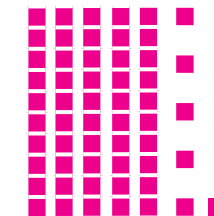
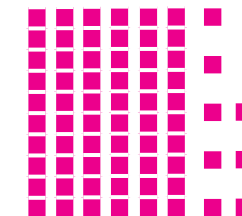
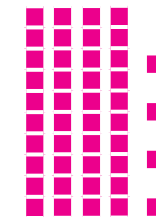

2 десятки та 3 одиниці утворюють число 23

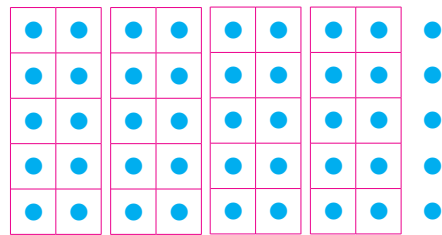
2 дес. і 3 од.

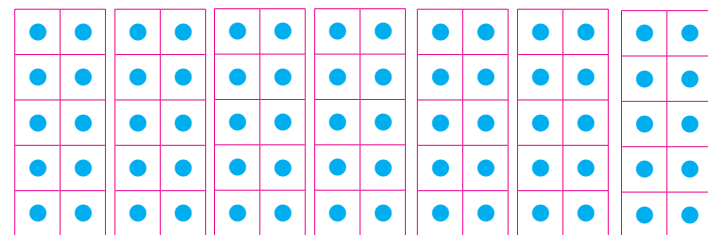
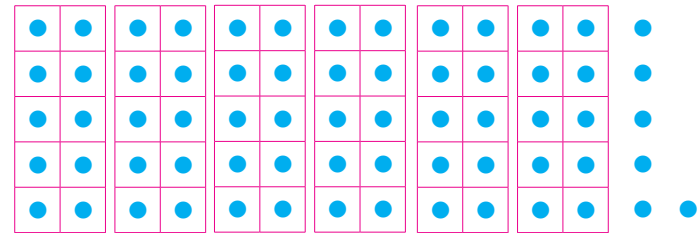
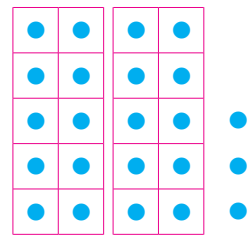
- 1 Полічи десятки та одиниці. Запиши в зошит число, яке утворилося.

2 Полічи десятки та одиниці. Запиши числа у зошиті за зразком.

4 дес. і 5 од. — 45

3 Виконай завдання у зошиті за зразком.

2 дес. і 9 од. — 29

6 дес. і 3 од. —

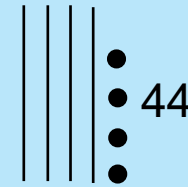
3 дес. і 6 од. —

9 дес. і 2 од. —

3 дес. і 8 од. —

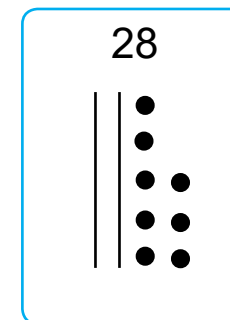
7 дес. і 5 од. —

МОДЕЛЮВАННЯ ДВОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ

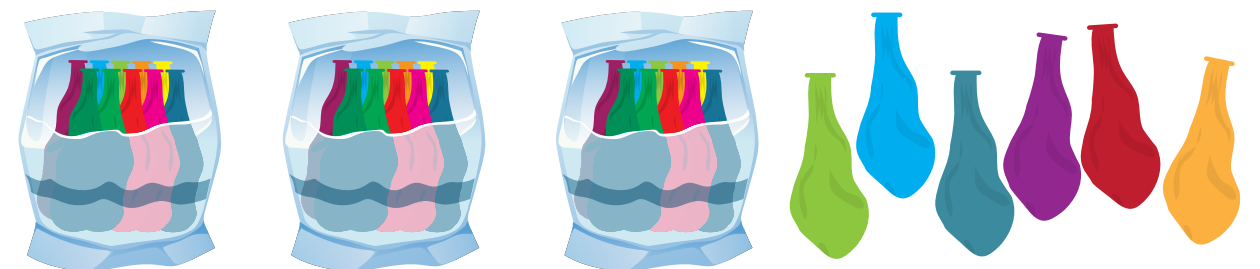
Ти можеш самостійно моделювати двоцифрові числа. Позначай десятки суцільною довгою лінією, а одиниці — точками.

1 Змоделюй задані числа за зразком у зошиті.

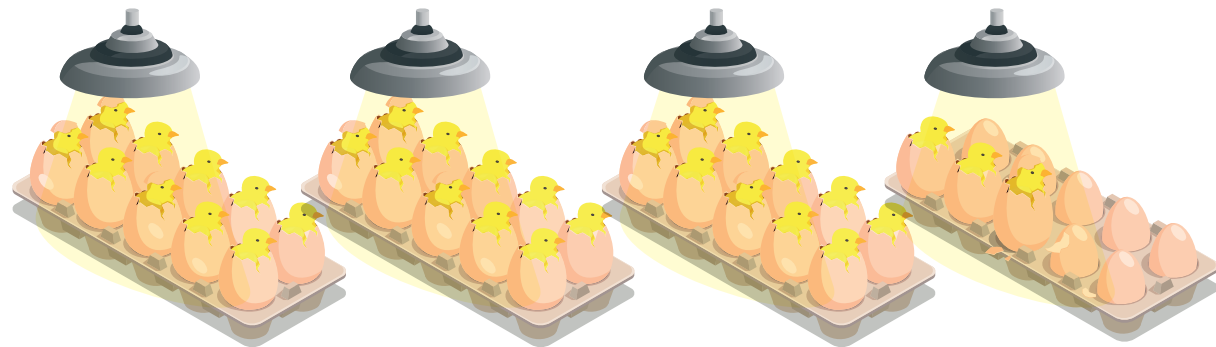

35, 56, 88, 47, 92

2 Ліза придбала 3 упаковки повітряних кульок по 10 штук у пачці та 6 повітряних кульок окремо. Напиши, скільки десятків та одиниць повітряних кульок є у Лізи. Скільки повітряних кульок є у неї загалом?

- 3 У трьох інкубаторах вилупилося по 10 курчат, а в одному — 3. Напиши у зошиті за зразком, скільки десятків та одиниць курчат вилупилося. Скільки курчат вилупилося загалом?

- 4 На столі стоять 25 упаковок соку. Якою буквою позначена модель, що показує, скільки упаковок соку є на столі?

- А 5 дес. і 2 од.   Б 2 дес. і 5 од.   В 3 дес. і 5 од.

- 5 Розглянь зразок моделювання числа. Змоделюй задані числа за допомогою ватних паличок: 23, 79, 85, 48, 51, 35, 26.

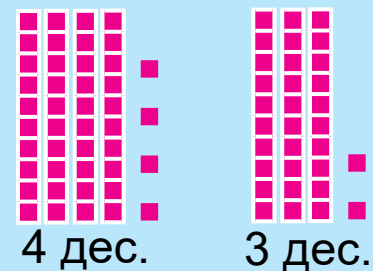
Роздрукуй і виконай завдання.

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 100

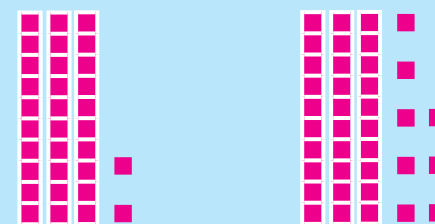

Завжди більше те число, в якого більше десятків

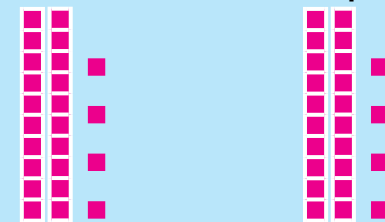
$$44 > 32$$

Якщо кількість десятків однакова, то більше те число, в якого більше одиниць

$$32 < 38$$

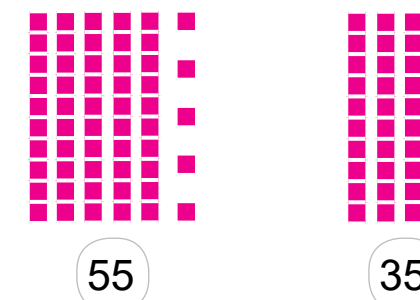
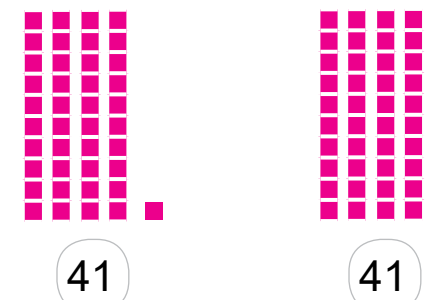
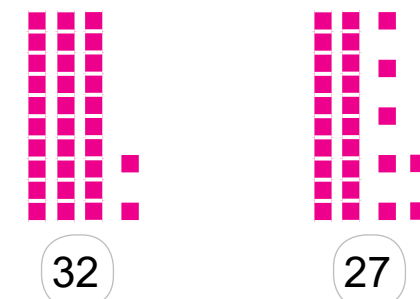
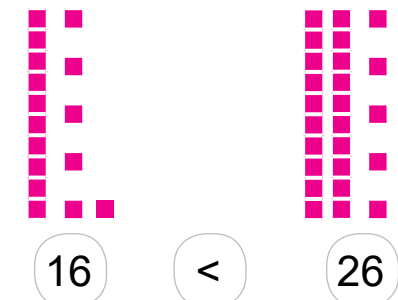
Числа з однаковою кількістю десятків і одиниць рівні

$$24 = 24$$

$$24 = 24$$

- 1 Запиши пари чисел, порівняй їх і постав відповідний знак $<$, $>$, $=$.

2 Запиши числа у зошиті. Постав відповідний знак $<$, $>$, $=$.

$$\begin{array}{l} 51 \bigcirc 60 \\ 12 \bigcirc 10 \\ 37 \bigcirc 74 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 15 \bigcirc 15 \\ 27 \bigcirc 85 \\ 65 \bigcirc 49 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 44 \bigcirc 38 \\ 21 \bigcirc 65 \\ 91 \bigcirc 91 \end{array}$$

3 Катя збрала букет із більше ніж 25 квітів. Якою буквою позначене число квіток, що можуть бути в букеті?

А 24   Б 27   В 5   Г 20

4 Об'єднайтеся у пари та пограйте в гру. Для цього:

- Роздрукуйте картки.
- Візьміть по 20 пучків ватних паличок (по 10 у пучку).
- Розкладіть картки з числами долілиць і витягуйте по одному.
- Змодельюйте числа на картках-підложках і покладіть між ними картку з відповідним знаком.
- У кого більше число, забирає обидві картки собі. Якщо числа однакові, відкладіть картки вбік.
- Виграє той/та, хто збере більше карток з числами.

tiny.cc/87yqzz

Число **33**

більше ніж

Число **19**

Роздрукуй і виконай завдання.

НАПИСАННЯ Й ЧИТАННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 100

1 Прочитай назву числа і запиши його в зошит. Назви, зі скількох десятків і одиниць складається це число.

Двадцять п'ять — 25, 2 дес, 5 од.

Сорок чотири

Вісімдесят два

Тридцять шість

Шістдесят чотири

П'ятдесят три

Дев'яносто два

Сімдесят шість

Тридцять три

Сорок вісім

2 Запиши число, яке має:

- 2 десятки і 8 одиниць;
- 7 дес і 2 од;
- 3 дес і 9 од;
- 5 дес 6 од.

Роздрукуй і виконай завдання.

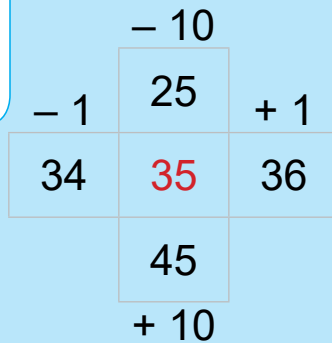
ТАБЛИЦЯ ЧИСЕЛ ПЕРШОЇ СОТНІ

У таблиці чисел першої сотні існують певні закономірності

Перше число в кожному рядку завжди закінчується на 1, а останнє число завжди закінчується на 0

61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90

Поглянь! Число 34 на 1 менше за 35, а число 36 — на 1 більше

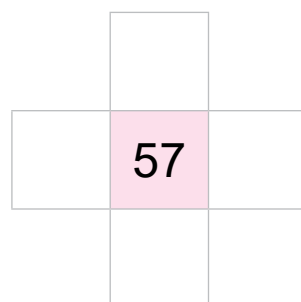
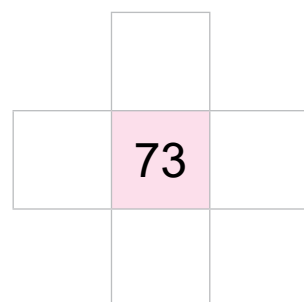
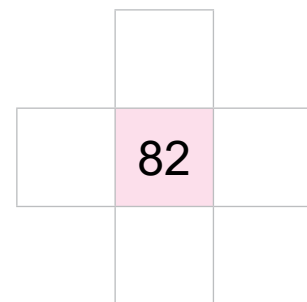
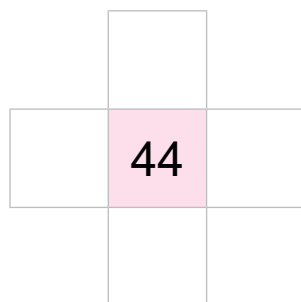
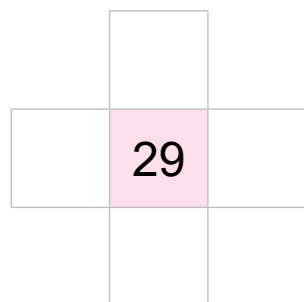
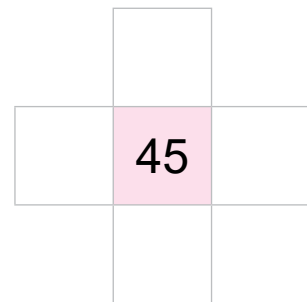
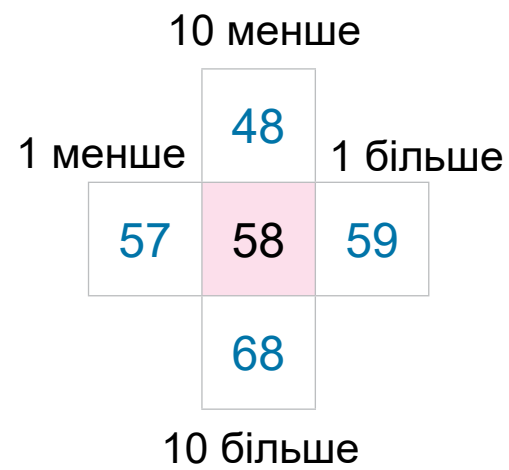

А число 25 на 10 менше за 35. Тоді як число 45 — на 10 більше

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

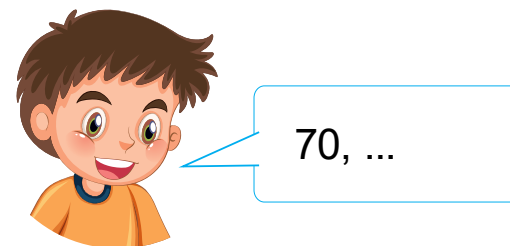
1 Допоможи Назару заповнити фрагменти таблиці першої сотні. Назви числа, які мають бути у пустих клітинках.

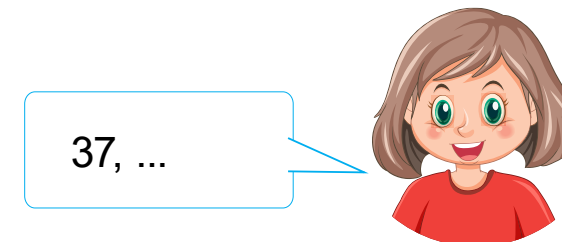
2 Запиши у зошиті числа, починаючи з найменшого.

3 Назар лічить до 100 у прямому порядку. Він долічив до 70. Назви наступні 5 чисел має.

4 Катя лічить від 100 у зворотному порядку. Вона долічила до 37. Назви наступні 5 чисел.

5 * Напиши у зошиті числа в порядку зростання та прочитай зашифроване слово.

33	30	29	31	32
А	А	П	Н	Д

29, 30...
па...

49	48	52	51	50
А	З	Ь	Ц	Є

6 * Напиши у зошиті числа у порядку спадання та прочитай зашифроване слово.

75	76	78	77	74
П	В	М	А	А

78, 77...
ма...

46	48	50	49	47
А	Б	З	Е	Р

Роздрукуй і виконай завдання.

ЛІЧБА ДВІЙКАМИ, П'ЯТІРКАМИ ТА ДЕСЯТКАМИ В МЕЖАХ 100

Лічба п'ятірками

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40

5, 10, 15, ...

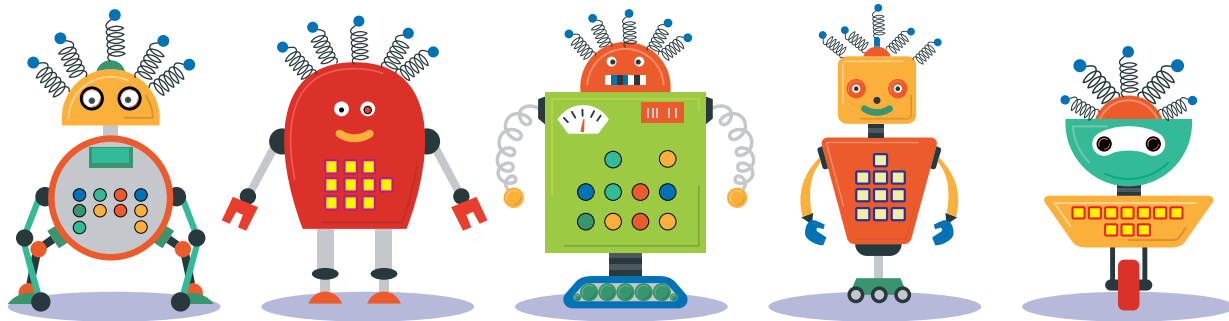
Лічба десятками

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40

10, 20, 30, ...

1 Полічи очі роботів двійками, антени — п'ятірками, а кнопки — десятками. Запиши у зошиті за зразком.

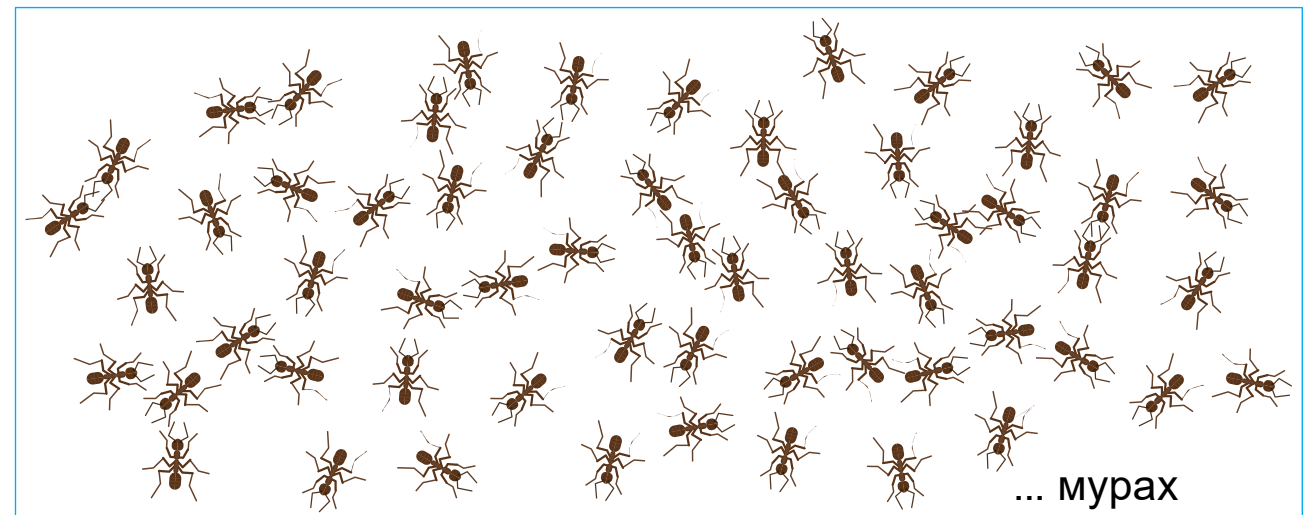
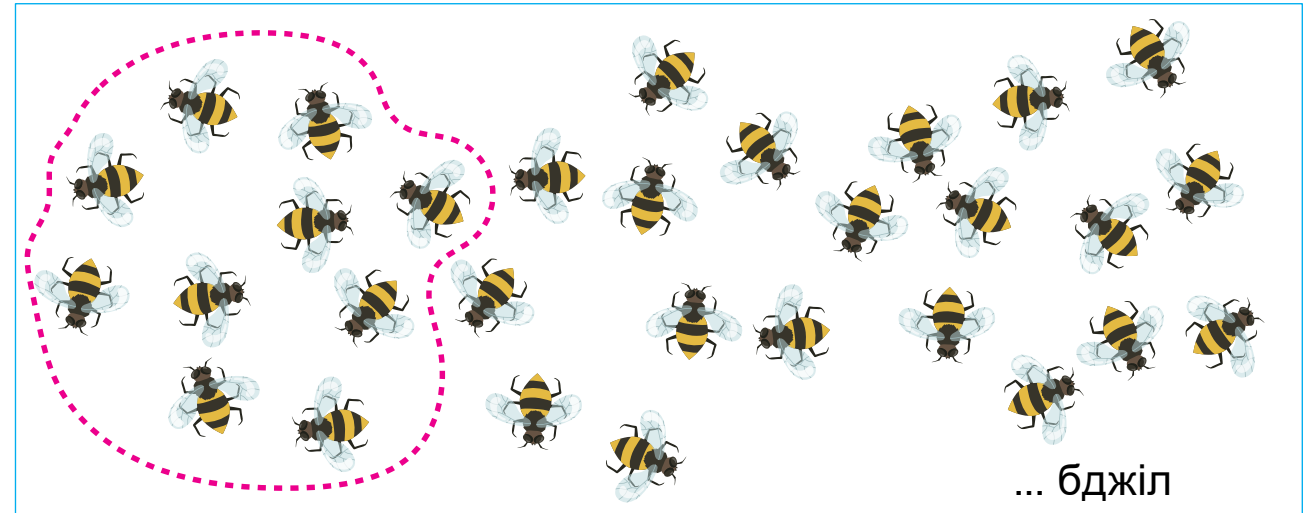

Очі: 2, 4, ...

Антени: 5, ...

Кнопки: 10, ...

2 Полічи десятки і запиши в зошит загальну кількість комах.

Роздрукуй і виконай завдання.

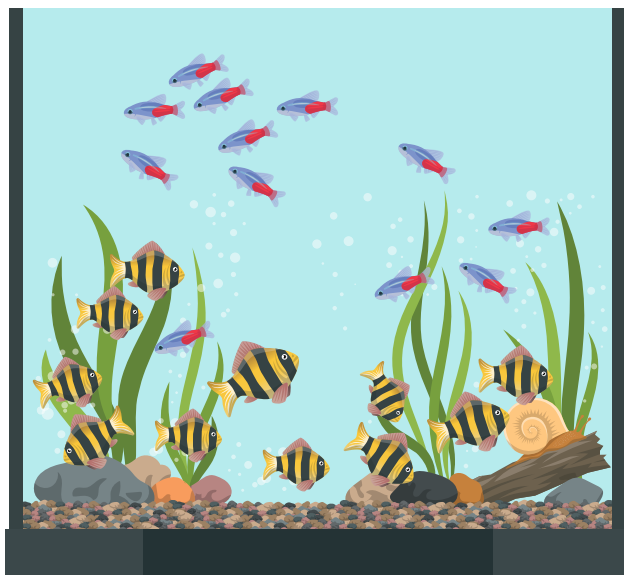
Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

ДОДАВАННЯ ТА ВІДНІМАННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 100

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

✓ розрядні доданки.

Е-додаток

Математична
гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ моделювати математичні вирази;
- ✓ додавати та віднімати двоцифрові числа за допомогою різних моделей.

ДОДАВАННЯ В МЕЖАХ 100 ЗА ДОПОМОГОЮ МОДЕЛЕЙ

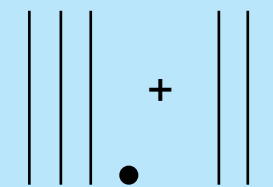
Щоб додати два двоцифрові числа:

- намалюй модель першого доданка у вигляді десятків та одиниць;
- намалюй модель другого доданка у вигляді десятків та одиниць;
- полічи загальну кількість десятків та одиниць.

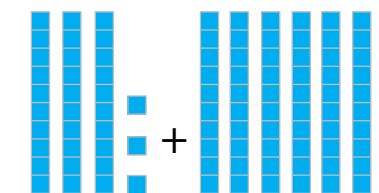
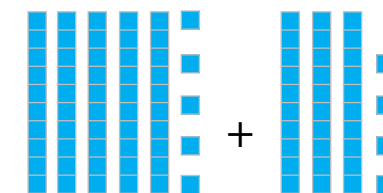
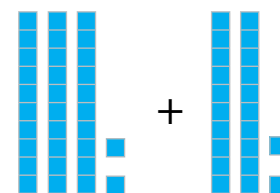

Маємо 5 десятків
і 5 одиниць.
Отже, $31 + 24 = 55$.

$$31 + 24$$

- 1 Проведи пальчиком від моделі до відповідного виразу. Запиши вирази у зошиті та обчисли їх значення.

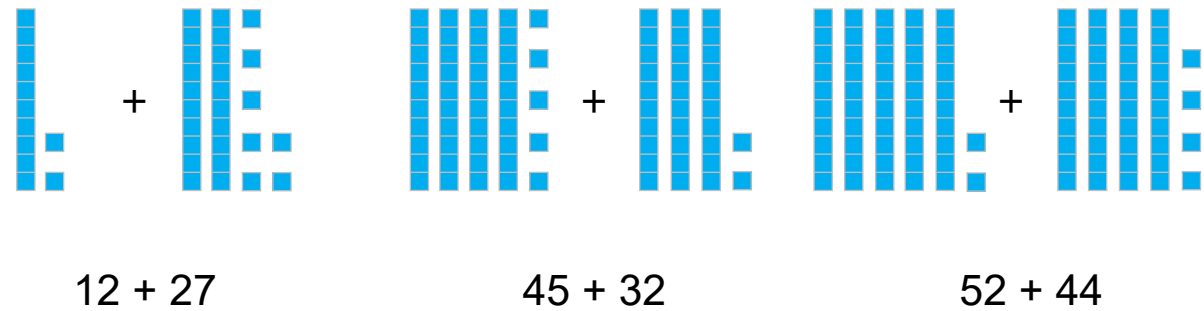

$$32 + 22$$

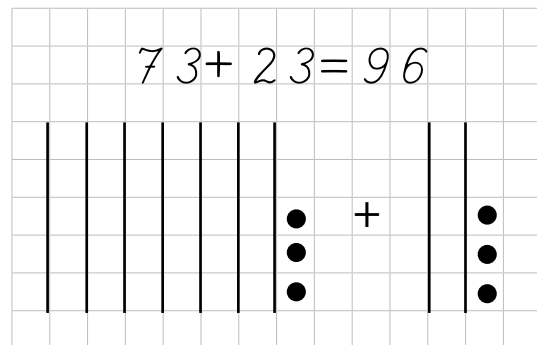
$$33 + 61$$

$$55 + 34$$

2 Запиши вирази у зошиті та обчисли їх значення за допомогою моделей.

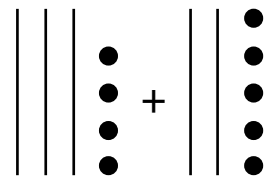
3 Запиши та змодельюй вирази у зошиті. Обчисли їх значення.

- 23 + 45
- 58 + 41
- 44 + 45

4 Якою буквою позначений вираз, який змодельював Андрій?

- А 24 + 35
- Б 34 + 25
- В 30 + 20

Роздрукуй і виконай завдання.

ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 100 ЗА ДОПОМОГОЮ МОДЕЛЕЙ

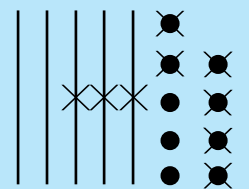
Щоб відняти двоцифрове число:

- намалюй модель більшого числа у вигляді десятків та одиниць;
- закресли кількість десятків та одиниць меншого числа;
- полічи, скільки десятків та одиниць залишилося.

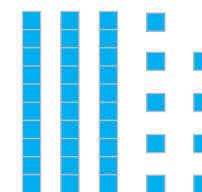
Залишилося 2 десятки і 3 одиниці. Отже,
 $59 - 36 = 23$.

59 - 36

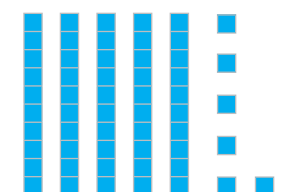

1 Запиши вирази у зошиті та обчисли їх значення за допомогою моделей.

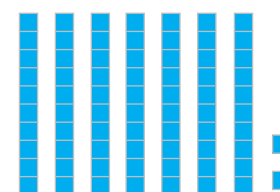
39 - 23

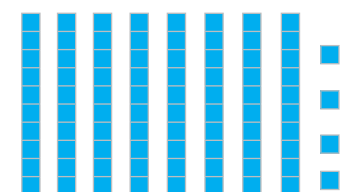
56 - 42

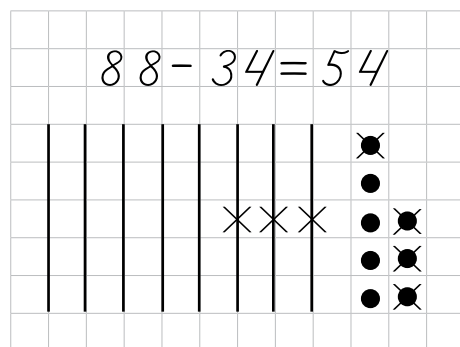
72 - 31

84 - 63

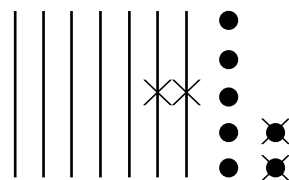

2 Запиши та змодельуй вирази у зошиті. Обчисли їх значення.

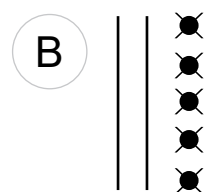
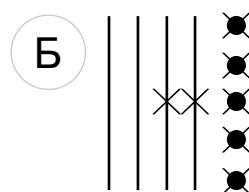
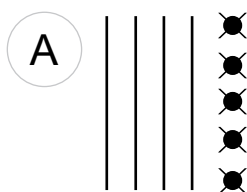
- 36 – 22
- 87 – 55
- 72 – 41

3 Якою буквою позначений вираз, який змодельювала Аліна?

- А 70 – 7
- Б 75 – 2
- В 77 – 22

4 Якою буквою позначена модель, яка ілюструє вираз 45 – 25?

Роздрукуй і виконай завдання.

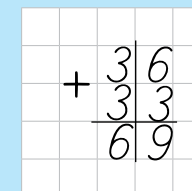
ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ У СТОПЧИК У МЕЖАХ 100

Для додавання двох двоцифрових чисел спочатку додаємо одиниці, а потім — десятки.

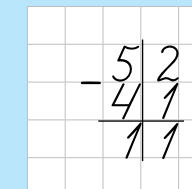
Дес.	Од.
3	6
3	3
6	9

Для віднімання двох двоцифрових чисел спочатку віднімаємо одиниці, а потім — десятки.

Дес.	Од.
5	2
4	1
1	1

1 Запиши вирази у зошиті та обчисли їх значення.

$25 + 10$

$58 + 40$

$29 + 50$

$32 - 20$

$76 - 30$

$61 - 40$

$$\begin{array}{r} +28 \\ 30 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} +48 \\ 40 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} +58 \\ 20 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} +86 \\ 10 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} +75 \\ 20 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -85 \\ 70 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -57 \\ 40 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -63 \\ 10 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -78 \\ 20 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -75 \\ 50 \\ \hline \end{array}$$

2 Розв'яжи задачі. Запиши розв'язок у зошиті.

На доброчинному ярмарку Надійка з татом продали 30 порцій вареників з вишнями та 25 порцій із сиром. Скільки всього продали вареників?

Однокласник Надійки Макар підготував 76 склянок узвару для продажу. 60 склянок купили. Скільки склянок узвару залишилося?

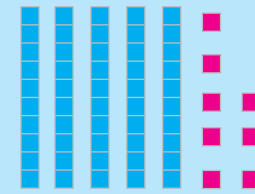

Роздрукуй і виконай завдання.

РОЗРЯДНІ ДОДАНКИ

Двоцифрові числа складаються із десятків та одиниць. Десятки та одиниці — це розряди числа. Кожне двоцифрове число можна розкласти на розрядні доданки.

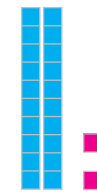

$$\begin{array}{l} 58 = 50 + 8 \\ \begin{array}{l} 50 \\ 8 \end{array} \end{array}$$

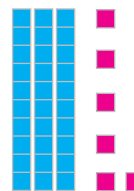
Числа 50 і 8 — це розрядні доданки, які в сумі утворюють число 58.

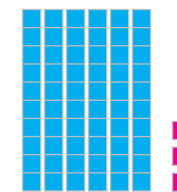
1 Розглянь модель числа. Запиши числа у зошиті і розклади їх на розрядні доданки за зразком.

$$\begin{array}{l} 22 = 20 + 2 \\ \begin{array}{l} 20 \\ 2 \end{array} \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 36 = \square + \square \\ \begin{array}{l} \square \\ \square \end{array} \end{array}$$

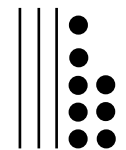

$$\begin{array}{l} 63 = \square + \square \\ \begin{array}{l} \square \\ \square \end{array} \end{array}$$

2 Змодельюй числа у зошиті і розклади їх на розрядні доданки за зразком.

$$\boxed{38} = \boxed{30} + \boxed{8}$$

$$\boxed{24} = \square + \square$$

$$\boxed{37} = \square + \square$$

$$\boxed{55} = \square + \square$$

$$\boxed{62} = \square + \square$$

$$\boxed{76} = \square + \square$$

3 Даринка розклала число на розрядні доданки 40 і 1. Назви число, яке вона розклала.

14

40

11

41

4 Обери варіант, який демонструє розрядні доданки числа 59.

А 90 і 9

Б 50 і 9

В 60 і 5

Г 90 і 5

Роздрукуй і виконай завдання.

ДОДАВАННЯ ДВОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ НА ОСНОВІ РОЗРЯДНИХ ДОДАНКІВ

При додаванні двоцифрових чисел додай десятки до десятків, а одиниці — до одиниць. Далі додай отримані десятки до одиниць.

$$\begin{array}{r} \boxed{23} + \boxed{44} = \boxed{67} \\ \boxed{20} \ \boxed{3} \ \boxed{40} \ \boxed{4} \\ \boxed{60} + \boxed{7} = \boxed{67} \end{array}$$

Для короткого запису десятки підкресли прямою лінією, а одиниці — хвилястою.

$$\underline{\underline{23}} + \underline{\underline{44}} = \underline{\underline{67}}$$

1 Запиши вирази у зошиті та обчисли за допомогою розрядних доданків.

$$\boxed{54} + \boxed{42} = \square$$

$$\boxed{56} + \boxed{12} = \square$$

$$\boxed{63} + \boxed{24} = \square$$

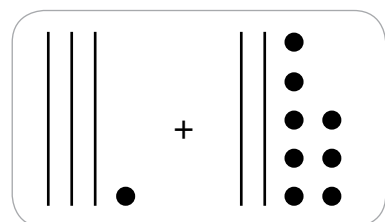
$$\boxed{71} + \boxed{16} = \square$$

- 2 Запиши вирази у зошиті та знайди їх значення. Перевір результати за допомогою додавання у стовпчик.

$32 + 44 = \underline{\quad}$	$+ \begin{array}{r} 32 \\ 44 \\ \hline \end{array}$	$61 + 18 = \underline{\quad}$	$+ \begin{array}{r} 61 \\ 18 \\ \hline \end{array}$
$67 + 21 = \underline{\quad}$	$+ \begin{array}{r} 67 \\ 21 \\ \hline \end{array}$	$53 + 23 = \underline{\quad}$	$+ \begin{array}{r} 53 \\ 23 \\ \hline \end{array}$
$25 + 41 = \underline{\quad}$	$+ \begin{array}{r} 25 \\ 41 \\ \hline \end{array}$	$47 + 12 = \underline{\quad}$	$+ \begin{array}{r} 47 \\ 12 \\ \hline \end{array}$

- 3 Щоб розв'язати задачу з двома числами:
- 1) прочитай задачу;
  - 2) назви числа;
  - 3) назви ключові слова;
  - 4) змодельуй (намалюй малюнок);
  - 5) запиши у зошиті вираз і обчисли його значення;
  - 6) перевір результат за допомогою додавання у стовпчик;
  - 7) запиши відповідь.

Злата стрибнула 31 раз через скакалку. Потім вона зробила ще 28 стрибків. Скільки всього разів стрибнула Злата?

Роздрукуй і виконай завдання.

ВІДНІМАННЯ ДВОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ НА ОСНОВІ РОЗРЯДНИХ ДОДАНКІВ

При відніманні двоцифрових чисел десятки віднімай від десятків, одиниці — від одиниць. Отримані числа додай.

$$\begin{array}{r} 68 - 32 = 36 \\ \begin{array}{r} 60 \quad 8 \quad 30 \quad 2 \\ \diagdown \quad \diagup \quad \diagdown \quad \diagup \\ 30 + 6 = 36 \end{array} \end{array}$$

Для короткого запису десятки підкресли прямою лінією, а одиниці — хвилястою.

$$\underline{68} - \underline{32} = \underline{36}$$

- 1 Запиши вирази у зошиті та обчисли за допомогою розрядних доданків.

$$\begin{array}{r} 58 - 11 = \square\square \\ \begin{array}{r} \square\square \quad \square\square \\ \diagdown \quad \diagup \\ \square + \square = \square\square \end{array} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 68 - 22 = \square\square \\ \begin{array}{r} \square\square \quad \square\square \\ \diagdown \quad \diagup \\ \square + \square = \square\square \end{array} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 72 - 31 = \square\square \\ \begin{array}{r} \square\square \quad \square\square \\ \diagdown \quad \diagup \\ \square + \square = \square\square \end{array} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 86 - 32 = \square\square \\ \begin{array}{r} \square\square \quad \square\square \\ \diagdown \quad \diagup \\ \square + \square = \square\square \end{array} \end{array}$$

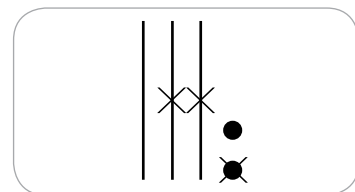
2 Запиши вирази у зошиті та знайди їх значення. Перевір результати за допомогою додавання у стовпчик.

$43 - 12 = \underline{\quad}$	$\begin{array}{r} 43 \\ - 12 \\ \hline \end{array}$	$86 - 55 = \underline{\quad}$	$\begin{array}{r} 86 \\ - 55 \\ \hline \end{array}$
$67 - 21 = \underline{\quad}$	$\begin{array}{r} 67 \\ - 21 \\ \hline \end{array}$	$53 - 32 = \underline{\quad}$	$\begin{array}{r} 53 \\ - 32 \\ \hline \end{array}$
$47 - 32 = \underline{\quad}$	$\begin{array}{r} 47 \\ - 32 \\ \hline \end{array}$	$92 - 41 = \underline{\quad}$	$\begin{array}{r} 92 \\ - 41 \\ \hline \end{array}$

3 Щоб розв'язати задачу з двома числами:

- 1) прочитай задачу;
- 2) назви числа;
- 3) назви ключові слова;
- 4) змодельюй (намалюй малюнок);
- 5) запиши вираз і обчисли його значення;
- 6) перевір результат за допомогою додавання у стовпчик;
- 7) запиши відповідь.

Тато Зоряни зліпив 32 вареники з картоплею. 21 вареник з'їли. Скільки вареників залишилося?

Роздрукуй і виконай завдання.

ПРАКТИКУМ ДОДАВАННЯ ТА ВІДНІМАННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 100

1 Запиши математичні вирази та обчисли їх значення.

Двадцять три плюс тридцять чотири — дорівнює

Сорок вісім плюс тридцять один — дорівнює

Вісімдесят п'ять мінус шістдесят два — дорівнює

Сімдесят дев'ять мінус п'ятдесят три — дорівнює

2 * Усно доповни рівності (назви знак + або -).

$21 \oplus 12 = 33$

$85 \bigcirc 15 = 70$

$88 \bigcirc 54 = 34$

$10 \bigcirc 30 = 40$

$25 \bigcirc 25 = 50$

$92 \bigcirc 11 = 81$

$58 \bigcirc 21 = 37$

$33 \bigcirc 35 = 68$

$54 \bigcirc 23 = 77$

$73 \bigcirc 11 = 62$

$70 \bigcirc 10 = 60$

$75 \bigcirc 21 = 96$

Роздрукуй і виконай завдання.

Перейди за QR-кодом і пройди тест. Оціни свої досягнення.

РОЗМІРИ

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ довжина;
- ✓ висота;
- ✓ ширина;
- ✓ сантиметр;
- ✓ дециметр;
- ✓ метр.

Е-додаток

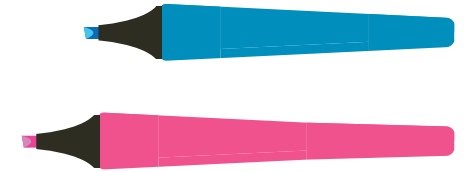
Математична
гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

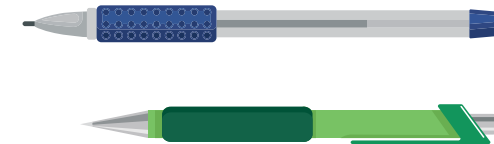
- ✓ порівнювати довжини різних об'єктів;
- ✓ вимірювати розміри за допомогою лінійки та інших інструментів.

ПОРІВНЯННЯ ДВОХ ОБ'ЄКТІВ ЗА ДОВЖИНОЮ

Довгий
Довший за
Короткий
Коротший за
Однакової довжини

Рожевий маркер довший
за синій

Зелена ручка коротша
за синю

Олівець і маркер
однакової довжини

1 За допомогою підказки доповни речення.

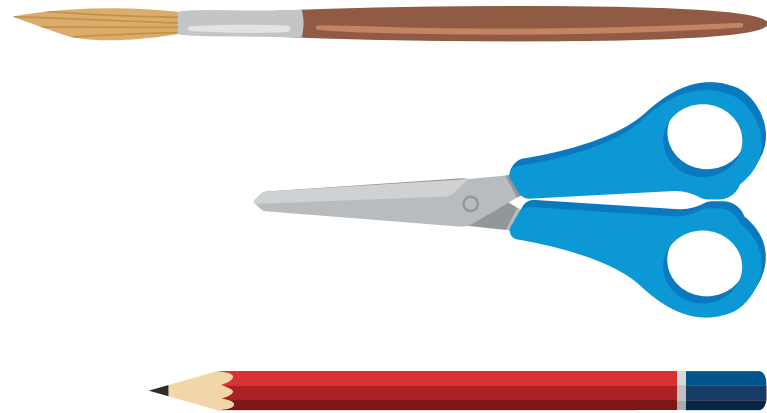
Червона ручка ... за зелену.

Зелена ручка ... за червону.

Підказка: довша, коротша

2 Назви:

- предмет, довший за олівець;
- предмет, коротший за олівець;
- предмет, довший за ножиці, але коротший за пензлик.

3 Витягни з наплічника два предмети. Порівняй їх. Визнач, який із них довший, а який — коротший.

4 Визнач, яке твердження істинне, а яке — хибне.

У корови роги довші, ніж у оленя.

У тигра шия коротша, ніж у жирафи.

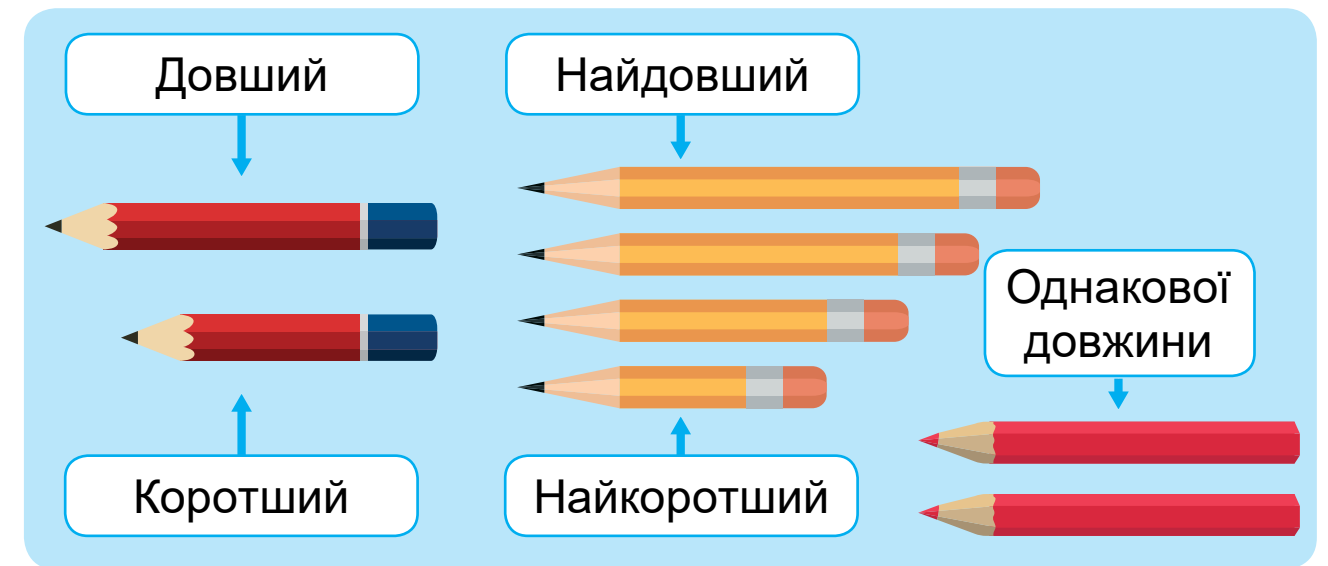

5 * Для допитливих. Зазирни у свою шафу. Який одяг довгий, а який — короткий?

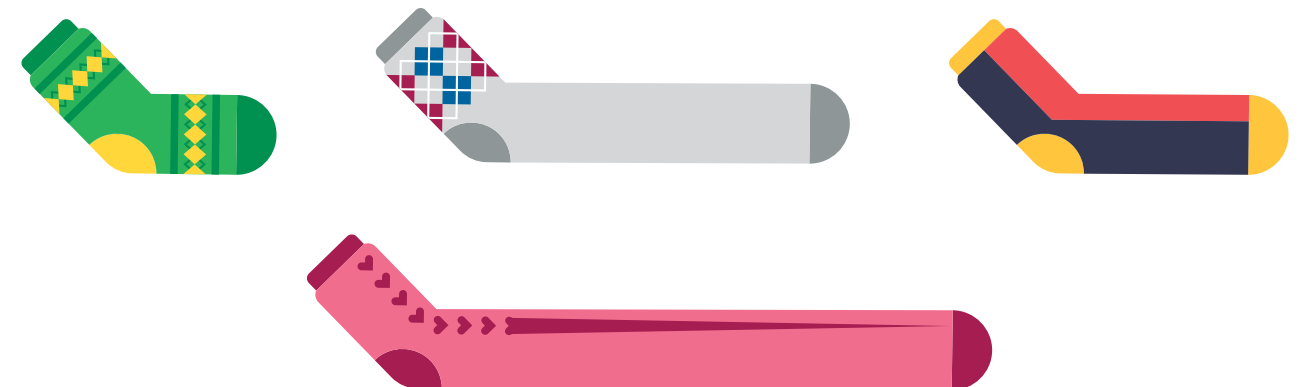

Роздрукуй і виконай завдання.

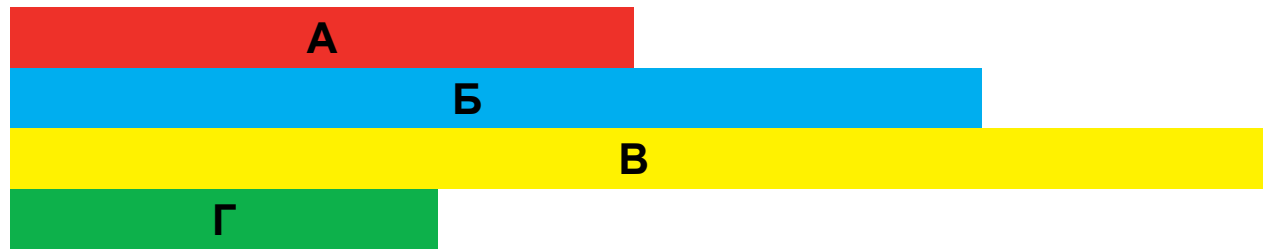
ПОРІВНЯННЯ КІЛЬКОХ ОБ'ЄКТІВ ЗА ДОВЖИНОЮ

1 Назви, якою літерою позначено довжину кожної шкарпетки.

2 Порівняй смужки. Доповни і прочитай речення.

Смужка **В** найдовша.

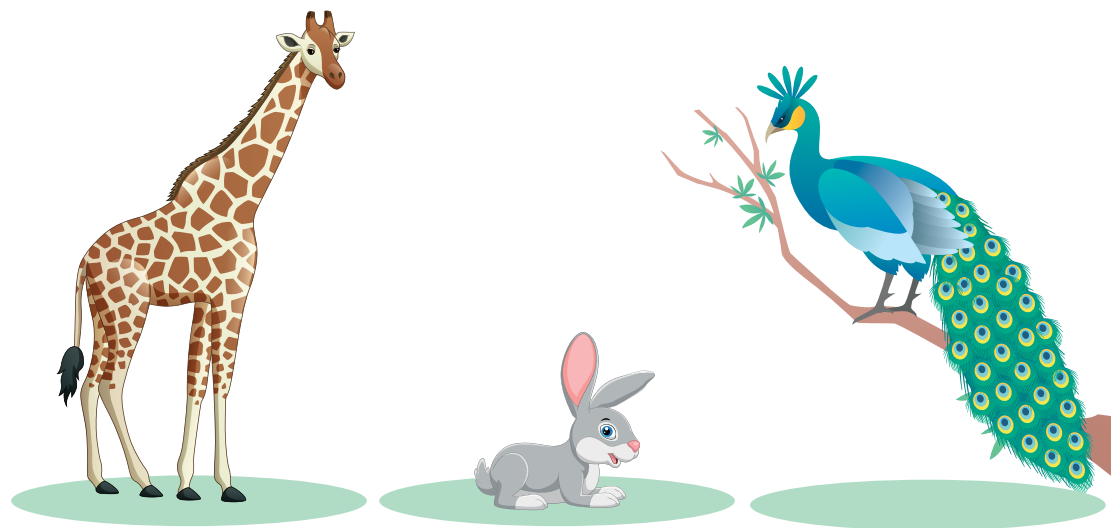
Смужка ... найкоротша.

Смужка ... довша, ніж смужка **А**, але коротша, ніж смужка **В**.

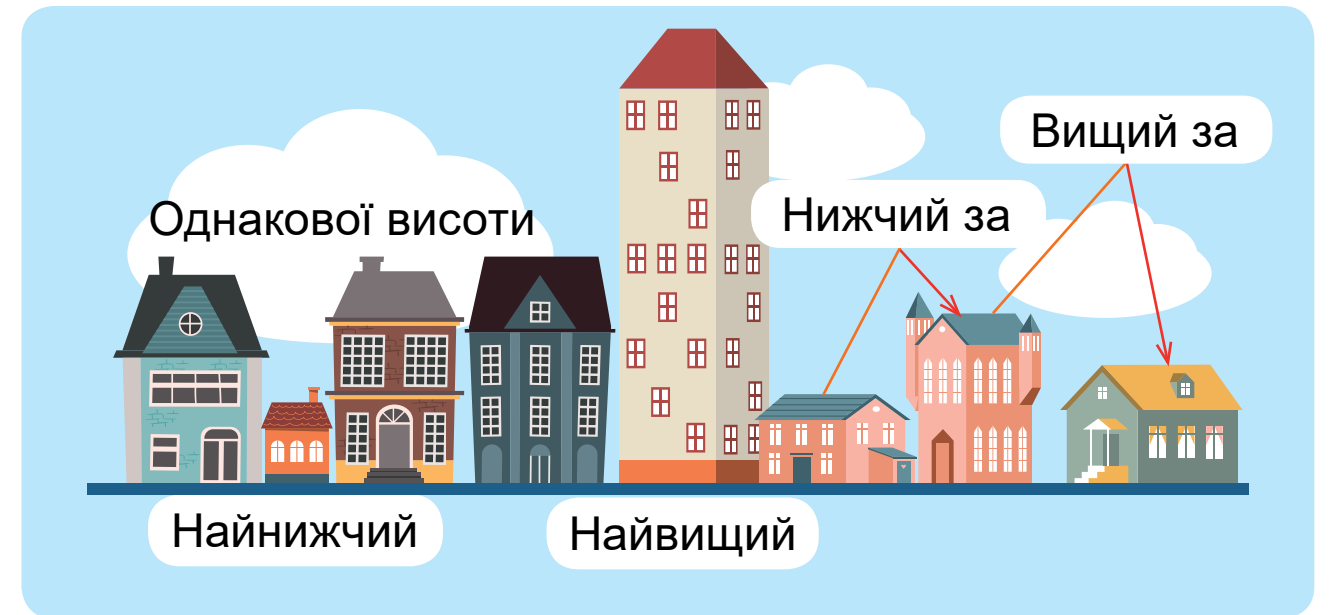
Смужка ... довша, ніж смужка **Г**, але коротша, ніж смужка **Б**.

3 Обговоріть.

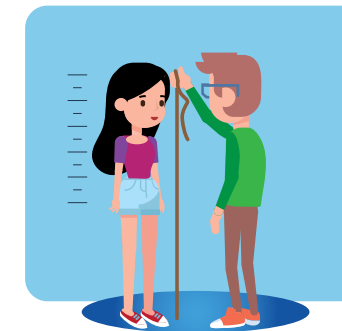
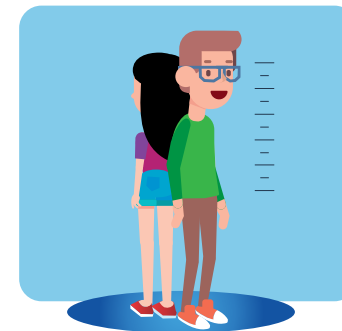
- У якої тварини найдовша шия?
- У якої тварини довгий хвіст і короткий дзьоб?
- Що в зайця довге, а що — коротке?

ВИСОТА

1 У парах визначте, хто з вас вищий, а хто — нижчий. Розкажіть, як ви це зробили.

Роздрукуй і виконай завдання.

2 Розгляньте малюнок і обговоріть:

- Яке дерево найвище?
- Яке дерево найнижче?
- Хто з дітей тримає найдовшу хворостину, а хто — найкоротшу?

Сосна

Ялина

Береза

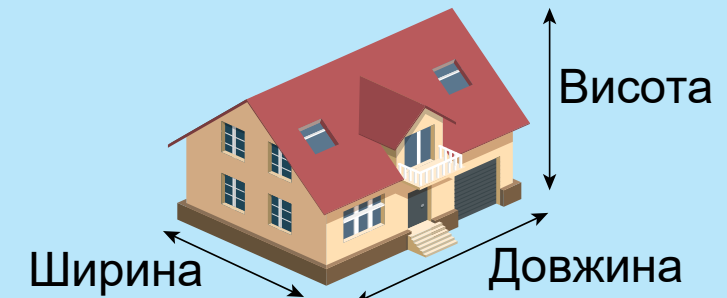

Антон

Єва

Назар

ШИРИНА

Широкий,
найширший

Вузький,
найвужчий

Вужчий за жовтий,
але ширший
за червоний

1 Порівняй пари. Назви, який об'єкт ширший, а який вужчий.

- 2 Обведіть і виріжте відбитки своїх стоп.
У парах порівняйте їх довжину і ширину.

- 3 * Для допитливих.

- Порівняй взуття членів своєї родини.
- Чиє взуття найширше, найдовше?

ПРИПУЩЕННЯ ТА ВИМІРЮВАННЯ

Розмір об'єкта можна припустити та виміряти.

Виміряти можна будь-яким іншим предметом, наприклад кубиком або скріпкою .

Припущення — це приблизне визначення розмірів «на око».

«Я припускаю, що довжина олівця дорівнює трьом кубикам».

Припущення: 3 кубики.

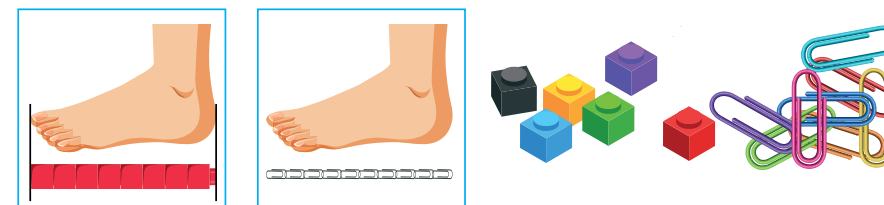
Вимірювання — це точне визначення розміру об'єкта.

Фактично довжина олівця дорівнює 4 кубикам.

Вимірювання: 4 кубики.

- 1 Виміряй довжину й ширину своєї стопи за допомогою будь-яких предметів (скріпок, кубиків, нитки тощо).

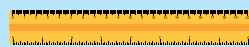
Роздрукуй і виконай завдання.

ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ВИМІРЮВАННЯ

Інструменти для вимірювання розмірів

Лінійка

Мірна стрічка

Рулетка

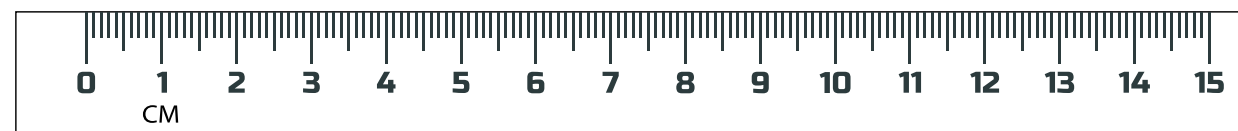
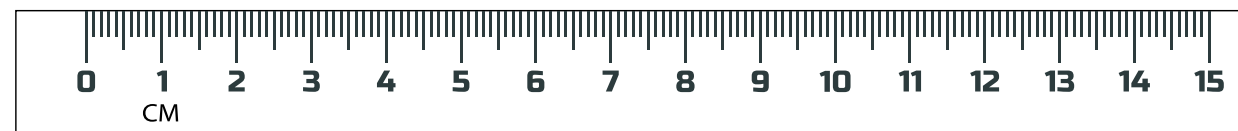
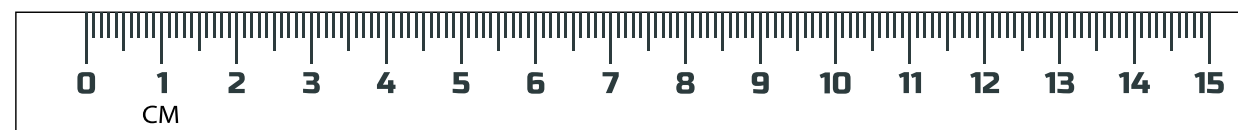
Складаний метр

Стандартні одиниці виміру

Сантиметр	Дорівнює 2 клітинкам у зошиті. Скорочено позначають так: см	
Дециметр	Дорівнює 10 см. Скорочено позначають так: дм	
Метр	Дорівнює 100 см та 10 дм. Скорочено позначають так: м	

1 Накресли у зошиті відрізки завдовжки 7 см, 5 см, 1 дм.

2 Запиши у зошит довжину кожного об'єкта.

Роздрукуй і виконай завдання.

ІМЕНОВАНІ ЧИСЛА

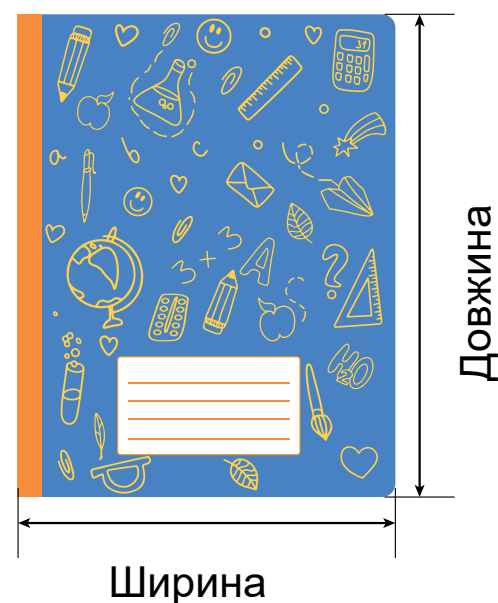
Іменовані числа — це числа, які ми отримуємо при вимірюванні величин. Вони завжди супроводжуються назвами одиниць вимірювання.

1 м   1 см   1 дм

1 Запиши пари іменованих чисел та порівняй (постав знак >, < або =).

1 м	○	40 см	20 см	○	2 дм	60 см	○	6 см
50 см	○	1 м	40 см	○	1 м	5 дм	○	5 см
20 см	○	1 м	7 дм	○	70 см	1 м	○	1 см

2 За допомогою лінійки вимірй довжину й ширину свого зошита. Запиши результати у зошиті.

180

3 * Запиши задані числа в зошиті та виконай завдання за зразком.

30 см = ____ дм	50 см = ____ дм	70 см = ____ дм
40 см = ____ дм	60 см = ____ дм	20 см = ____ дм

4 * Запиши задані числа в зошиті та виконай завдання за зразком.

1 дм = ____ см	4 дм = ____ см	7 дм = ____ см
2 дм = ____ см	5 дм = ____ см	8 дм = ____ см
3 дм = ____ см	6 дм = ____ см	9 дм = ____ см

5 * Запиши задані числа в зошиті та виконай завдання за зразком.

77 см = ____ дм ____ см	43 см = ____ дм ____ см
21 см = ____ дм ____ см	58 см = ____ дм ____ см
15 см = ____ дм ____ см	92 см = ____ дм ____ см

Роздрукуй і виконай завдання.

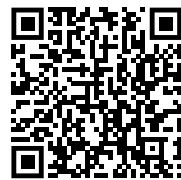
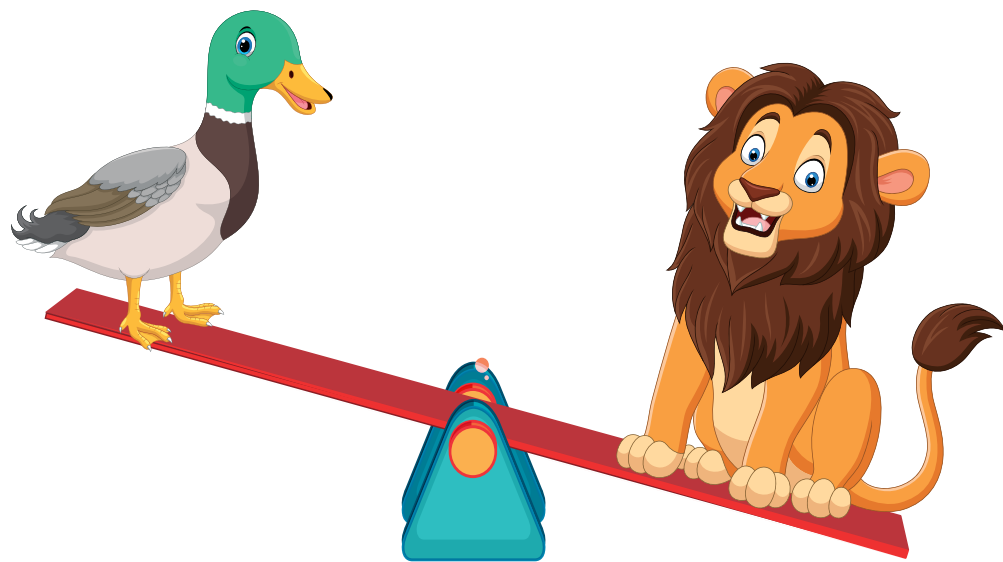
Перейди за QR-кодом і пройди тест. Оціни свої досягнення.

181

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ маса;
- ✓ грам;
- ✓ кілограм;
- ✓ терези;
- ✓ ваги;
- ✓ гирі;
- ✓ кантор.

Е-додаток

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ порівнювати масу двох та більше об'єктів;
- ✓ вимірювати масу за допомогою інших предметів;
- ✓ вимірювати масу в стандартних одиницях.

Усі предмети мають масу. Чим важчий предмет, тим більша його маса. Інструментами для вимірювання маси є терези та ваги.

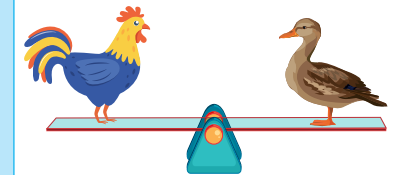
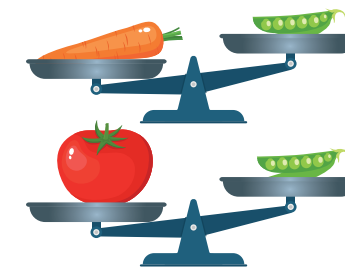
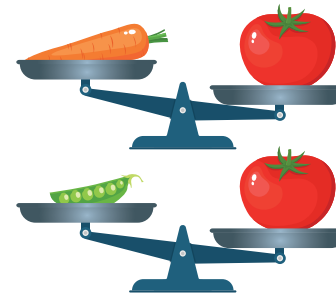
Терези

Ваги

важкий, важчий,
найважчий

легкий, легший,
найлегший

однакової маси

Помідор
найважчий

Горох найлегший

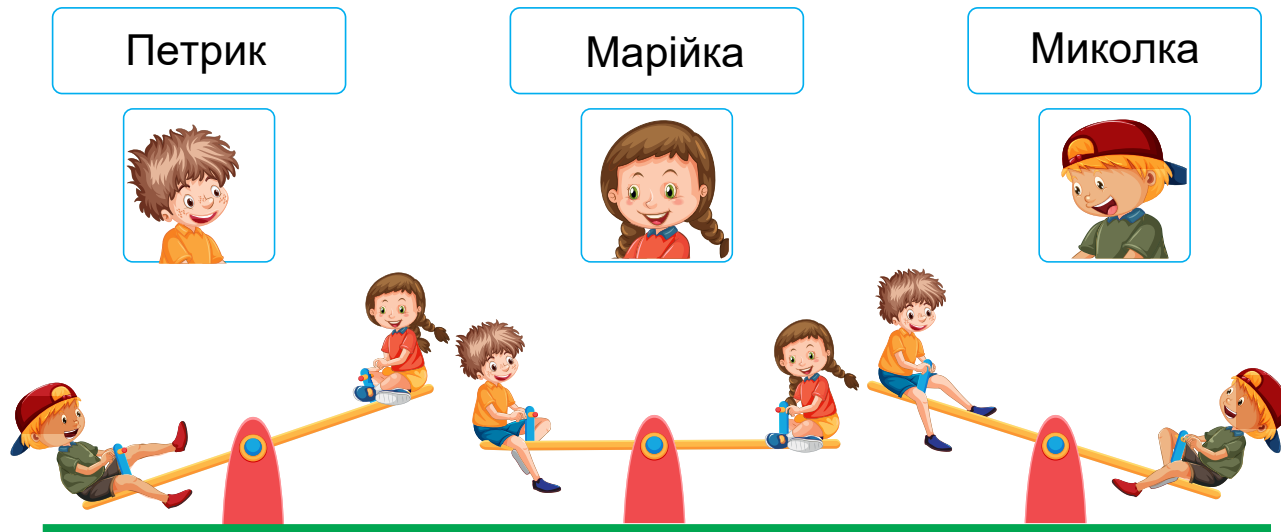
Півень і качка
однакової маси

1 Якою буквою позначено список фруктів від найважчого до найлегшого?

- А ананас, вишня, банан
- Б вишня, ананас, банан
- В ананас, банан, вишня
- Г вишня, банан, ананас

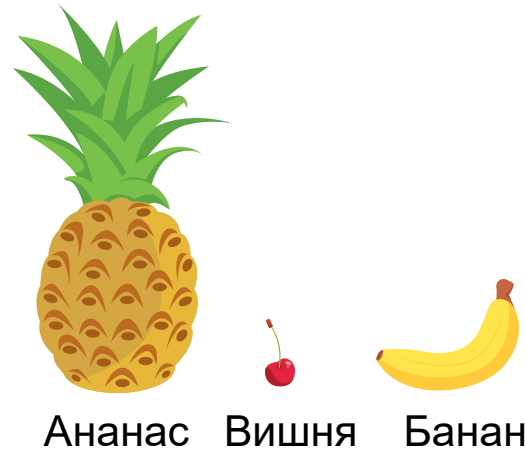
2 Назви ім'я найважчої дитини. Порівняй масу інших двох дітей.

3 Дай відповіді на запитання.

Який фрукт найважчий?

Який фрукт найлегший?

Роздрукуй і виконай завдання.

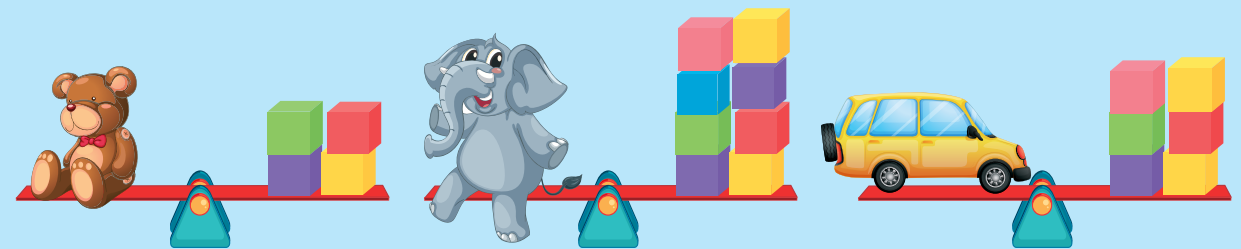
ВИМІРЮВАННЯ МАСИ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНШИХ ПРЕДМЕТІВ

Масу кількох об'єктів можна виміряти за допомогою інших однакових предметів. Їх називають умовними одиницями маси.

Маса іграшки дорівнює 5 кубиків.

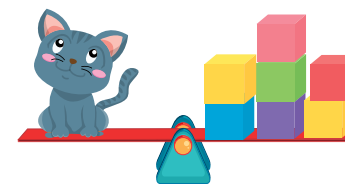
За допомогою умовних одиниць можна порівнювати масу кількох об'єктів.

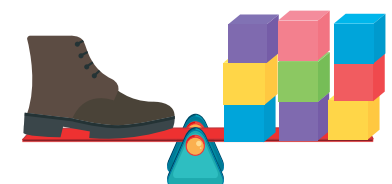
Маса ведмедика — 4 кубики, а слоника — 8. Отже, слоник важчий за ведмедика.

Маса автомобіля — 6 кубиків. Отже, він важчий за ведмедика, але легший за слоника.

1 Назви масу предметів в умовних одиницях.

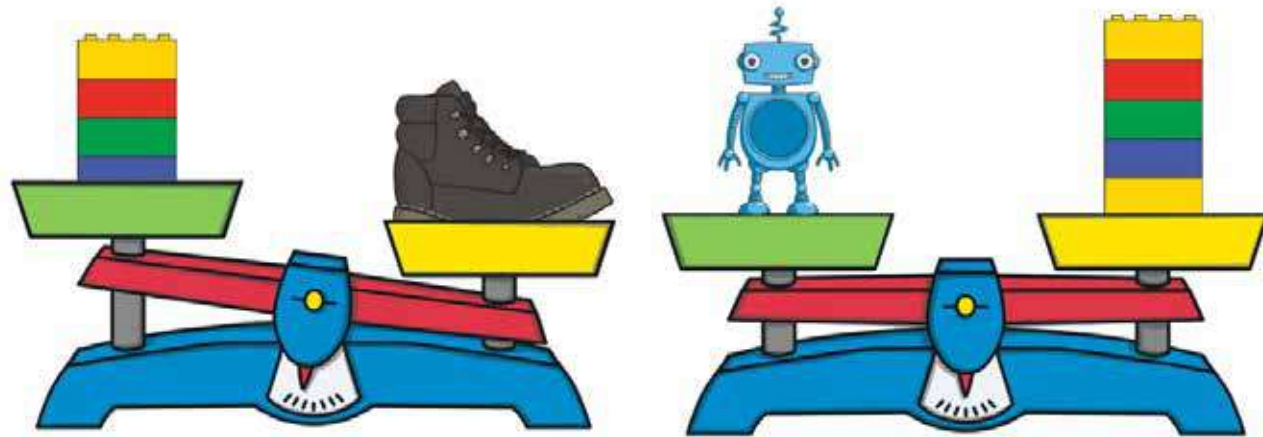
Маса кота — ... кубиків

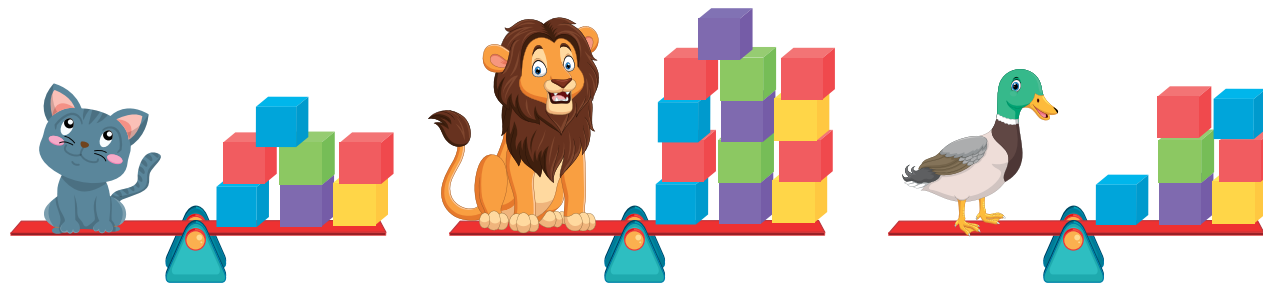
Маса черевика — ... кубиків

2 Визнач, яке твердження істинне, а яке — хибне.

- Черевик важить стільки ж, як і 4 кубики.
- Робот важить стільки ж, як і 4 кубики.

3 Які звірята мають однакову масу?

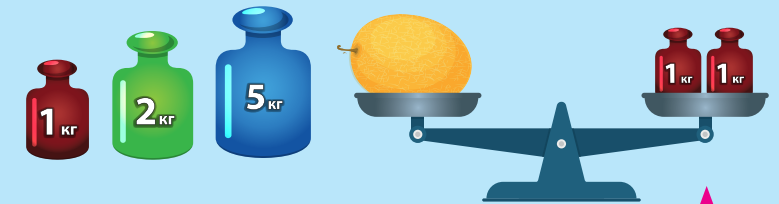

Роздрукуй і виконай завдання.

ВИМІРЮВАННЯ МАСИ ЗА ДОПОМОГОЮ СТАНДАРТНИХ ОДИНИЦЬ

Масу предметів вимірюють у грамах і кілограмах.
1 грам скорочено позначають 1 г, а 1 кілограм — 1 кг

Для вимірювання маси на терезах використовують гири

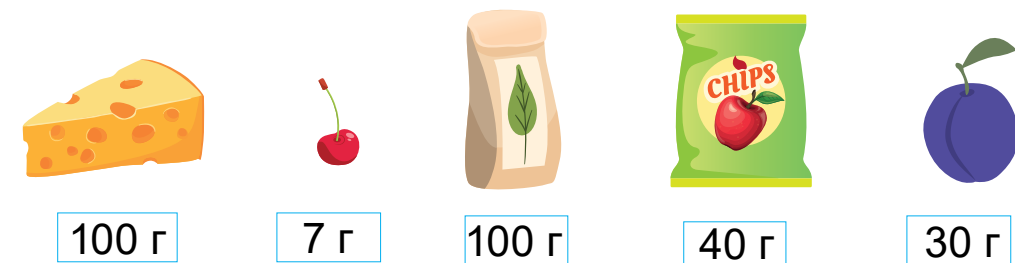
Рівновага. Маса дині дорівнює 2 кг

Для вимірювання маси на вагах гири не потрібні

Маса кавуна дорівнює 3 кг

1 Дай відповіді на запитання.

Що має найменшу масу?

Що легше за яблучні чипси, але важче за черешню?

Які товари мають однакову масу?

2 Яку гирю треба поставити на терези, щоб маса стала однаковою? Запиши в зошиті відповідну рівність.

3 Хто легший? Запиши в зошиті відповідну нерівність.

4 Яка маса яблук і груш? Запиши у зошиті відповідні рівності.

5 * Зважте різні предмети з ваших наплічників. Порівняйте їх масу.

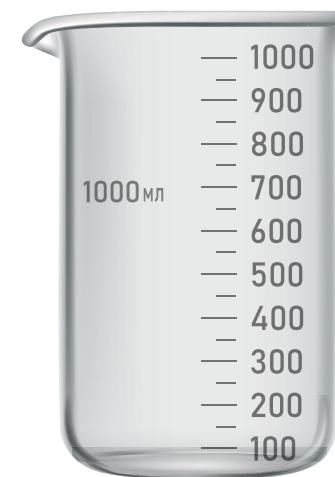

Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

МІСТКІСТЬ

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ місткість;
- ✓ порожній;
- ✓ повний;
- ✓ наполовину порожній;
- ✓ наполовину повний;
- ✓ мірна посудина.

Е-додаток

Математична
гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

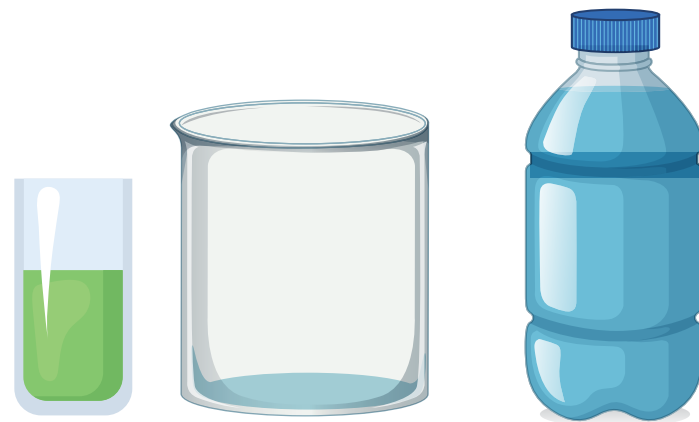
- ✓ порівнювати місткість об'єктів;
- ✓ вимірювати місткість за допомогою інших предметів;
- ✓ вимірювати місткість у стандартних одиницях.

ЗАПОВНЮВАНІСТЬ ОБ'ЄКТІВ

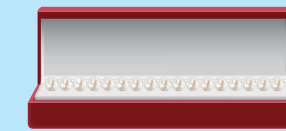
1 Назви наполовину повний об'єкт.

Роздрукуй і виконай завдання.

МІСТКІСТЬ ОБ'ЄКТІВ

Будь-який об'єкт, у який можна щось налити, насипати чи покласти, має місткість. Місткість об'єкта — це кількість того, що він може вмістити.

Місткість коробочки менша за місткість футляра і скрині. Отже, коробочка має найменшу місткість.

Місткість футляра більша за місткість коробочки, але менша за місткість скрині.

Місткість скрині більша за місткість коробочки та футляра. Отже, скриня має найбільшу місткість.

1 Сергійко виготовив декілька глечиків. Назви колір глечика найбільшої місткості та найменшої.

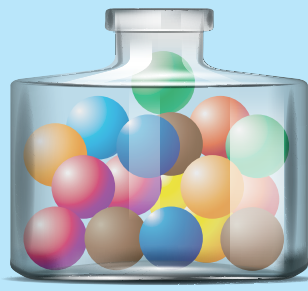
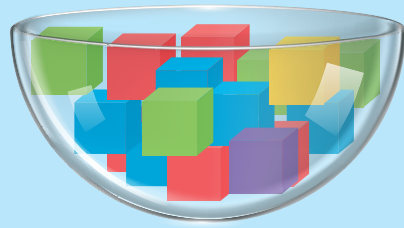
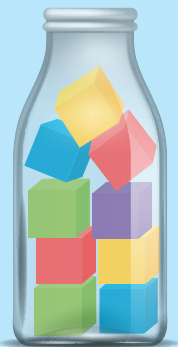

ВИМІРЮВАННЯ МІСТКОСТІ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНШИХ ПРЕДМЕТІВ

Місткість об'єкта можна виміряти за допомогою інших, менших предметів. Їх називають умовними одиницями місткості (у. о.).

За допомогою умовних одиниць можна порівнювати місткість різних об'єктів.

Пляшка містить 9 кубиків, а миска — 16. Отже, місткість миски більша за місткість пляшки.

Широка й вузька пляшка містять по 17 кульок. Отже, вони мають однакову місткість.

1 Назви місткість об'єктів.

Місткість банки становить ... кубиків.

Місткість чашки становить ... кубики.

Місткість глечика становить ... кубиків.

2 Якою буквою позначений правильний порядок посудин від найбільшої місткості до найменшої?

А

чашка
глечик
банка

Б

банка
чашка
глечик

В

глечик
банка
чашка

Г

чашка
банка
глечик

Роздрукуй і виконай завдання.

ВИМІРЮВАННЯ МІСТКОСТІ ЗА ДОПОМОГОЮ МІРНИХ ПОСУДИН

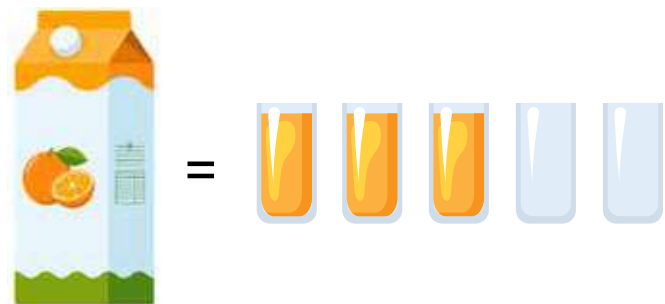
Для вимірювання місткості часто використовують посуд — чашки, столові та чайні ложки.

- 1 Скільки ковшиків води вміщує відро?

- 2 Пакет вміщує 5 склянок соку. 2 склянки випили. Скільки склянок соку залишилося у пакеті?

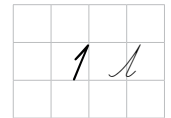

Роздрукуй і виконай завдання.

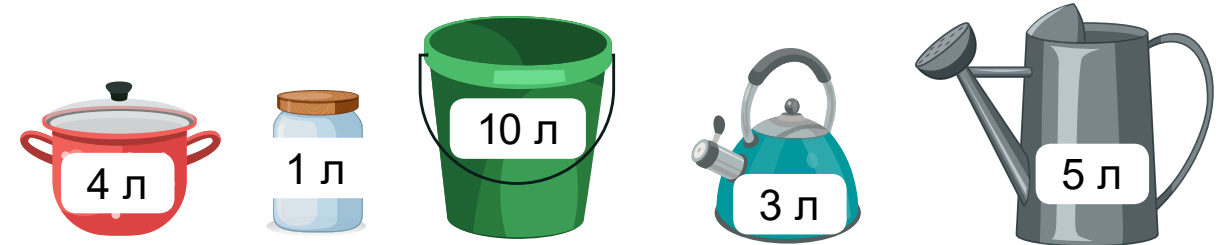
ВИМІРЮВАННЯ МІСТКОСТІ ЗА ДОПОМОГОЮ СТАНДАРТНИХ ОДИНИЦЬ

Місткість предметів вимірюють у літрах.
Скорочено це позначають так

1 літр — 1 л

- 1 Запиши місткість посудин від найбільшої до найменшої.

- 2 Обчисли у зошиті загальну місткість цих посудин.

- 3 Розв'яжи задачу.
У бутлі було 10 літрів води. З нього відлили 3 літри води в каструлю. Скільки води залишилося в бутлі?

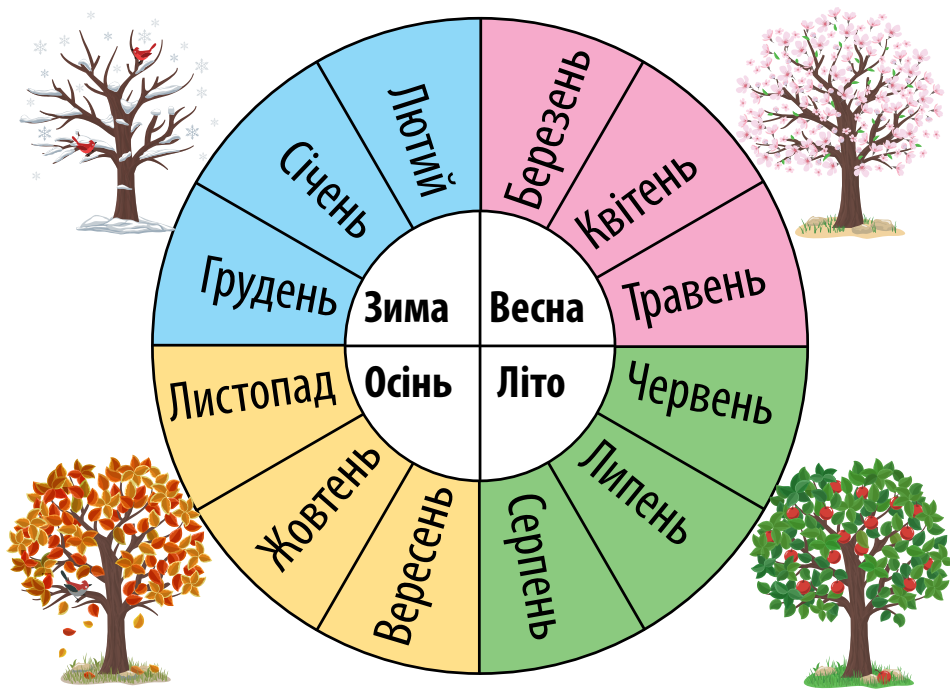

Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ доба;
- ✓ година;
- ✓ хвилина;
- ✓ тиждень;
- ✓ місяць;
- ✓ рік;
- ✓ сезони року.

Е-додаток

Математична гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

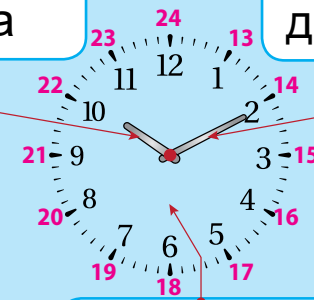
- ✓ розуміти й використовувати деякі одиниці часу;
- ✓ називати дні тижня та їх послідовність;
- ✓ визначати сезони й місяці року.

Циферблат годинника має числа, а також дві стрілки: коротку й довгу. Коротка стрілка вказує години, а довга — хвилини.

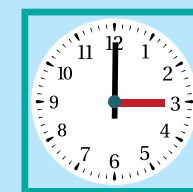
Годинна стрілка — коротка

Хвилинна стрілка — довга

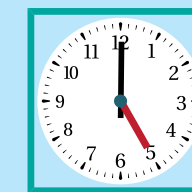

Циферблат

Коли довга стрілка вказує на 12, коротка показує час у годинах.

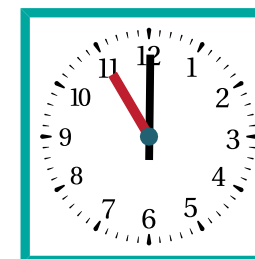
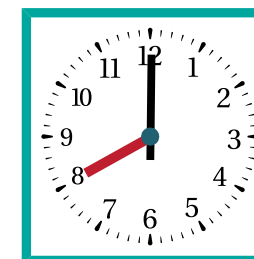
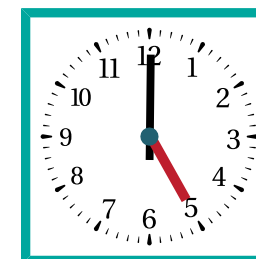
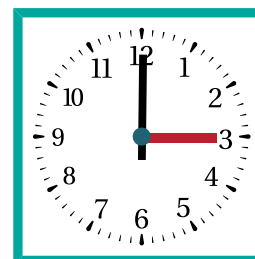

Третя година

П'ята година

1 Назви час, який показують годинники.

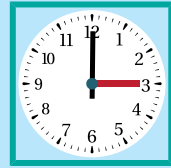
Роздрукуй і виконай завдання.

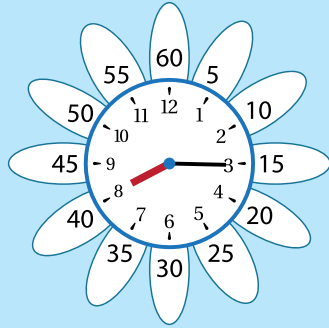

ВИЗНАЧАЄМО ЧАС У ГОДИНАХ ТА ХВИЛИНАХ

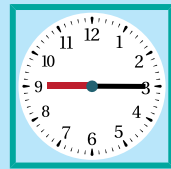
Коротка стрілка на циферблаті вказує години. Довга стрілка вказує хвилини. В одній годині — 60 хвилин.

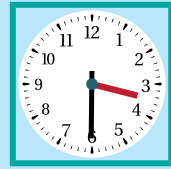
Час у хвилинах можна визначити за допомогою квітки-підказки.

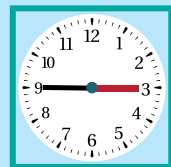
Коли довга стрілка на циферблаті вказує на 3, це означає 15 хвилин.

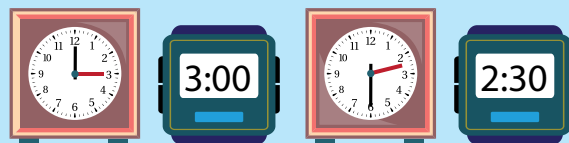
Коли довга стрілка вказує на 6, це означає 30 хвилин.

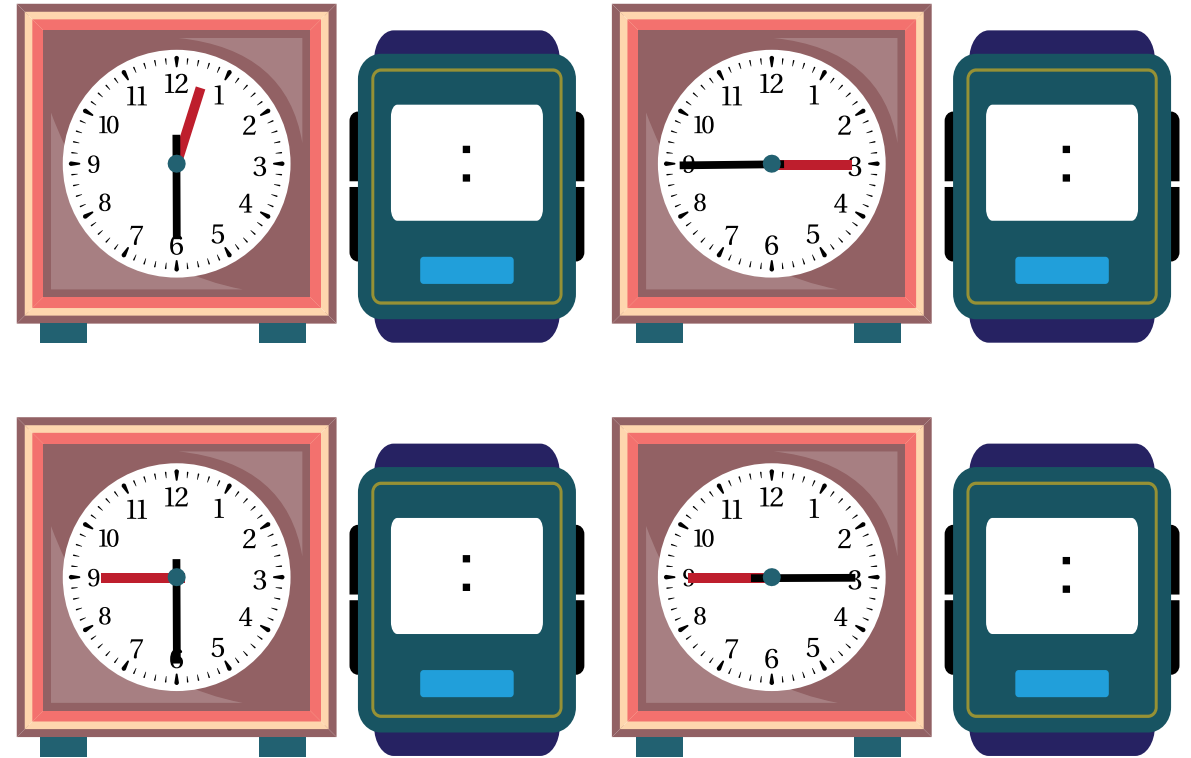
Коли довга стрілка вказує на 9, це означає 45 хвилин.

На електронних годинниках час вказується числами у годинах і хвилинах.

1 Запиши час, який показуватиме електронний годинник.

2 Запиши у зошиті послідовності, впиши пропущений час.

6:00, 6:30, 7:00, _____, 8:00, _____, _____.

6:00, 6:15, 6:30, 6:45, 7:00, _____, _____, 7:45, _____, 8:15.

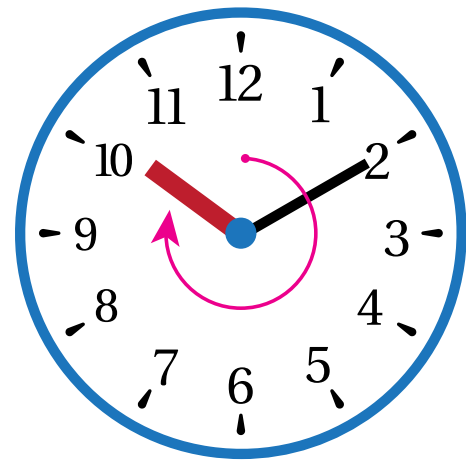
Роздрукуй і виконай завдання.

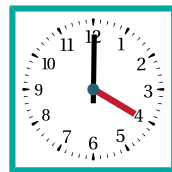

ЧАС ДОБИ

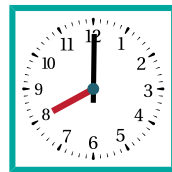
Добу поділяють на 4 частини: ніч, ранок, день, вечір.
 Доба триває 24 години.
 Від півночі до полудня час відлічують так:
 1 год, 2 год, ...12 год.
 Від полудня до півночі:
 13 год, 14 год, ... 24 год.

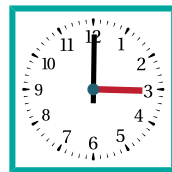
Ніч триває з 0:00 до 6:00

Ранок триває з 6:00 до 12:00

День триває з 12:00 до 18:00

Вечір триває з 18:00 до 24:00

1 * Розглянь розклад Аліни та в зошиті запиши час, позначений на годинниках

Години	Що робить	Час
		7:00-7:30

Роздрукуй і виконай завдання.

ДНІ ТИЖНЯ

Тиждень складається з 7 днів.
Кожен день тижня має свою назву.

1 Запиши по порядку дні тижня.

Роздрукуй і виконай завдання.

СЕЗОНИ ТА МІСЯЦІ РОКУ

Рік має 12 місяців.
Кожний місяць має свою назву.

1. Січень
2. Лютий
3. Березень
4. Квітень
5. Травень
6. Червень

7. Липень
8. Серпень
9. Вересень
10. Жовтень
11. Листопад
12. Грудень

Виділяють також 4 сезони — пори року.
Кожен сезон складається з трьох місяців.

1 Знайди й покажи свій день і місяць народження.

1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Грудень	Січень	Лютий
Березень	Квітень	Травень
Червень	Липень	Серпень
Вересень	Жовтень	Листопад

2 Назви пропущені назви місяців.

<p>СІЧЕНЬ</p> <p>П В С Ч П С Н</p> <p>1 2 3 4 5 6</p> <p>7 8 9 10 11 12 13</p> <p>14 15 16 17 18 19 20</p> <p>21 22 23 24 25 26 27</p> <p>28 29 30 31</p>	<p>БЕРЕЗЕНЬ</p> <p>П В С Ч П С Н</p> <p>1 2 3</p> <p>4 5 6 7 8 9 10</p> <p>11 12 13 14 15 16 17</p> <p>18 19 20 21 22 23 24</p> <p>25 26 27 28</p>	<p>ТРАВЕНЬ</p> <p>П В С Ч П С Н</p> <p>1 2 3 4 5</p> <p>6 7 8 9 10 11 12</p> <p>13 14 15 16 17 18 19</p> <p>20 21 22 23 24 25 26</p> <p>27 28 29 30 31</p>	<p>ЛИПЕНЬ</p> <p>П В С Ч П С Н</p> <p>1 2</p> <p>3 4 5 6 7 8 9</p> <p>10 11 12 13 14 15 16</p> <p>17 18 19 20 21 22 23</p> <p>24 25 26 27 28 29 30</p>	<p>ЛИСТОПАД</p> <p>П В С Ч П С Н</p> <p>1 2 3</p> <p>4 5 6 7 8 9 10</p> <p>11 12 13 14 15 16 17</p> <p>18 19 20 21 22 23 24</p> <p>25 26 27 28 29 30</p>	<p>ГРУДЕНЬ</p> <p>П В С Ч П С Н</p> <p>1</p> <p>2 3 4 5 6 7 8</p> <p>9 10 11 12 13 14 15</p> <p>16 17 18 19 20 21 22</p> <p>23 24 25 26 27 28 29</p> <p>30</p>
--	---	---	---	---	---

3 * Запиши у зошиті назви й номери місяців, у яких:

31 день: ...

30 днів: ...

Менше ніж 30 днів: ...

Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

ГРОШІ

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ гривня;
- ✓ копійка;
- ✓ монета;
- ✓ банкнота;
- ✓ вартість товару.

Е-додаток

Математична гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ розрізняти різні монети та банкноти українських грошей;
- ✓ додавати й віднімати в грошових одиницях;
- ✓ вираховувати вартість товарів і послуг.

Гроші — це те, за допомогою чого люди розраховуються за товари та послуги.

Гроші є металеві й паперові.

Металеві гроші називають монетами, а паперові — банкнотами.

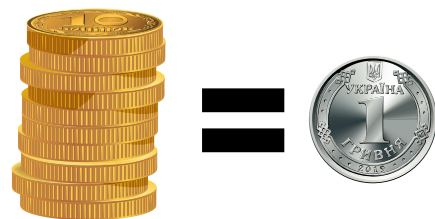
Цифра на грошах вказує, наскільки ця монета або банкнота є цінною.

Усі країни мають свої гроші. Українські гроші — це гривні.

Скорочено гривня позначається у світі UAH, а в Україні — грн.

1 гривня містить 100 копійок.

Монети можуть бути в копійках та гривнях.

Банкноти є номіналом 1, 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500 і 1000 гривень.

1 Полічи монети та банкноти й назви відповідну суму грошей у кожному рядку.

2 Полічи гроші у кожній комірці.

3 Денис має 90 грн. Назви товари, які він може купити на всю суму.

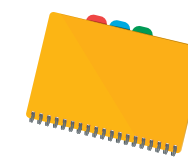
70 грн

60 грн

21 грн

20 грн

8 грн

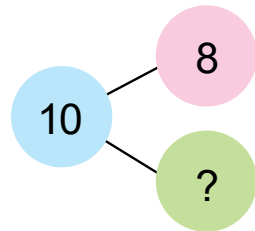
4 Запиши у зошиті рівності або нерівності відповідно до малюнків.

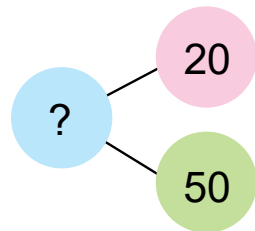
$5 < 10$

5 * Розв'яжи задачі.

Сергій дав кондуктору 10 гривень. Скільки решти дасть кондуктор, якщо проїзд коштує 8 гривень?

Олег купив морозиво за 20 гривень, і в нього залишилося ще 50 гривень. Скільки грошей було в Олега спочатку?

Роздрукуй і виконай завдання.

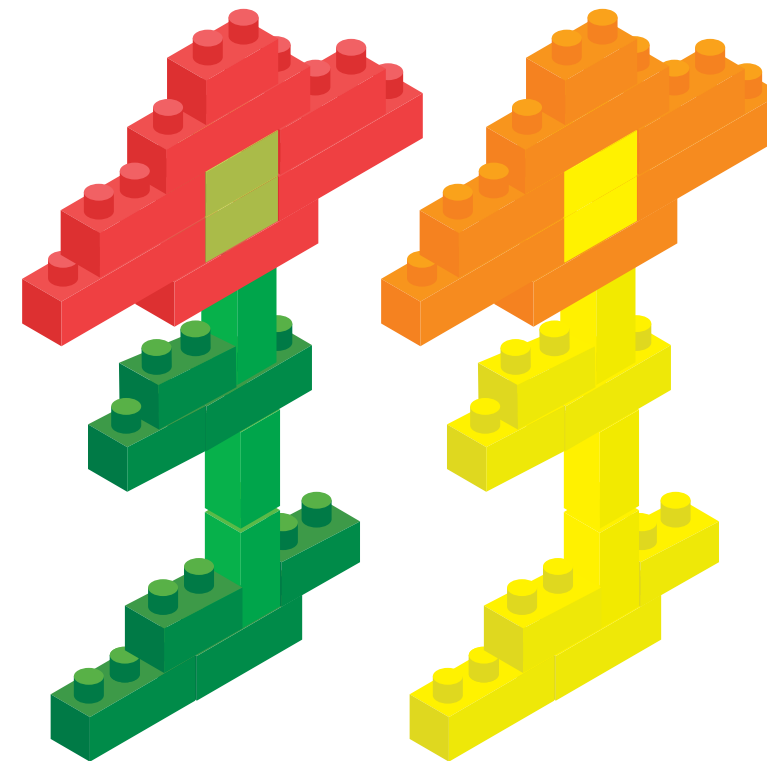

Перейди за QR-кодом і пройди тест. Оціни свої досягнення.

ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ ТА СИМЕТРІЯ

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ кут;
- ✓ вершина;
- ✓ сторона;
- ✓ площа;
- ✓ симетрія;
- ✓ асиметрія;
- ✓ вісь симетрії.

Е-додаток

Математична гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

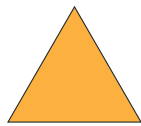
- ✓ розпізнавати геометричні фігури;
- ✓ створювати симетрію.

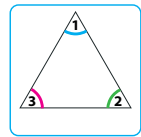
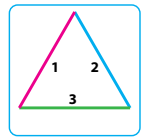
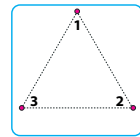
ОСНОВНІ ПЛОСКІ ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ

Плоскими називають геометричні фігури, які розміщуються на площині.

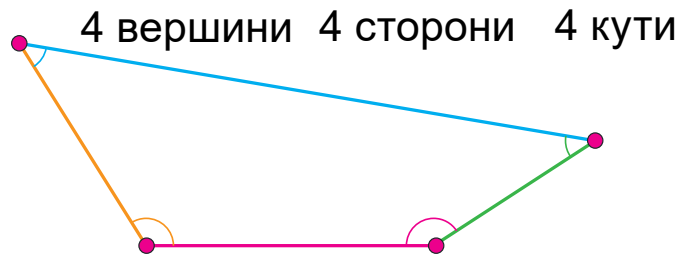
Трикутник — замкнена ламана лінія, що складається з трьох відрізків.

3 вершини 3 сторони 3 кути

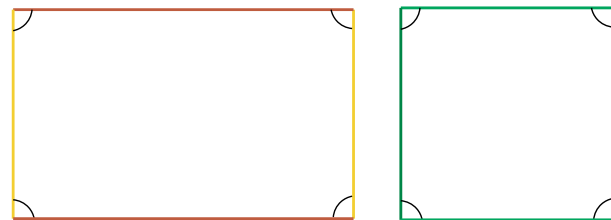
Чотирикутник — замкнена ламана лінія, що складається з чотирьох відрізків.

Прямокутник — це чотирикутник, у якому всі кути рівні.

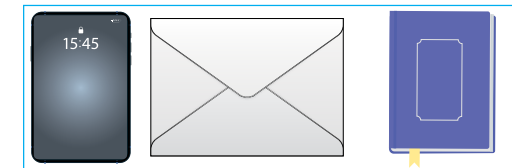
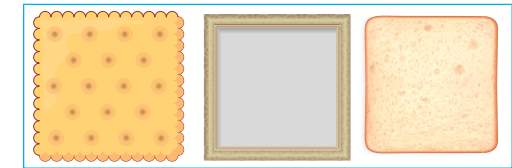
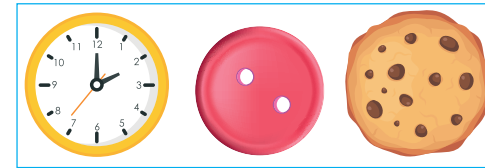
Квадрат — це прямокутник, у якому всі сторони рівні.

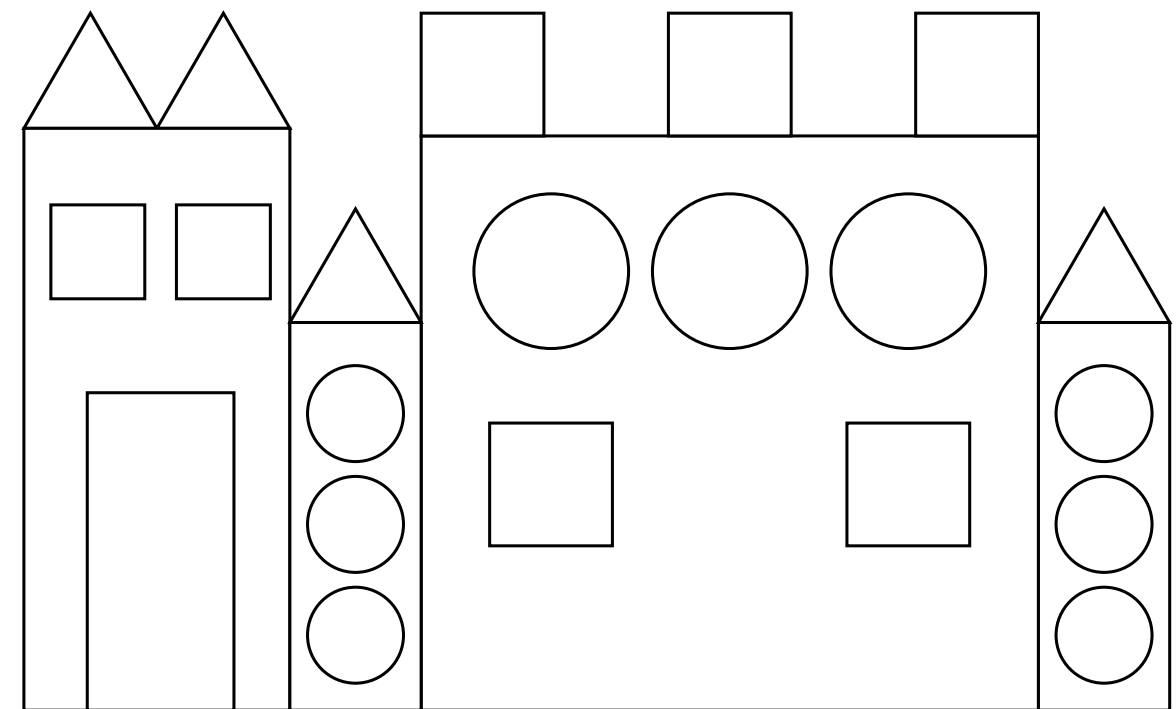
Круг — не має кутів і сторін.
Коло — це лінія, яка є межею круга.

1 Намалюй у зошиті фігуру, форму якої мають предмети, розміщені в кожній комірці.

2 Полічи геометричні фігури. Зобрази їх у зошиті й напиши їх кількість.

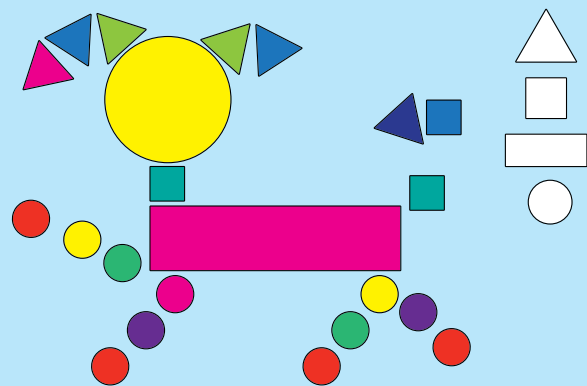

Роздрукуй і виконай завдання.

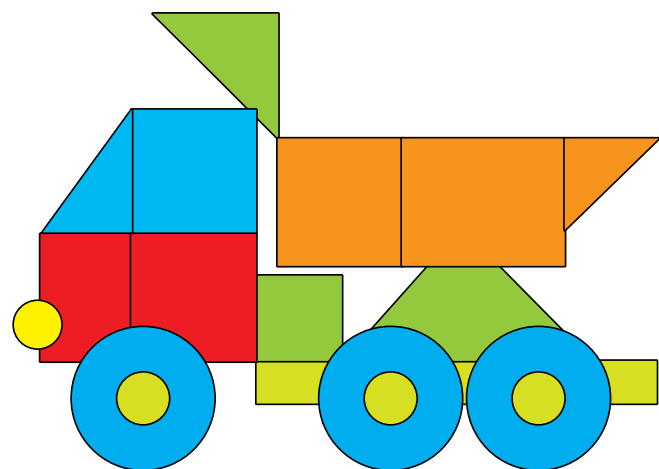

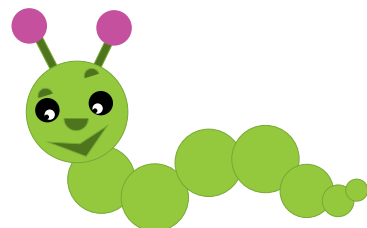
За допомогою базових геометричних фігур можна створити більш складні фігури й моделі.

- 1 Визнач, з яких базових фігур складено модель самоскида. Намалюй ці базові фігури у зошиті й запиши їх кількість.

- 2 Виготов аплікацію з кольорового паперу за зразком.

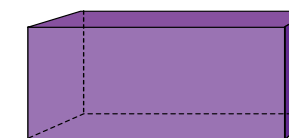

Роздрукуй і виконай завдання.

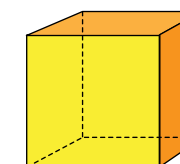

Геометричні тіла — це фігури, які займають певну частину простору.

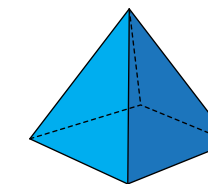
Паралелепіпед — це тіло, всі поверхні якого є прямокутниками.

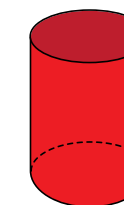
Куб — це тіло, всі поверхні якого є квадратами.

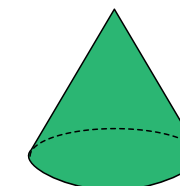
Піраміда — це тіло, всі поверхні якого є трикутниками, а одна — многокутником.

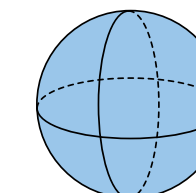
Циліндр — має дві плоскі поверхні у формі круга й одну криву поверхню, що обгортає ці круги.

Конус — має одну плоску поверхню у формі круга та одну криву поверхню, яка обгортає цей круг.

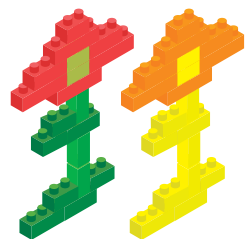
Куля — це тіло, яке не має плоских поверхонь, вершин і ребер.

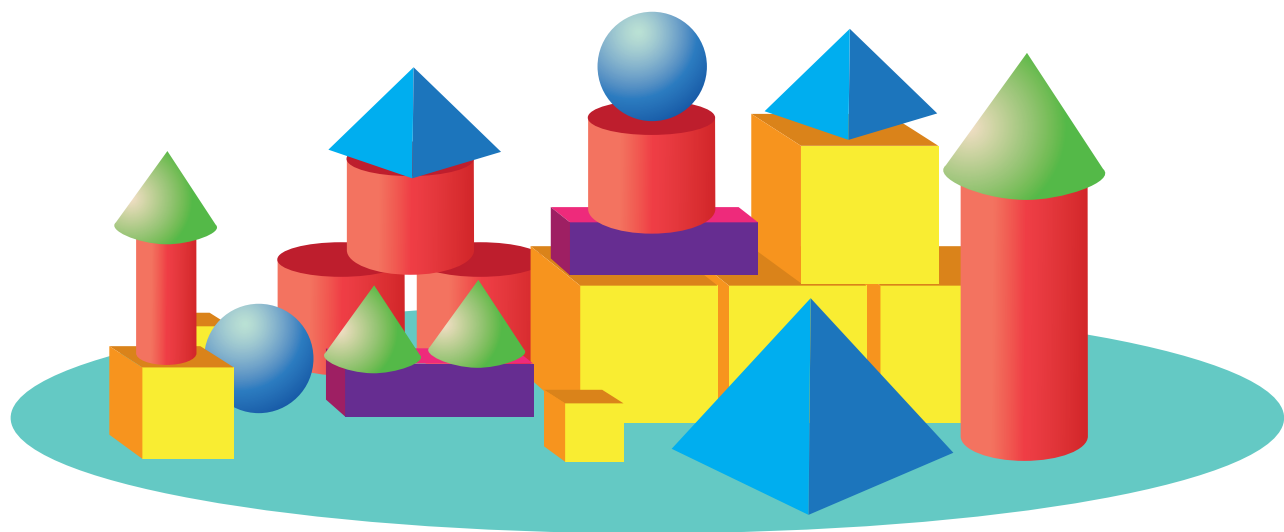

ОБ'ЄМНИЙ КОНСТРУКТОР

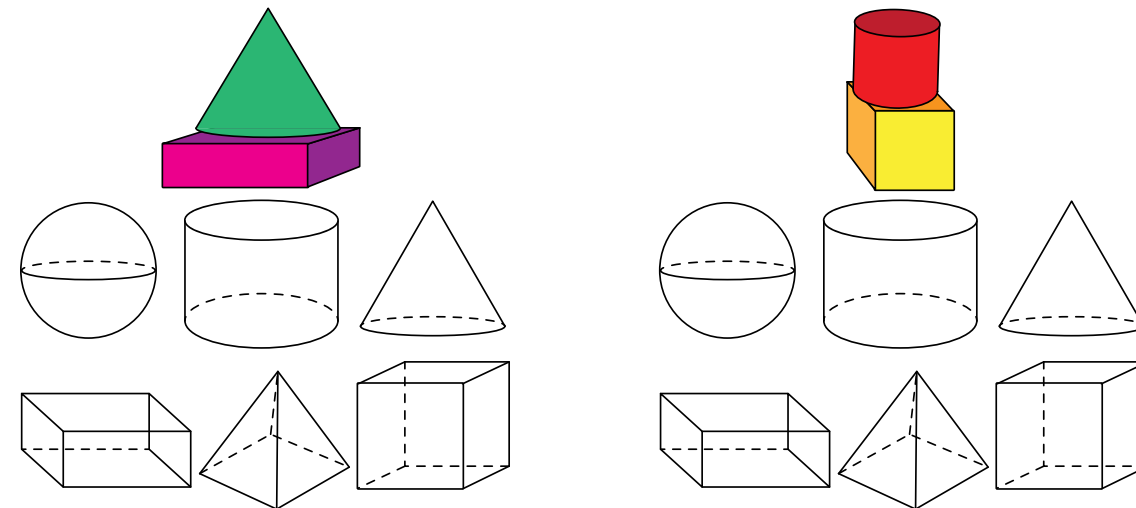
За допомогою базових геометричних тіл можна створити інші об'ємні моделі.

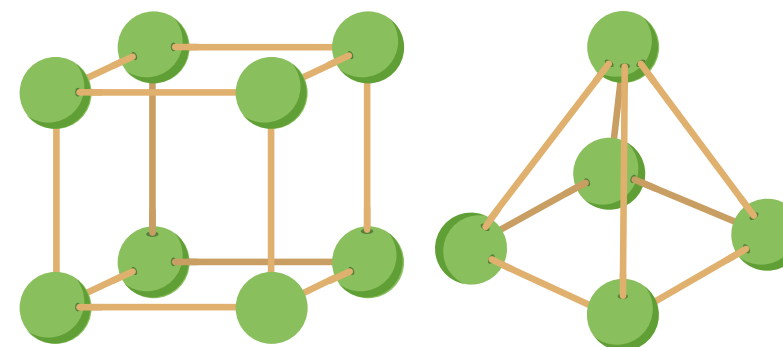
1 * Полічи і назви кількість різних фігур.

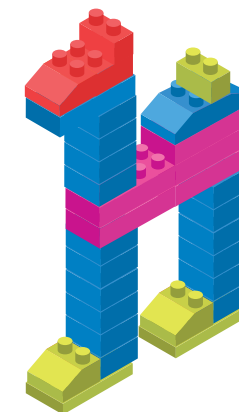
2 Назви базові геометричні тіла, з яких створено моделі.

3 Створи моделі куба та піраміди з зубочисток і пластиліну.

4 Створи модель із кубиків лего.

Роздрукуй і виконай завдання.

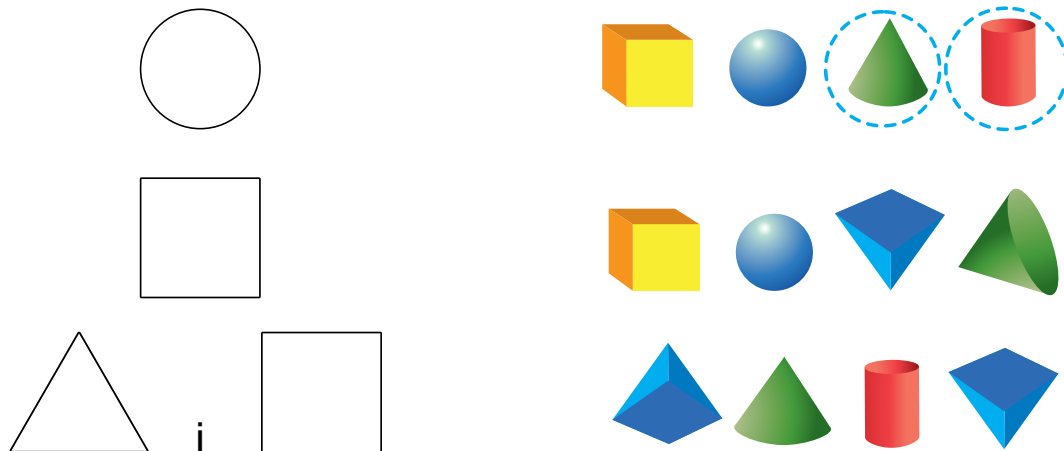

ДОСЛІДЖУЄМО ОБ'ЄМНІ ГЕОМЕТРИЧНІ ТІЛА

<p>Більшість об'ємних геометричних тіл мають плоскі поверхні. Куля не має плоских поверхонь.</p>	
<p>Тіла, які не мають кривих поверхонь, мають вершини та ребра.</p>	
<p>Тіла з кривими поверхнями не мають ребер, конус має одну вершину.</p>	

1 Назви тіла, на яких можна побачити:

2 Назви геометричне тіло, яке відповідає опису.

<p>Має плоскі поверхні, ребра і вершини</p>	
<p>Не має плоских поверхонь і вершин</p>	
<p>Має 2 плоскі поверхні</p>	
<p>Має 1 вершину</p>	

3 * Визнач, яке твердження істинне, а яке — хибне. Поясни, як ти міркуєш.

- Куля має одну плоску поверхню.
- Куб має ребра, вершини та плоскі поверхні.
- Циліндр не має ребер.
- Конус має дві плоскі поверхні.

Роздрукуй і виконай завдання.

1 На яку геометричну фігуру схожий об'єкт?

куб

конус

піраміда

куля

куб

конус

циліндр

куб

конус

куля

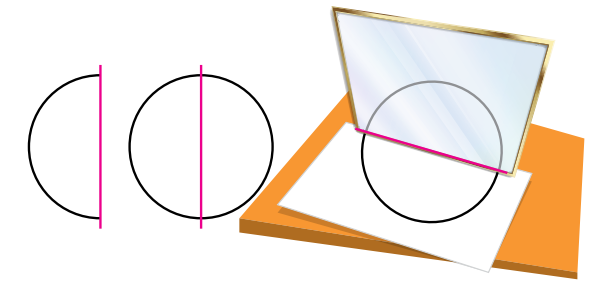
піраміда

паралелепіпед

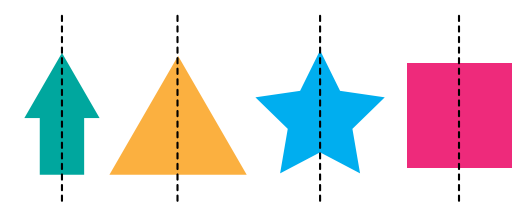
2 Діти об'єднали зображення у 6 груп. Скажи назви геометричних тіл, на які схожі об'єкти в групах.

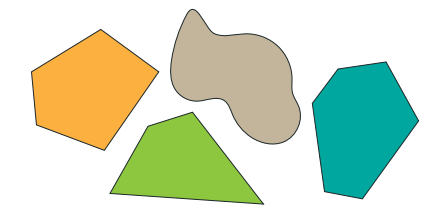
Симетричні фігури мають дві половинки, які виглядають дзеркальним відображенням одна одної.

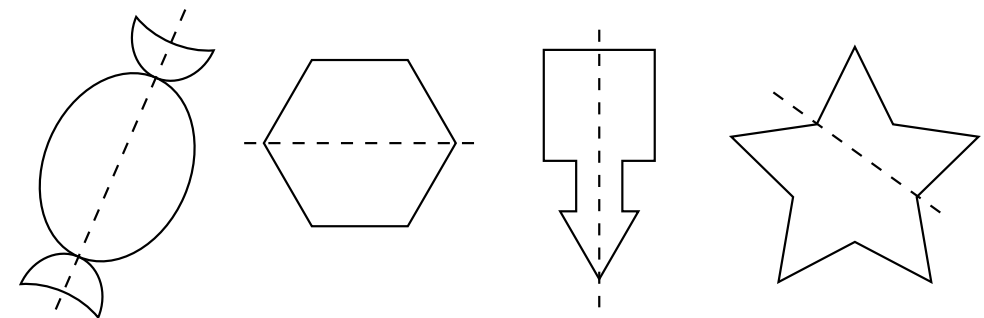
Вісь симетрії — це лінія, яка ділить малюнок на такі дві однакові половинки.

Фігури, через які не можна провести вісь симетрії, називаються асиметричними.

1 Розглянь об'єкти та поміркуй, чи є пунктирна лінія віссю симетрії.

Роздрукуй і виконай завдання.

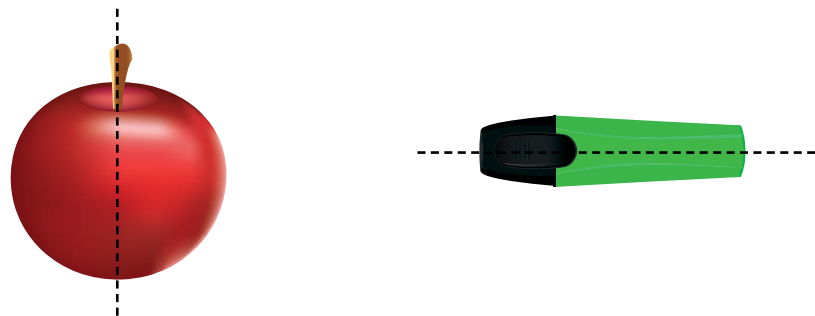

СИМЕТРИЯ У ДОВКІЛЛІ

- 1 Знайди симетричні об'єкти. Поклади на них олівець, щоб показати вісь симетрії.

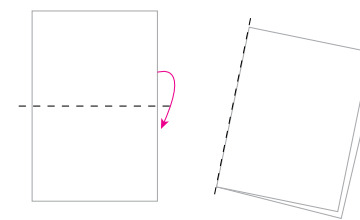

- 2 * Для допитливих. Досліди, які речі мають симетрію у школі, вдома, надворі. Намалюй деякі з них у зошиті і проведи вісь симетрії.

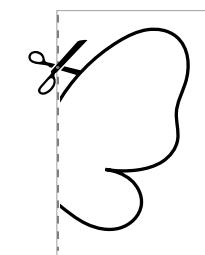

СТВОРЮЄМО СИМЕТРИЮ

Якщо скласти аркуш паперу навпіл, отримаємо дві рівні половинки, а згин буде віссю симетрії.

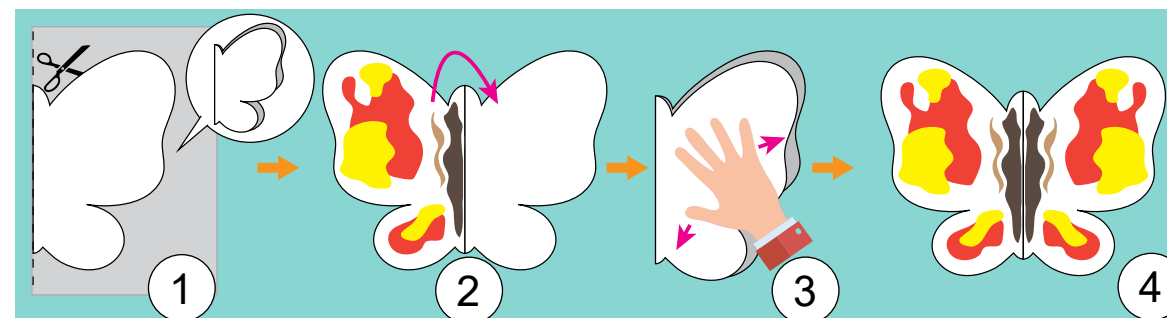

Симетричну фігуру можна створити, якщо зі складеного навпіл аркуша вирізати половину фігури, наприклад метелика.

Створи симетричну фігуру. Тобі знадобляться: аркуш паперу, ножиці, фарби, пензлик. Що робити:

- 1) сложи аркуш паперу навпіл і виріж ножицями половину метелика;
- 2) розгорни аркуш і намалюй фарбою плямки на одній половинці метелика;
- 3) знову сложи аркуш і притисни долонею;
- 4) розгорни аркуш.

Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ діаграма;
- ✓ гістограма;
- ✓ стовпчикова гістограма;
- ✓ лічильні позначки.

Овочі				
Морква				
Перець				

Е-додаток

Овочі				
Морква				
Перець				

Математична гра

У ЦЬЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

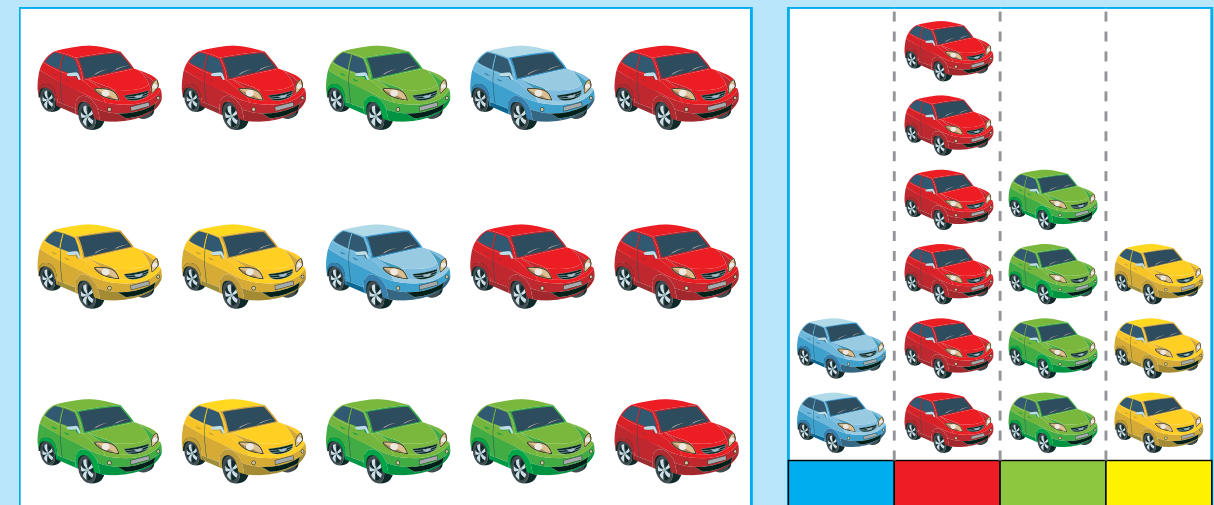
- ✓ визначати кількість об'єктів за допомогою діаграми;
- ✓ лічити об'єкти за допомогою лічильних позначок.

Діаграма — це спосіб представлення даних зі спільними ознаками.

Найчастіше використовують діаграми у вигляді горизонтальних або вертикальних стовпчиків. Найпростіші діаграми складаються з об'єктів, які можна полічити.

Наприклад, Антон має багато іграшкових автомобілів різного кольору.

Щоб дізнатися, яких автомобілів більше, розмістіть їх у вигляді діаграми.

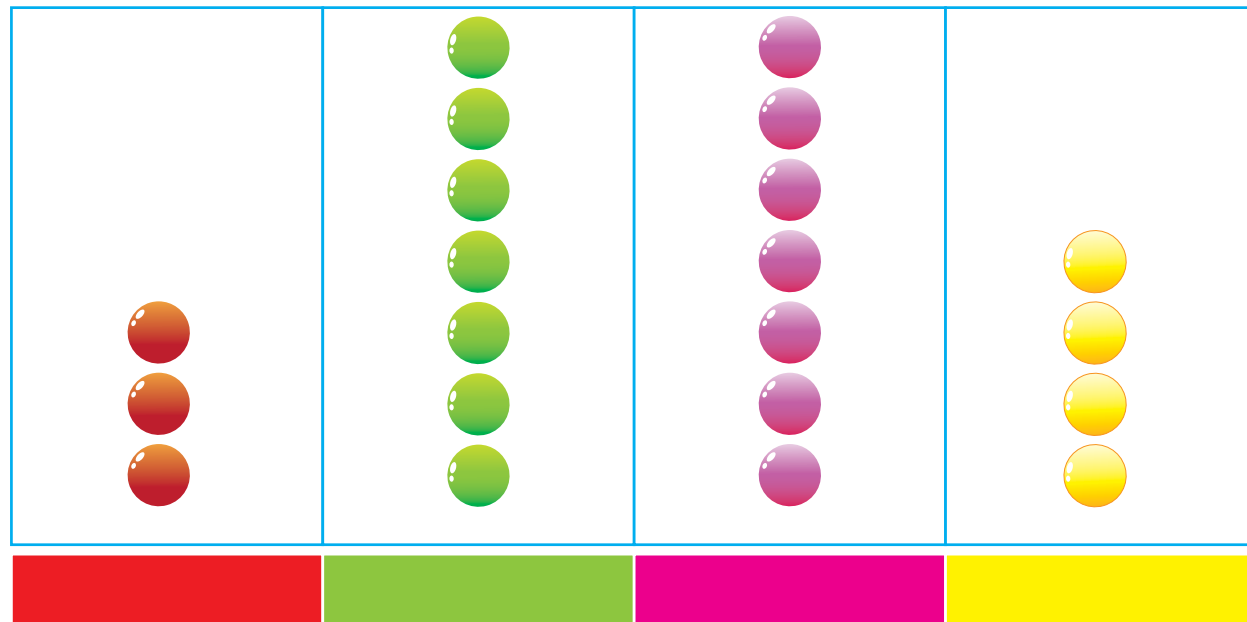

Тепер ми бачимо, що в Антона червоних автомобілів найбільше, а блакитних — найменше.

Ще тепер добре видно, що в Антона:

- 2 блакитних автомобілі;
- 6 червоних;
- 4 зелених;
- 3 жовтих.

1 Мілана має пакет драже, які вона розклала у вигляді діаграми. Розглянь діаграму і дай відповіді на запитання.

Скільки червоних драже?

Скільки зелених драже?

Скільки рожевих драже?

Скільки жовтих драже?

Яких драже однакова кількість?

Запиши у зошиті рівності:

На скільки зелених драже більше, ніж жовтих?

Скільки всього драже в пакеті?

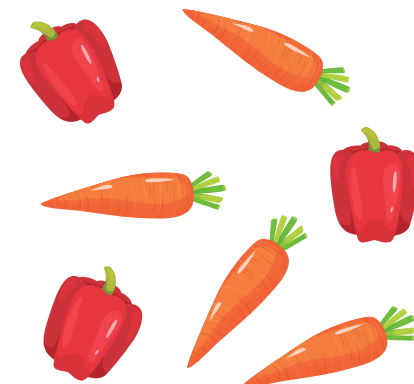

Роздрукуй і виконай завдання.

РОБОТА З ТАБЛИЦЯМИ

1 Ліля купила овочі. Якою буквою позначено таблицю із правильною кількістю кожного овоча?

А	Овочі			
Морква				
Перець				

Б	Овочі			
Морква				
Перець				

2 Максим пригостив своїх друзів морозивом і кренделями. Розглянь таблицю і дай відповіді на запитання.

Морозиво				
Кренделі				

Скільки морозива було в Максима?

Скільки кренделів було в Максима?

На скільки в Максима було більше кренделів, ніж морозива?

Запиши відповідну рівність у зошиті.

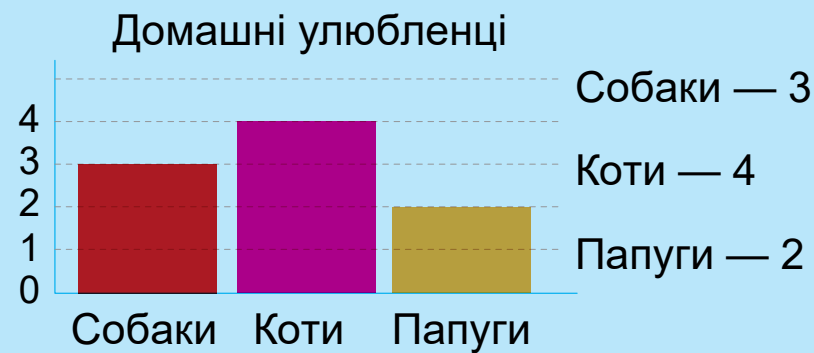
Роздрукуй і виконай завдання.

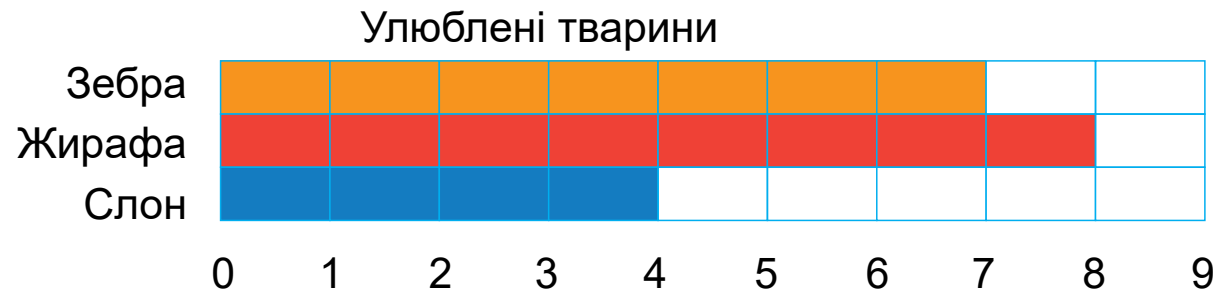

СТОВПЧИКОВА ГІСТОГРАМА

Гістограма — це діаграма, яка складається з числової шкали та стовпчиків.
Стовпчики гістограми можуть розміщуватися вертикально або горизонтально.

1 Діти склали горизонтальну гістограму зі своїми улюбленими тваринами. Розглянь гістограму і дай відповіді на запитання.

Скільком дітям подобаються слони?

Скільком дітям подобається зебра?

За яку тварину проголосувало найбільше дітей?

За яку тварину проголосувало найменше дітей?

Роздрукуй і виконай завдання.

ЛІЧИЛЬНІ ПОЗНАЧКИ

Лічильні позначки — це позначки паличками вже полічених предметів.
Для зручності групи паличок закреслюють.
Наприклад, якщо рахувати п'ятірками, кількість 5 позначають так ||||| .
Лічильні позначки допомагають швидше полічити велику кількість об'єктів.

Кожна лічильна позначка означає 1 об'єкт. Тут зображено 3 палички.

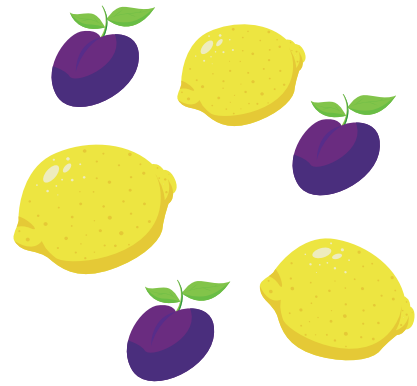

Лічильні позначки можна рахувати п'ятірками. Наприклад, тут усього 20 паличок.

1 —	3 —	5 —	7 —	9 —
2 —	4 —	6 —	8 —	10 —

1 Бабуся дала Андрію фрукти. Якою буквою позначено таблицю із правильною кількістю фруктів?

А	Фрукти	
Слива		
Лимон		
Б	Фрукти	
Слива		
Лимон		

2 Вероніка записала у таблицю кількість фруктів, які вона використала для салату. Розглянь таблицю і намалюй у зошиті відповідну кількість цих фруктів.

Фрукти		
Банан		
Апельсин		
Яблуко		
Полуниця		

3 Полічи позначки і запиши їх кількість у зошит. Відповіді на запитання запиши в зошит у вигляді рівностей.

Скільки всього бананів і вишень разом?

На скільки менше м'ячів, ніж чашок?

Скільки всіх об'єктів разом?

Роздрукуй і виконай завдання.

Перейди за QR-кодом і пройди тест. Оціни свої досягнення.

Навчальне видання

Воронцова Тетяна Володимирівна
Пономаренко Володимир Степанович
Романів Ольга Зеновіївна
Лаврентьева Ірина Вікторівна
Хомич Олена Леонідівна

МАТЕМАТИКА

Підручник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти

Літературне редагування і коректура Г. Губар
Художнє оформлення О. Курило
Формат 84×108/16. Гарнітура Arial.
Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 24,36. Обл.-вид. арк. 14,4.